

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret ORF
Møtested: Scandic Bystranda - Kristiansand
Dato: 03.06.2021
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 918 88 050

Orienteringer:

Per Øyvind Grimsby – Brufjell Adventures AS – Opplevelsesaktør og naturguiding

Verneområdeforvalter – Hogstprosjekter fremmede treslag

Lunsj klokka 12.00

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 26/21	Godkjenning av innkalling. Protokoll fra forrige møte er allerede godkjent.		
ST 27/21	Valg av ett medlem som skal underskrive protokollen sammen med styreleder		
ST 28/21	Orienteringssaker		
ST 29/21	Styresaker		
ST 30/21	Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om tilrettelegging på stien til Brufjell - Flekkefjord kommune		2020/10149
ST 31/21	Flekkefjord landskapsvernområde - klage på vedtak om dispensasjon til plassering av brakke på Mønstremyr - Norsk ornitologisk forening avd. Vest-Agder		2021/256
ST 32/21	Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon til utvidelse av eksisterende fritidsbolig og etablering av utslippsanlegg på Kåløy - Mari Målbakken		2021/2814
ST 33/21	Flekkefjord landskapsvernområde - Klage på vedtak om dispensasjon til levende lagring av torsk ved Breidlibukt - Naturvernforbundet i Agder - Varsel om mulig omgjøring - Miljødirektoratet		2020/8296
ST 34/21	Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om forlenget dispensasjon til test-merde ved Breidlibukt - Nekkar ASA		2020/5696
ST 35/21	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Innspill til beiteplan og veien videre - rapport utarbeidet av Biofokus		2021/4226
ST 36/21	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Søknad om etablering av vannledning til eksisterende fritidsbolig på Gammeløya - DNT Sør		2021/4153
ST 37/21	Eventuelt		

ST 26/21 Godkjenning av innkalling. Protokoll fra forrige møte er allerede godkjent.

ST 27/21 Valg av ett medlem som skal underskrive protokollen sammen med styreleder

ST 28/21 Orienteringssaker

ST 29/21 Styresaker

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/10149-0

Saksbehandler: Katrine Skajaa Gunnarsli

Dato: 27.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	30/21	03.06.2021

**Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om tilrettelegging på stien til Brufjell -
Flekkefjord kommune**

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 e, søknaden om tilrettelegging av stien til Brufjell som omsøkt. En slik søknad bør vurderes i forbindelse med forvaltningsplanarbeid for landskapsvernområdet. Verneområdestyret ønsker fremover et tett samarbeid med kommunen om tiltak på stien til Brufjellhålene.

Saksopplysninger

Flekkefjord kommune søker i brev datert 10.05.2021 om å kunne renovere og oppgradere stinettet til Brufjell innenfor Flekkefjord landskapsvernområde. Følgende står i søknaden:

I dialog med verneområdeforvalteren og statsforvalteren har kommunen, som prosjektansvarlig, blitt bedt om å fremlegge en mer detaljert prosjektbeskrivelse enn SNO rapporten. Flekkefjord kommune har hyret Kristiansen & Selmer-Olsen sivilarkitekter til å utarbeide en mer detaljert rapport og denne er vedlagt. Landskapsarkitekten Ragnhild K. Tamburstuen, som har master i landskapsarkitektur ved NMBU, har utført befaring sammen med prosjektleder og laget rapporten.

Prosjektet har pr. i dag ca. 1,4 mill. kroner til rådighet. Det haster med en avgjørelse fra styrets side. Prosjektet er av flere grunner sterkt forsinket og prosjektet risikerer å miste kr.

900.000 i fylkeskommunale midler knyttet til en bevilgning med tidsfrist ut 2021. Det søkes videre om tippemidler i 2022 slik at større strekninger kan tas fatt på.

- *Det søkes med bakgrunn i vedlagt prosjektbeskrivelse om tillatelse til igangsetting av arbeide med å bygge stinettet på Bruffjell. Det søkes i første omgang om å få bygge parsell 1-4 i tråd med prosjektbeskrivelsen.*
- *Det søkes om tillatelse til å bygge steintrapper i 120 cm. bredde, og i tråd med kravene til nasjonal turiststi, på de deler av parsell 1-4 hvor dette anbefales.*
- *Det søkes om tillatelse til å benytte stein som transportert fra steinbrudd utenfor Åna-Sira til de delene av stinettet hvor det er behov for steintrapper. Dette må gjøres på grunn av mangel på stedegen stein. Det forutsettes at steinen som da brukes ikke peker seg ut i forhold til terrengets steinmasse.*
- *På deler av strekningen søkes det om tillatelse til å kloppe for å skåne våtere partier fra stor trafikk.*

Juridisk grunnlag

Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde i Flekkefjord kommune, Vest-Agder. FOR-2005-03-11-225. Flekkefjord landskapsvernområde ble vernet 11. mars 2005.

Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er *å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.*

Etter § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. *Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep og tiltak som oppføring, ombygging og riving av bygninger, brygger, moloer, broer og andre anlegg, veibygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, boring og sprenging, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av turveier og stier, opplag av båter, utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.*

Etter § 3 punkt 1.2 i er bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for blant annet vedlikehold av gamle ferdselsveier med oppmuring, trapper og rekkverk samt turveier og stier med veivisere og skilt, som var i bruk på vernetidspunktet.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 punkt 1.3 e, gi tillatelse til: naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Vurdering

Flekkefjord landskapsvernområde er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter (§ 3.1.1). Etter verneforskriftens § 3 punkt 1.3 e kan det gis tillatelse til naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv i samsvar med forvaltningsplan.

I henhold til forvaltningsplan fra 2010 sies blant annet følgende: *Tilrettelegging for friluftsliv skal skje på en naturvennlig måte og ta høyde for god tilgjengelighet for flest mulig, innen rammen av vern. Det innebærer lav miljøbelastning og liten grad av inngrep. Tilretteleggingen skal bygge opp under naturopplevelsen og ikke forstyrre denne.*

Noen hovedkriterier for naturvennlig tilrettelegging:

- Ta utgangspunkt i gamle ferdselsveier og jordbruksveier.
- Legg turveier utenom sårbare vegetasjonstyper og i god avstand fra viktige viltbiotoper.
- Legg stien naturlig inn i landskapet med minst mulig inngrep.
- En sti kan med fordel legges i en enkel bro over ei fuktig eng i stedet for at enga dreneres ut. I tråd med god lokal skikk og bruk.

Offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet skal bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag så langt dette er rimelig, jf. naturmangfoldloven § 8.

Verneområdeforvalter mener at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir tilstrekkelig informasjon om tiltakets konsekvenser for naturmiljøet i Flekkefjord landskapsvernområde til at det kan fattes vedtak i saken. Det legges her vekt på opplysninger som fremkommer i Naturbase, forvaltningsplan, sammen med informasjon i forbindelse med forarbeidet til vernet, til grunn for vurderingen av kunnskapsgrunnlaget. «føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 har liten relevans i saken.

Stien inn til Brufjell har hatt en relativt sterk økning av turgåere de senere årene. Turen omtales blant annet flere steder på sosiale medier. Stien bærer på enkelte steder preg av mye ferdsel og det vil være fornuftig å sette i verk tiltak innen kort tid for å kanalisere trafikken. Det vil bidra til å redusere erosjon, skade på vegetasjon og våtmark. Selve Brufjellshålene og turen inn dit etter stien, er en unik og eksklusiv opplevelse. Det er liten tvil om at antall besøkende kan fort øke stort i et sånt område. Kommunen signaliserer også at de ønsker å utvide med 60 parkeringsplasser i området, som igjen kan genere mer ferdsel i området.

Flekkefjord kommune søkte om å få gjøre disse prosjektene i utgangspunktet i november 2020 på bakgrunn av en utarbeidet rapport fra Statens naturoppsyn (SNO). Når denne rapporten kom mente verneområdeforvalter at rapporten var for lite konkret i forhold til hva det søktes på de aktuelle stedene. Det ble også signalisert at det burde

gjøres landskapsanalyse på sårbarhet i forhold til hva området kunne tåle av ferdsel. Det ble den gang også sagt at en del av det omsøkte kunne være utenfor det som vil kunne defineres som naturvennlig tilrettelegging i verneforskriften. Etter en del dialog med kommunen ble en enig om at det måtte som et minimum utarbeides en prosjektbeskrivelse, på hva det faktisk skulle søkes om på de aktuelle stedene.

Føringene fra Agder fylkeskommune er klar på at midlene som skal brukes må være i tråd med verneforskriften. Så er det sånn at forvaltningsplan og besøksstrategi for Flekkefjord er under utarbeidelse og har stoppet en del opp som følge av sykmelding i sekretariatet i lang tid. Det er fullt ut forståelse for at kommunen ønsker å få satt i gang tiltak så snart som mulig. Men det er noe usikkerhet hvor mye verneområdeforvalter og styret har vært involvert i forhold til planlegging av dette tiltaket. Besøksstrategien er lite konkret på dette med tilrettelegging i dette området og sier lite om hvilke mål det er for antall besøkende i området. Det nevnes at verneverdiene skal ivaretas, men det er ikke gjort noen konkrete vurderinger i forhold til hvor mye område kan tåle og hvilken utvikling ønskes.

Slik saken vurderes nå er dette en stor sak som må gjøres gjennom en grundig prosess i forvaltningsplanarbeidet som snart skal settes i gang av sekretariatet. Gjennom et slikt arbeid og høringsprosesser på planlagte tiltak vil alle berørte parter kunne gi tilbakemelding og verneområdestyret kan vektlegge de ulike innspillene. Utarbeidelse av landskapsanalyse vil være noe verneområdestyret burde kunne finansiere og vil være et viktig verktøy for å kunne ta de rette beslutningene sammen med kommunen. Verneområdestyret må være tydelig på hvordan en ønsker at området skal utvikles og hvordan skal verneverdiene ivaretas.

Kommunen søker flere steder å utvide og oppgradere stien i henhold til standarder for nasjonale turiststier. Verneområdeforvalter vurderer deler av det som omsøkes i parsell 2-4 (1 er utenfor verneområdet) som vil være utover det som kan gis dispensasjon til etter § 3 punkt 1.3 e, naturvennlig tilrettelegging og de føringer som gis i forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen er tydelig på at stier skal legges naturlig inn i landskapet med minst mulig inngrep. Sherpastier på 1 meter og 20 cm bredde (parsell 2 og 3) vil bli dominerende delvis i landskapsbildet og vil bryte med føringen om minst mulig inngrep og forstyrrelser. Et annet moment en bør være bevisst på er å skape en helhet i turen fra start til mål ved turen til Brufjellhålene. Å ha en tung tilrettelegging i starten med trapper og stier på 1 meter og 20 cm kan fort skape et inntrykk at dette er en tur for alle. Når en vet at siste delen av turen er merket med svart løype er det ikke en tur som passer for alle.

Verneområdeforvalter mener det er fullt mulig å gjøre tiltak i området for å ivareta landskap, vegetasjon og våtmark på en god måte, uten at nødvendigvis må gjøre disse tunge tiltakene. Det kan brukes stedegen stein for å steinsette stien, bygging av mindre passasjer med steintrapper enkelte steder. En aktiv ledning av vann og drenering bort fra stien er aktuelt enkelte steder. Det er mulig at en må tilføre noe stein, men i langt mindre grad en det som skisseres. En aktiv kanalisering av folk på enkelte steder gjennom fysisk sperring, tydelig skilting og ledning med stolper og tau vil være viktig.

Bygging av noen mindre gangbruer vil også være nødvendig for å skåne våtmarka noen steder.

I forhold til naturmangfoldlovens § 10, økosystemtilnærming og samlet belastning vil den omsøkte tiltaket bli i overkant belastende for naturen og landskapsbildet. Etter § 12 i naturmangfoldloven, miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder mener vi omsøkte tiltak med bygging av store sherpatrupper etter nasjonale turiststier standard, i dette landskapet er lite i tråd med beste metode, jfr verneforskriftens § 3, punkt 1.3 e og retningslinjene i forvaltningsplanen.

Verneområdeforvalter og verneområdestyret bør ta sikte på en tett dialog med kommunen, på å kunne gjennomføre noen tiltak i år. Men tiltakene som skal gjennomføres må være i tråd med verneforskriften og forvaltningsplanens føringer i forhold til naturvennlig tilrettelegging.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg:

- 1 Søknad Brufjell – Flekkefjord kommune datert 10.05.2021
- 2 Søknad til styret i landskapsvernområdet.
- 3 2020.11.06 - Brufjellhålene - Vurdering av stein til stien - Stibbyggjaren AS

SNO-Rapport juni 2020 – Brufjellhålene

Rapport Brufjellshålene april 2021 – Kristiansen -Selmer Olsen

Disse to rapportene sendes på e-post.

Verneområdestyret for Flekkefjord landskapsverneområde
Fylkeshuset
Tordenskjoldsgate 65,
4612 Kristiansand

Flekkefjord 10.05.2021

Søknad – renovasjon og utbygging av stinettet på Brufjell.

I dialog med verneområdeforvalteren og statsforvalteren har kommunen, som prosjektansvarlig, blitt bedt om å fremlegge en mer detaljert prosjektbeskrivelse enn SNO rapporten. Flekkefjord kommune har hyret Kristiansen & Selmer-Olsen sivilarkitekter til å utarbeide en mer detaljert rapport og denne er vedlagt. Landskapsarkitekten Ragnhild K. Tamburstuen, som har master i landskapsarkitektur ved NMBU, har utført befaringsammen med prosjektleder og laget rapporten.

Prosjektet har pr. i dag ca. 1,4 mill. kroner til rådighet. Det haster med en avgjørelse fra styrets side. Prosjektet er av flere grunner sterkt forsinket og prosjektet risikerer å miste kr. 900.000 i fylkeskommunale midler knyttet til en bevilgning med tidsfrist ut 2021. Det søkes videre om tippemidler i 2022 slik at større strekninger kan tas fatt på.

- Det søkes med bakgrunn i vedlagt prosjektbeskrivelse om tillatelse til igangsetting av arbeide med å bygge stinettet på Brufjell. Det søkes i første omgang om å få bygge parsell 1-4 i tråd med prosjektbeskrivelsen.
- Det søkes om tillatelse til å bygge steintrapper i 120 cm. bredde, og i tråd med kravene til nasjonal turiststi, på de deler av parsell 1-4 hvor dette anbefales.
- Det søkes om tillatelse til å benytte stein som transportert fra steinbrudd utenfor Åna-Sira til de delene av stinettet hvor det er behov for steintrapper. Dette må gjøres på grunn av mangel på stedenstein. Det forutsettes at steinen som da brukes ikke peker seg ut i forhold til terrengets steinmasse.
- På deler av strekningen søkes det om tillatelse til å kloppe for å skåne våtere partier fra stor trafikk.

Vennlig hilsen

Hans-Egill Berven
Prosjektansvarlig – Stinett på Brufjell
Næringssjef Flekkefjord kommune

Flekkefjord Kommune

Kirkegaten 50
4400 Flekkefjord

Flekkefjord kommune

Vilje til vekst

Søknad om oppgradering av stinettet i landskapsvernområde på Brufjell.

Stinettet ved Brufjell er i ferd med å bli en godt besøkt attraksjon som begynner å få nasjonal oppmerksomhet. I 2020 ligger det an til godt over 30 000 besøkende til Brufjell. På grunn av mye besøk i et sårbart landskap har det blitt stor slitasje på stinettet på Brufjell, noe også SNO rapporten bekrefter. Rapporten anbefaler at det området som er mest krevende og med størst slitasje blir tatt først. Dette gjelder oppgangen/inngangen til Brufjell, samt nedgangen til selve Brufjellhålene. SNO mener disse områdene bør bygges som Sherpa trapper (steintrapper). Flekkefjord formannskap vedtok i sak FSK-32/20 et prosjekt som tar sikte på å utbedre stinettet, bedre sikkerheten og sikre bedre tilgjengelighet til stinettet. Det vil også bli sendt en utfyllende søknad om å komme inn under Nasjonale Turstier som en av de første i Norge.

Prosjektet er grundig planlagt. Det er blitt utarbeidet en besøksstrategi for landskapsvernområde, og i 2020 er det utarbeidet en detaljert rapport med plan for tilrettelegging av stisystemet av Statens naturoppsyn (SNO). Prisene på stein, transport av stein og legging har vist seg å være høyere enn forutsatt under utredningen. Målet er å komme lengst mulig innover stinettet så raskt som mulig for å hindre ytterligere naturødeleggelser. Det planlegges byggestart i mars 2021.

For å få dette til så vil det kjøpes inn stein fra andre plasser i Norge, enn den stedlige steinen.

Så vi ber styret ta stilling til følgende:

1. Bruk av annen type stein på deler av stinettet, enn hva stedlig stein.

Vi har fått pris på stedlig type stein som da vil komme på kr 10 000 pr. tonn og samtidig er veldig vanskelig (knallhard stein) å jobbe med for Sherpaene. De prisene på stein som de fleste av de 200 Sherpa stiene som de har bygget i Norge til nå, ligger på kr 1 000 pr. tonn. Stedlig type stein fra lokalt Brudd ved Jøssingfjord (må sprenges), får andre farger (er mye hvitere) enn dagens type stein som ligger i åpent landskap. Det søkes derfor om å kunne bruke annen type stein hvor det er nødvendig i landskapsvernområde, enn dagens bergart på Brufjell. Annen stein vil gli bedre inn i landskapet (se egen geolog rapport på det i vedlegget), steinen er særdeles mye billigere å legge, steinen er raskere å legge og bedre å jobbe med for Sherpaen. Nå i mars er det meningen å bygge steintrapper i oppgangen/inngangen til Brufjell. Her vil det meste av Sherpastien bli lagt utenfor landskapsvernområde, og bli lagt av ikke stedlig type stein. Det er planlagt ca. 500 tonn med tilkjørt stein i dette området (det er langt fra nok mengde med stedlig stein i dagens landskap). I enden av denne parsellen så vil stien gå inn i landskapsvernområde, og vi søker Landskapsvernområde styre om at denne samme type stein kan bli lagt inn i landskapsvernområde. Der hvor det er mulig er det tenkt å bruke stedlig stein (som blir tatt ved siden av stitrassen). Ved nedgangen til selve Brufjellhålene (jettegrytene) er det tenkt å bare bruke stedlig stein.

2. Bruk av helikoptertransport for å kjøre inn Sherpastein, få inn litt grus og frakte bort trær i Landskapsvernområde på Brufjell. Skal følge sti parsellene i rapporten til SNO.

3. Prosjektgruppa for stinettet ber til slutt styret om det kan være mulig å disponere skjøtselmidler i samarbeid med landskapsvernområde. Dette til hjelp for å oppgradere stiene. Det tenkes spesielt da for å felle noen trær (og rydde opp) som må til for å få til helikopter leveranser. Det vil også gå en del timer i skjøtselstiltak å føre naturen mest mulig tilbake til sitt opprinnelige uttrykk, i de områdene ved siden av turstien, som har fått for stort trykk fra besøkende. Vi håper vi kan være med å disponere skjøtsel midler fra Landskapsvernområde og det trengs en god del timer, antar nærmere 200 timer for disse tiltakene i 2021.

Prosjektet er totalt sett svært omfattende og må følges opp over flere år. Denne prosjektfasen tar for seg de mest

presserende utfordringene.

Målet er å gi regionen et trygt, lærerikt og godt friluftstilbud, og sikre naturverdiene i en tid med sterkt økende trafikk i området.

Vennlig hilsen

Planlegger / næringssjef Flekkefjord Kommune

Hans-Egill Berven

Email: Hans-Egill.Berven@flekkefjord.kommune.no

Mob: +47 488 43 483

☐

Vennlig hilsen Hans-Egill Berven

Dato: 06.11.2020

GEOLOGISK VURDERING AV EGNETHET FOR STEIN TIL STI OG TRAPPER VED BRUFJELLHÅLENE

I forbindelse med bygging av sti og trapper ved lokaliteten Brufjellhålene er det av interesse å avklare hvilke bergartstyper som kan være egnet.

I det følgende gis en kort beskrivelse av aktuelle bergarter.

Bergart i fjellet ved Brufjellhålene:..... Anortositt.
Farge i friskt brudd, når ren anortositt: : Hvit-aktig.
Farge på forvitret flate: Lys grå.
Hvis andre bergarter opptrer i anortositten:.. Fargespill i den grå forvitningsfargen

Bergart i steinbrudd i Jøssingfjord:..... Anortositt.
Farge i friskt brudd, når ren anortositt: : Hvit-aktig
Farge på forvitret flate: Lys grå.
Hvis andre bergarter opptrer i anortositten:.. Fargespill i den grå forvitningsfargen

Bergart i steinbrudd Snillfjord:..... Kvartsitt
Farge i friskt brudd:..... Lys grå, med fargespill i litt mørkere og lysere nyanser.
Farge på forvitret flate: Lys grå, litt mørkere.
Hvis andre bergarter opptrer i kvartsitten:.... Fargespill i den grå forvitningsfargen

Vurdering:

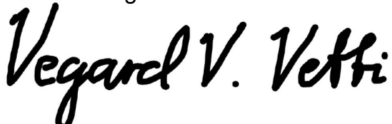
Besøkende til Brufjellhålene vil oppleve at den lokale anortositt-bergarten har en lys grå forvitningsfarge, og vil normalt ikke se den hvitaktige fargen som bergarten har på friske bruddflater.

Hvis det i sti og trapper brukes anortositt fra steinbruddet i Jøssingfjord, vil denne steinen bare ha friske bruddflater. Hvis denne fargen er den typisk hvitaktige, vil fargen på sti og trapper avvike tydelig fra det grå fjellet rundt.

Et alternativ kan være kvartsitt fra steinbruddet i Snillfjord, som ligger 14 km fra Orkanger i Trøndelag. Denne steinen vil også bare ha friske bruddflater, men fargen vil allerede være lys grå, som harmonerer med forvitningsfargen på berget ved Brufjellhålene. Forskjellen på de to vil være at steinen fra Snillfjord kan ha noe fargespill i nyanser av lysere og mørkere grått, mens berget ved Brufjellhålene kan være helt ensfarget grått, hvis anortositten er ren. Fargespillet i Snillfjord-steinen ser man bare når man er nært innpå. På litt avstand vil både sti og berget rundt framstå med grå farge. Hvis man derimot bruker Jøssingfjord-stein, og denne er hvitaktig, vil man fra langt hold se stien som en hvit stripe i terrenget.

Et annet moment er alt Snillfjord-steinen naturlig sprekker opp i flak som gjør det lett å bygge gode stier og trapper.

Med vennlig hilsen

Vegard V. Vetti
Geolog
STIBYGGJAREN AS
Mobil: 411 08 642
Epost: post@stibbyggjaren.no

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/256-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 22.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	31/21	03.06.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - klage på vedtak om dispensasjon til plassering av brakke på Mønstremyr - Norsk ornitologisk forening avd. Vest-Agder

Forvalters innstilling

Klage fra Norsk Ornitologisk forening avd. Vest-Agder på vedtak i styresak 22/21 for Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder den 26.04.2021 tas til følge. Vedtaket i styresak 22/21 den 26.04.2021, omgjøres til at det gis avslag på dispensasjon til plassering av brakke på Mønstremyr innenfor Flekkefjord landskapsvernområde i henhold til verneforskriftens § 3 punkt 1.1.

Bakgrunn

Verneområdestyret har forvaltningsmyndighet for blant annet Flekkefjord landskapsvernområde, og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles. Norsk Ornitologisk forening avd. Vest-Agder har påklaget vedtak gjort i styresak 22/21 den 26.04.2021.

Hvis verneområdestyret tar klagen til følge, er det som et nytt enkeltvedtak å regne. Vedtaket kan da naturlig nok påklages av berørte parter. Om verneområdestyret velger å opprettholde vedtaket i styresak 22/21 den 26.04.2021, sendes saken over til klageinstansen, Miljødirektoratet for endelig behandling.

Verneområdestyret fattet følgende vedtak den 26.04.2021 i styresak 22/21:

«Verneområdestyret godkjenner søknad om plassering av brakke på Mønstremyr på 44/3 innenfor Flekkefjord landskapsvernområde med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 og i verneforskriften § 3 pkt. 1.3.h.

- Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i landbruket som ikke er i strid med verneforskriften.

Begrunnelse:

Brakka er viktig i forbindelse med bondens utnyttelse av sitt landbruksområde.

Brakka er på kun 6 kvadratmeter og blir oppført helt i kanten av verneområdet og vil være lite synlig i landskapsbildet. Brakka skal vesentlig brukes til oppbevaring av nødvendige landbruksredskaper.»

Norsk ornitologisk forening avd. Vest-Agder gir følgende begrunnelse for klagen (klagen ligger i sin helhet vedlagt i saken):

«Vi ønsker i denne omgang ikke å ta stilling til om Reidar Solbjørg skal få bygge en brakke ved Mønstremyr. Det vi ønsker å påklage er en manglende totalvurdering av påvirkningen på landskapsvernområdet, og da spesielt fuglelivet. Selv om dette bygget på 6 kvm kan oppfattes som et mindre inngrep er vi bekymret for den samlede effekten de ulike inngrepene har for området.

Det er allerede satt opp et bygg i området, og flere bygg vil trolig forringe kvaliteten på området ytterligere. Vi regner med at byggene genererer mer ferdsel i området, og det vil være ønskelig å vite hvilke behov i forhold til jakt et slikt bygg har til hensikt å dekke. Jakt på for eksempel rødrev er ikke uten videre negativt, men hvis denne jakten er tenkt i tilknytning til bygget like ved vernegrensene er vi skeptiske til plasseringen. Vi kan ikke se noen naturlig funksjon for et slikt bygg til jaktformål i dette området. Våpen og lignende må grunneier uansett oppbevare hjemme. Hvis man skal jakte fra dette bygget eller legge ut åte her mener vi det er uheldig.

Det ønskelige vil være å plassere et bygg lenger unna vernegrensen. Det er allerede kommet et bygg nær vernegrensen, og vi mener bygg bør lokaliseres lenger unna.

Det er gjennom et lengre tidsrom påvist at Mønstremyr med omkringliggende områder er viktige for trekkende rovfugl og rastende småfugler under trekket. Det er i tillegg en brukbar orrfuglbestand i området. Vi frykter at flere bygg plassert ved vernegrensen kan redusere områdets betydning for hekkende og rastende fugler. Dette mener vi bør utredes før man fattet et vedtak om å tillate et slikt bygg som det her søkes dispensasjon for å bygge.»

Vurdering

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i styresak 22/21 datert 26.04.2021. Klagen er sendt innenfor klagefristen til å klage, og må derfor anses som gyldig.

Hovedmomentene i klagen fra Norsk ornitologisk forening avd. Vest-Agder går mye på at det gjennom er gitt en tillatelse på Mønstremyr, er det manglende vurdering og ivaretagelse av fuglelivet i området. Viktigheten av fuglelivet og de ornitologiske

interessene ble presentert for verneområdestyret i styresak 18/20 den 29.10.2020. Hvordan styret har vurdert de ornitologiske interessene går ikke frem av begrunnelsen for vedtaket som ble gjort i styremøte 26.04.2021. Men en av saken som klager henviser til er det at i 2019 ble det gitt en tiltalelse til et annet bygg på Mønstremyr, uten at de ornitologiske interessene ble vurdert eller hensyntatt. Det hører og med til saken at den saken aldri ble sendt til berørte parter, slik at de eventuelt kunne ha påklaget vedtaket.

Det er ingenting nytt i fra klagen fra Norsk ornitologisk forening avd. Vest-Agder, som skulle tilsi noen annen vurdering fra verneområdeforvalter side og anbefaling til verneområdestyret. Det anbefales derfor at søker Reidar Solbjørg ser på andre løsninger i forhold til å kunne lagre redskap, jfr. styresak 22/21.

Det anbefales derfor å ta klagen til følge fra Norsk ornitologisk forening avd. Vest-Agder, ettersom en dispensasjon i dette tilfellet på Mønstremyr vil være i strid med verneformålet for Flekkefjord landskapsvernområde.

Konklusjon

Det anbefales derfor å omgjøre styresak 22/21 den 26.04.2021, til at det gis avslag på søknad om plassering av brakke på Mønstremyr innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Vedlegg:

Melding om vedtak - Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon til plassering av brakke på Mønstremyr - Reidar Solbjørg - Styresak 22/21 den 26.04.2021

Klage på vedtak i dispensasjonssak på Mønstremyr – Klage fra Norsk Ornitologisk forening avd. Vest-Agder datert 16.05.2021

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Besøksadresse
Fløyveien 14
Arendal

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Kontakt
Sentralbord +47 37 01 75 00
Direkte 370 17 843
sfagpost@statsforvalteren.no

Reidar Solbjørg
Fidselveien 5
4404 Flekkefjord

Saksbehandler Ronny Skansen

Vår ref. 2021/256 - 432.2

Dato 27.04.2021

Melding om vedtak - Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon til plassering av brakke på Mønstromyr - Reidar Solbjørg

Med vennlig hilsen

Ronny Skansen
Verneområdeforvalter

Kopi til:

NOF avd. Vest Agder
Statens naturoppsyn
FLEKKEFJORD KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER

Kirkeveien 32 4580 LYNGDAL
Kirkegaten 50 4400 FLEKKEFJORD
Postboks 504 4804 ARENDAL

Arkivsaksnr: 2021/256-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 16.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	22/21	26.04.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon til plassering av brakke på Mønstremyr - Reidar Solbjørg

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.1 for Flekkefjord

Landskapsvernområde, søknaden om plassering av brakke på Mønstremyr på gnr/bnr. 44/3 innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 26.04.2021

Styrets behandling

Forslag fra Sally Vennesland: Verneområdestyret godkjenner søknad om plassering av brakke på Mønstremyr på 44/3 innenfor Flekkefjord landskapsvernområde med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 og i verneforskriften § 3 pkt. 1.3.h.

- Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i landbruket som ikke er i strid med verneforskriften.

Begrunnelse:

Brakka er viktig i forbindelse med bondens utnyttelse av sitt landbruksområde.

Brakka er på kun 6 kvadratmeter og blir oppført helt i kanten av verneområdet og vil være lite synlig i landskapsbildet. Brakka skal vesentlig brukes til oppbevaring av nødvendige landbruksredskaper.

Styrets vedtak – vedtatt mot 1 stemme

Verneområdestyret godkjenner søknad om plassering av brakke på Mønstremyr på 44/3 innenfor Flekkefjord landskapsvernområde med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 og i verneforskriften § 3 pkt. 1.3.h.

- Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i landbruket som ikke er i strid med verneforskriften.

Begrunnelse:

Brakka er viktig i forbindelse med bondens utnyttelse av sitt landbruksområde.

Brakka er på kun 6 kvadratmeter og blir oppført helt i kanten av verneområdet og vil være lite synlig i landskapsbildet. Brakka skal vesentlig brukes til oppbevaring av nødvendige landbruksredskaper.

Saksopplysninger

Reidar Solbjørg søker i brev datert 08.01.2021 om tillatelse til å oppføre en brakk på ca. 6 m² på eiendom 44/3 som han disponerer i Flekkefjord landskapsvernområde. Bygget er planlagt ca. 20 meter innenfor verneområdegrensen.

Solbjørg driver gården 46/7 på Kvanvik med 20 ammekyr med fullt påsett. Solbjørg disponerer 60 dekar fulldyrka jord på Mønstremyr (44/3) som er en sentral del av driftsgrunnlaget på gården. Det opplyses om at brakken er nødvendig for oppbevaring av verktøy og redskaper. Det er i underkant av 3 km fra gården og opp til Mønstremyr og det er vei helt opp til jordet. Brakka skal også benyttes i forbindelse med jakt.

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 10.03.2021

Styrets behandling

Ønske om å dra på befarings til området. Saken utsettes til neste styremøte.

Styrets vedtak – enstemmig

Saken utsettes til neste styremøte

Juridisk grunnlag

Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Etter § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. *Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep og tiltak som oppføring, ombygging og riving av bygninger, brygger, moloer, broer og andre anlegg, veibygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, boring og sprenging, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av turveier og stier, opplag av båter, utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.*

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 punkt 1.3 h gi tillatelse til: *Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i landbruket som ikke er i strid med verneformålet.*

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Vurdering

Søker Reidar Solbjørg driver gård på Kvanvik gnr/bnr. 46/7 med 20 ammekyr med fullt påsett. Han har en tilleggsjord oppe på Mønstromyr på ca. 60 daa, som han benytter som tilleggsjord. I den forbindelse søker han om å få sette opp en brakke på ca. 6 m² for å kunne oppbevare redskap og verktøy. Bygget er tenkt plassert i ytterkanten av Mønstromyr ca. 20 meter innenfor Flekkefjord landskapsvernområde. Brakka skal også brukes til jakt.

Offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet skal bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag så langt dette er rimelig, jf. naturmangfoldloven § 8.

Verneområdeforvalter mener at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir tilstrekkelig informasjon om tiltakets konsekvenser for naturmiljøet i Flekkefjord landskapsvernområde til at det kan fattes vedtak i saken. Det legges her vekt på opplysninger som fremkommer i Naturbase, forvaltningsplan, befaring av området sammen med informasjon i forbindelse med forarbeidet til vernet, til grunn for vurderingen av kunnskapsgrunnlaget.

Saken må vurderes etter § 3 punkt 1.3 h) i verneforskriften som sier at det kan gis tillatelse til blant annet nødvendige bygninger i landbruket som ikke er i strid med verneformålet. I utgangspunktet skal byggeforbud i landskapsvernområdet tolkes strengt. Det er et ufravikelig krav at bygningen, skal være nødvendig for landbruket og at den ikke skal være i strid med verneformålet. Det er for så vidt forståelig at en ønsker en plass for å oppbevare redskaper og verktøy, men det må være lov å spørre om dette er strengt nødvendig for å drifte av dette jorden på ca. 60 daa. Tross alt er søker bosatt bare i underkant av 3 km. fra stedet og det går en eksisterende traktorvei opp til området.

Størrelsen på bygningen er oppgitt til 6 m² og er av begrenset størrelse. Plasseringen er tenkt plassert ca. 20 meter fra vernegrensen i nord i utkanten av myra. Plasseringen ligger for seg selv på vestsiden av landbruksveien som går innover. Ettersom dette er et landskapsvernområde bør plasseringen være slik at det gir minst mulig påvirkning på landskapselementet i terrenget. Et annet alternativ som en kunne se for seg var at det ble vurdert å legge brakka utenfor selve verneområdet. I henhold til naturmangfoldloven skal tiltak som kan legges utenfor verneområdet primært legges utenfor.

Mønstremyr er et svært viktig område for fugl ikke bare regionalt, men også nasjonalt og internasjonalt, spesielt under vår- og høsttrekket. En skal være forsiktig med å gjøre tiltak i området som kan påvirke disse interessene i negativ grad. Det må og vektlegges at det er gjort mange biotopforbedrende tiltak for fugl på Mønstremyr. Verneområdeforvalter vurderer det som at muligheten med en slik plassering kan bidra til forstyrrelse av rastende fugl på Mønstremyr. Ikke bare selve bygget, men også den ferdsel det vil generere. Sånn sett vurderes det som at tiltaket vil komme i strid med verneformålet. Det vil og være slik at ved å gi tillatelse i denne saken så vil faren for å skape presedens i lignende saker være til stede, som igjen er med på å skade verneformålet for landskapsvernområdet.

Etter naturmangfoldlovens § 12 så skal enn unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Slik saken står i dag vil den tenkte plasseringen ikke være hensiktsmessig i forhold til de ulike interessene i området.

Verneområdeforvalter vurderer tenkt plassering til å være i strid med verneformålet, naturmangfoldloven § 12 spesielt og søknaden bør derfor avslås. Det kunne jo og tenkes at søker kunne gå i dialog med annen grunneier i området, med hensikt om å løse sitt eventuelle behov for å lagre verktøy og redskaper i allerede eksisterende bygninger i området.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg:

- 1 Flekkefjord landskapsvernområde - Mønstremyr - 44/3 - søknad - plassering av en mindre brakke datert 12.01.2021 – Reidar Solbjørg
- 2 Søknad vedlegg 1
- 3 Bilde 1
- 4 Bilde 2
- 5 Bilde 3

NORSK ORNITOLOGISK FORENING avd. VEST-AGDER

Vangsveien 16

Telefon: 991 59 962

4517 Mandal

Kontaktperson: Tor Egil Høgsås

e-post: hogsas@yahoo.no

Til

Verneområdesstyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder

fagpost@statsforvalteren.no

Deres ref.	Arkivsaksnr.	Vår kontaktperson	Dato:
2021/256-432.2	2021/256-0	Tor Egil Høgsås	16.05.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon til plassering av brakke på Mønstremyr - Reidar Solbjørg - klage fra NOF avd. Vest-Agder på manglende konsekvensvurdering ved byggetilatelse

Vi ønsker i denne omgang ikke å ta stilling til om Reidar Solbjørg skal få bygge en brakke ved Mønstremyr. Det vi ønsker å påklage er en manglende totalvurdering av påvirkningen på landskapsvernområdet, og da spesielt fuglelivet. Selv om dette bygget på 6 kvm kan oppfattes som et mindre inngrep er vi bekymret for den samlede effekten de ulike inngrepene har for området.

Det er allerede satt opp et bygg i området, og flere bygg vil trolig forringe kvaliteten på området ytterligere. Vi regner med at byggene genererer mer ferdsel i området, og det vil være ønskelig å vite hvilke behov i forhold til jakt et slikt bygg har til hensikt å dekke.

Jakt på for eksempel rødrev er ikke uten videre negativt, men hvis denne jakten er tenkt i tilknytning til bygget like ved vernegrensene er vi skeptiske til plasseringen. Vi kan ikke se noen naturlig funksjon for et slikt bygg til jaktformål i dette området. Våpen og lignende må grunneier uansett oppbevare hjemme. Hvis man skal jakte fra dette bygget eller legge ut åte her mener vi det er uheldig.

Det ønskelige vil være å plassere et bygg lenger unna vernegrensen. Det er allerede kommet et bygg nær vernegrensen, og vi mener bygg bør lokaliseres lenger unna.

Det er gjennom et lengre tidsrom påvist at Mønstremyr med omkringliggende områder er viktige for trekkende rovfugl og rastende småfugler under trekket. Det er i tillegg en brukbar orrfuglbestand i området. Vi frykter at flere bygg plassert ved vernegrensen kan redusere områdets betydning for hekkende og rastende fugler. Dette mener vi bør utredes før man fatter et vedtak om å tillate et slikt bygg som det her søkes dispensasjon for å bygge.

Med vennlig hilsen

Tor Egil Høgsås

Leder NOF avd. Vest-Agder

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/2814-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 17.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	32/21	03.06.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon til utvidelse av eksisterende fritidsbolig og etablering av utslippsanlegg på Kåløy - Mari Målbakken

Forvalters innstilling

Verneområdestyret gir dispensasjon til utvidelse av eksisterende fritidsbolig i henhold til innlevert søknad. Dispensasjon gis med hjemmel i verneforskriften § 3, punkt 1.3 b for Flekkefjord landskapsvernområde.

Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av utslippsanlegg for sanitært avløpsvann til eksisterende fritidsbolig på Kåløy.

Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. § 4 generelle dispensasjonsbestemmelser i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde.

Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Bygnings- og rivnings-avfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte.
- Ombygging og mindre utvidelse skal skje i henhold til innlevert søknad.
- Fargen på hytta skal falle naturlig inn med omgivelsene i landskapet.
- Verneområdestyret har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes nødvendige tillatelser etter andre lovverk. Dette gjelder blant annet plan- og bygningsloven.
- Byggearbeidet skal skje med hensyn til hekke- og yngletid for vilt, natur og friluftsliv.
- Utslippsanlegget skal legges slik den blir lite synbar og det skal ikke gjøres inngrep som skader landskapet og terrenget av betydning.

- Når tiltaket er gjennomført sendes en kort rapport med bilde som viser gjennomført tiltak til Verneområdestyret med kopi til Statens naturoppsyn v/Olaf Landsverk (olaf.landsverk@miljodir.no).

Saksopplysninger

Mari Målbakken via Flekkefjord kommune, søker i brev datert 18.03.2021 om tillatelse til utvidelse av eksisterende fritidsbolig og etablering av utslippsanlegg på sin eiendom på Kåløy i Flekkefjord landskapsvernområde.

Det opplyses om blant annet følgende i søknaden:

Omsøkte tiltak gjelder ombygging (påbygg) og mindre utvidelse (tilbygg) til eksisterende bygning på gnr. 2 bnr. 22, Kåløy 1, samt utslippsanlegg for sanitært avløpsvann.

Utvidelse av tilbygget er på ca. 4 m² og påbygget skal bygges 2 mindre kvister i høyden, jfr fasadetegninger.

Innenfor tiltaksområdet er det registrert et kulturminne. Saken ble derfor sendt over til kulturminnemyndighetene som har vært på befaring. Arkelog hos Agder Fylkeskommune uttaler følgende:

Vi viser til ovennevnte sak og til vår epost av 20. april 2021, hvor vi blant annet varslet behov for å foreta en arkeologisk registrering innenfor tiltaksområdet. Registreringen ble gjennomført den 30. april 2021. Det ble gravd 7 prøvestikk og alle gav negativ resultater. Kulturminnevernavdelingen har ingen merknader til denne saken.

Juridisk grunnlag

Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Etter § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep og tiltak som oppføring, ombygging og riving av bygninger, brygger, moloer, broer og andre anlegg, veibygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, boring og sprenging, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av turveier og stier, opplag av båter, utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Etter § 3 punkt 1.2 er bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for blant annet vedlikehold av bygninger.

Forvaltningsmyndigheten kan etter verneforskriftens § 3 punkt 1.3 b gi tillatelse til ombygging og tilbygg til eksisterende bygning.

Det finnes ikke en spesifisert dispensasjonshjemmel for kunne tillate dispensasjon til etablering av utslippsanlegg for sanitært avløpsvann i verneforskriften. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen naturmangfoldloven (nml.) § 48. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Verneforskriften må ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vilkåret om at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet, eller legger grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene, innebærer at det skal vurderes om tiltaket strider med de overordnede målsettinger for verneområdet eller mot verneformålet samlet sett. Tiltak som er i strid med verneverdiene vil med få unntak også være i strid med verneformålet. Det skal vektlegges at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit- for-bit forvaltning, og at tiltak som i seg selv ikke har negativ verdi kan generere annen uheldig virksomhet.

Konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag, skal vektlegges.

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Vurdering

Flekkefjord landskapsvernområde er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter (§ 3.1.1). Etter verneforskriftens § 3 punkt 1.3 b kan det gis tillatelse til ombygging og tilbygg til eksisterende bygninger.

Offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet skal bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag så langt dette er rimelig, jf. naturmangfoldloven § 8.

Verneområdeforvalter mener at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir tilstrekkelig informasjon om tiltakets konsekvenser for naturmiljøet i Flekkefjord landskapsvernområde til at det kan fattes vedtak i saken. Det legges her vekt på opplysninger som fremkommer i Naturbase, forvaltningsplan, sammen med informasjon i forbindelse med forarbeidet til vernet, til grunn for vurderingen av kunnskapsgrunnlaget. «føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 har liten relevans i saken.

Når det gjelder i forhold til en mindre utvidelse på hyttas tilbygg på hytta og bygging av 2 kvister på påbygger vurderer verneområdeforvalter som en liten fasadeendring/ombygging som i liten grad vil endre landskapets art eller karakter. Arealavtrykket er av begrenset karakter. Det anbefales at tiltaket innvilges som omsøkt etter verneforskriftens § 3 punkt 1.3 b.

Det finnes ingen spesifisert lovhjemmel for å kunne gi dispensasjon til utslippsanlegg for sanitært avløpsvann. Saken må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven, der tiltaket ikke må stride med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Å anlegge dette utslippsanlegget for sanitært avløpsvann vil være av begrenset karakter, der en anlegger et ledningsnett og en slamskiller på 2x3 meter som graves ned i terrenget. Tiltaket vurderes som at ikke påvirker verneverdier og verneformål i nevneverdig grad, med de vilkår som er satt. Tiltaket vil ikke endre landskapets art eller karakter. Grunnlaget for å kunne gi dispensasjon er derfor tilstede.

I forhold til naturmangfoldlovens § 10, økosystemtilnærming og samlet belastning vil den omsøkte ombygging og anleggelse av utslippsanlegg ikke bidra til noe vesentlig belastning på naturen. Det vil kun være i byggeperioden. Det er derfor satt vilkår at bør derfor skje med hensyn til hekke- og yngletiden for vilt, natur og friluftsliv. Etter § 12 i naturmangfoldloven, miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er det satt vilkår om at bygningsavfall skal fraktes ut og deponeres på lovlig måte, slik at en unngår forurensning.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til Verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg:

- 1 Utslipp
- 2 MM-UT01 - oversiktsplan
- 3 B - dispensasjon.PDF
- 4 6_KART_Situasjonsplan_A.20.00 220891_1_1 (1).PDF
- 5 7_TEGN_TegningEksisterendeFasade_A.42.10 220892_1_1 (1).PDF
- 6 8_TEGN_TegningEksisterendeFasade_A.42.10 220893_1_1 (1).PDF
- 7 9_TEGN_TegningNyFasade_A.42.00 220894_1_1 (1).PDF
- 8 10_TEGN_TegningNyFasade_A.42.00 220895_1_1 (1).PDF
- 9 11_TEGN_TegningNyFasade_A.42.00 220896_1_1 (1).PDF
- 10 12_TEGN_TegningNyFasade_A.20.00 220897_1_1 (1).PDF
- 11 13_TEGN_TegningNyFasade_A.42.00 220898_1_1 (1).PDF
- 12 14_TEGN_TegningNyPlan_A.20.01 220899_1_1 (1).PDF
- 13 15_TEGN_TegningNyttSnitt_A.40.00 220900_1_1 (1).PDF
- 14 16_TEGN_TegningNyttSnitt_A.40.00 220901_1_1 (1).PDF

FAGKYNDIG FORETAK § 12-10

Foretak
Modalsli Rør As
Adresse
Brogaten 31, 4400 FLEKKEFJORD
Telefon
38 32 22 41 / 911 91 592
E-post
post@modalsli.no

UTSLIPPSANLEGG

Tiltakshaver
Mari Målbakken
Byggeplass
Kåløy 1
Kommune
FLEKKEFJORD
G.nr./B.nr.
2/22
Prosjekt
Avkloakkering/utslippsløsning
Prosjekt nummer
254-2

TEG

Tittel
Over
Tegnet
Kontrolle
Tegning

Flekkefjord kommune
Byggesak

Hidra, 26. juli 2020

Påbygg og tilbygg til fritidsbolig - gnr. 2 bnr. 22, Kåløy 1.

På vegen av Mari Målbakken søkes det i forbindelse med generasjonsskifte på eiendommen, om tillatelse til påbygg (to mindre kvister) og tilbygg (mindre skot), samt etablering av utslippløsning for sanitærvann, på gnr. 2 bnr. 22, Kåløy 1. Tiltakene vurderes som beskjedene og godt tilpasset bygningsmiljø og omgivelser.

Eiendommen ligger innenfor Flekkefjord Landskapsvernområde (LVO). Forskrift for LVO (2005) og forvaltningsplan for LVO (2010) er styrende for tiltaket.

Omsøkte tiltak ligger i 100-metersbeltet langs sjø. Plan- og bygningsloven (pbl) § 1-8 er styrende for tiltaket.

Eiendommen omfattes av kommunedelplanen for kystsonen (KDP) med arealformål LNF. Eksisterende bygg/fritidsbygg er hjemlet i KDP. Arealformålet er styrende for tilbygget.

Etter dette er tiltaket avhengig av følgende dispensasjoner:

- Dispensasjon fra forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde, jf. §§ 2 og 3. Begrunnelse og saksbehandling følger bestemmelsen i forskriftens § 3, nr. 1.3, lit. b) samt Forvaltningsplanens kap. 6.
- Dispensasjon fra pbl § 1-8 om forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag.
- Dispensasjon fra LNF-formålet, for tilbygg til fritidsbolig.

Om begrunnelsene for dispensasjon:

Der hvor begrunnelsene er overlappende vil det bli henvist tilsvarende. Først vurderes hensynene under hver enkelt dispensasjon. Fordeler vs. Ulemper vurderes samlet til slutt.

Dispensasjon LVO:

Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde har vedtatt et generelt forbud mot tiltak som ikke direkte er knyttet til verneformålet, jf. §3 nr. 1.1. Etter nærmere vurderinger kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til tiltak opplistet i § 3, nr. 1.3. Ombygging og tilbygg til eksisterende bygning kan tillates, jf. § 3, nr. 1.3, bokstav b).

Omsøkte tiltak gjelder ombygging (påbygg) og mindre utvidelse (tilbygg) til eksisterende bygning på gnr. 2 bnr. 22, Kåløy 1, samt utslippsanlegg for sanitært avløpsvann.

Historien:

Bosettingen på Kåløy kan dokumenteres tilbake til 1785 (Bygdebok for Hidra). Bosettingen på Kåløy var husmannsplass under gården Våge. Det kommer frem av bygdeboken at det har

vært til og fra med fast bosetting på Kåløy gjennom historien. Bnr. 22 ble ifølge grunnboken, utskilt fra gården Våge i 1958.

Våningshuset på eiendommen er registrert som fritidsbolig. Dette er i samsvar med kjent bruk etter 1958. Eiendommen er godt holdt og naturen rundt er skjøttet i pakt med prinsippene i verneplanen. I tillegg til våningshuset er det også en mindre driftsbygning på eiendommen. Denne er steinkledd og godt vedlikeholdt. Samlet fremstår eiendommen som et helhetlig og godt bevart eksempel på fiskerbonden husmannsbosetting.

Familien Målbakken har vært gjennom et generasjonsskifte og neste eier ønsker å fortsette å videreføre skjøtselen av eiendommen. Det er nødvendig med bygningsvedlikehold, og i den forbindelse ønsker Målbakken å foreta noen mindre endringer/oppgraderinger.

Kulturminner:

Ved søk i naturbasen kommer frem registrering av mulig gravplass på eiendommen. I Bygdeboka er dette beskrevet som «*i vestre kanten av ei lita myr ved Jakob Kåløys hustomt*». Historien forteller at tre lik som ble skyldt på land, ble begravd her.

På Fudeneset på nordøstsiden av Kåløy (bnr. 22) er det funnet en stor, kraftig, konisk flekkeblokk av flint med kalkskorpe, en pilspiss og en del avslag fra en steinalderboplass (bygdeboka).

Ingen av de omtalte kulturminnene berøres av omsøkte tiltak.

Naturmangfold:

Det er ved søk i naturbasen ikke gjort registreringer som har betydning for naturmangfoldet. Naturmangfoldsloven er en av de sentrale delene av saksbehandlingen i Flekkefjord landskapsvernområde, jf. forvaltningsplanen kap. 6.

Kunnskapsgrunnlaget §8:

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig gjennom kontroll av naturbasen. Det legges også til grunn at eiendommens bruk og skjøtsel ikke endres som følge av tiltaket, og at økologisk tilstand dermed ikke påvirkes/endres.

Føre-var-prinsippet § 9:

Tiltaket medfører ikke inngrep som vurderes å medføre vesentlig, varig eller irreversibel skade på naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10:

Tiltaket vurderes ikke å endre den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for som følge av fortsatt og uendret bruk og skjøtsel av eiendommen.

Kostnader § 11

Det vurderes ikke som nødvendig å iverksette kostnadsdrivende tiltak som følge av omsøkt tiltak.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12:

Tiltaket medfører ikke endring av teknikker og driftsmetoder for skjøtsel av eiendommen.

Formålet med vernet:

Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kystlynghei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner. (forskriften § 2)

Forvaltningsplanen punkt 3.4, med hjemmel i forskriften § 3, nr. 3-1, bokstav b), åpner for ombygging og tilbygg til eksisterende fritidsbolig. Vilkåret er at bebyggelsen skal fremstå så *nøytral som mulig i landskapet*. De bør *tilpasses omgivelsene* slik at de blir *minst mulig dominerende*. Tiltakshaver har ved planlegging av endringene lagt avgjørende vekt på disse momentene ved at tilførte bygningselementer er utformet som flere mindre elementer heller enn store og dominerende bygningsdeler. En mindre utvidelse av bebygd areal er planlagt på byggets vestside, vendt bort fra sjøen og marginalt synlig fra nesten enhver anskuelsesvinkel. Tiltakshaver tenker endringene fremstår *som om de alltid har vært der*.

Naturmangfoldsloven § 48 åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Dispensasjon kan kun gis i de tilfellene tiltaket vil ha begrenset virkning for verneverdiene. Kvistene i byggets takfasader medfører ingen inngrep i natur eller terreng. En mindre utvidelse mot vest (bebygd areal økes med 7 m²) tenker tiltakshaver må kunne betegnes som *bagatellmessige inngrep* med liten betydning for verneinteressene som omfattes av bestemmelsen, sammenholdt med tiltakshavers interesse.

Etter en samlet vurdering tenker tiltakshaver at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, ikke vesentlig tilsidesettes.

Dispensasjon pbl § 1-8:

Etter bestemmelsen i pbl § 1-8 skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser ved spørsmål om utbygging i strandsonen langs sjøen og langs viktige vassdrag. Begrepet naturmiljø omfatter også ivaretagelse av biologisk mangfold selv om det ikke er nevnt direkte i loven. Naturmiljøbegrepet omfatter det biologiske mangfoldet sammen med ivaretagelse av friluftslivs- og landskapsverdier i videste forstand.
(regjeringen.no)

Eiendommen er bebygd. Det er ikke registrert forhold knyttet til natur- og kulturmiljø som berører den bebygde del av eiendommen. Registrerte kulturminner ligger på annen del av eiendommen, og blir ikke berørt av tiltaket.

Kåløy er i kartbasen avmerket som *svært viktig friluftsområde/nærturterreng*. I kartbasen er øya angitt som område med stor brukerfrekvens. Tiltakshaver vil bemerke at dette fremstår som noe overdrevet. Kåløy er ikke mye benyttet som turterreng. Grunnen er at øya er svært bratt og utilgjengelig. For brukerne av turterrenget er eneste og beste adkomst over tiltakshavers brygge og eiendom. Omsøkte tiltak kommer ikke i konflikt med utøvelse av allemannsretten på Kåløy. Allmenne interesser vurderes ikke å være påvirket negativt i det tiltaket ikke endrer status quo.

Omsøkte tilbygg er planlagt i bakkant av fritidsboligen, og bort fra strandlinjen. Tilbygg/påbygg vil i svært liten grad være synlig fra sjøen. Tiltakshaver sin vurdering er at tiltakene ikke på noen måte vil virke økt privatiserende, ut over eksisterende situasjon.

Tiltakshaver kan på dette grunnlaget ikke se at hensynet bak byggeforbudet etter pbl § 1-8 vesentlig tilsidesettes ved å innvilge dispensasjon for oppføring av tilbygg/påbygg til fritidsbolig.

Dispensasjon LNF-formålet:

Hensynet bak LNF-formålet formuleres som: Arealformålet landbruks-, natur- og friluftformål (LNF) omfatter og skal brukes for områder som skal nyttes eller sikres til jordbruk og skogbruk, og/eller som skal bli liggende som natur- og friluftsområder. Dette er arealer som i det vesentlige skal være ubebygget, eller bare bebygget i tilknytning til landbruksdrift og bruk av området til friluftsliv.

Eiendommen er i dag bebygd. Det er ikke knyttet landbruks-, natur- eller friluftsinnteresser til den bebygde del av eiendommen. Omsøkte tilbygg/påbygg berører heller ikke perifere områder på eiendommen, som grenser til omkringliggende landbruksarealer.

Det vises for øvrig til overstående tilsvarende vurderinger.

Tiltakshaver kan på dette grunnlaget ikke se at hensynet bak LNF-formålet vesentlig tilsidesettes ved å innvilge dispensasjon for oppføring av tilbygg/påbygg til fritidsbolig.

Samlet vurdering av hensyn bak bestemmelsene:

Etter en individuell vurdering, og etter at de ulike forhold er vurdert samlet, tenker tiltakshaver at hensynene bak bestemmelsene det søkes dispensasjon fra, ikke vesentlig tilsidesettes.

Fordeler vs. Ulemper:

Etter å ha vurdert hensynene i hver enkelt bestemmelse skal det avslutningsvis foretas en samlet vurdering av fordeler opp mot ulemper.

Fra tiltakshaver sitt perspektiv er det vanskelig å peke på klare ulemper med omsøkte påbygg/tilbygg. Strenge vernebestemmelser innenfor LVO og strandsonevernet i pbl, innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Innenfor disse snevre grensene åpner likevel lovverk og forskrifter for tiltak. Tiltakshaver tenker at omsøkte påbygg/tilbygg faller innenfor unntaksbestemmelsene. Ulempen er da sterkt redusert.

Tiltakshaver tillegger ivaretagelse og skjøtsel av eiendommen stor vekt, til fordel for å gi dispensasjon. Helt siden den første bosettingen på 1700-tallet har eiendommen blitt utviklet basert på naturgitte og økonomiske forutsetninger, først som husmannsplass, senere som fritidseiendom. Familien Målbakken har gjennom sin tid som eiere lagt stor vekt på ivaretagelse av denne historien. Ikke minst er den unike driftsbygningen et eksempel på det.

Det har nå vært gjennomført et eierskifte hvor forvaltningen av eiendommen er overført til neste generasjon Målbakken. Innenfor svært beskjedne rammer ønsker familien å tilrettelegge for en mindre utvidelse av boarealet og oppgradere sanitærforholdene, uten at dette går på bekostning av boligen og eiendommens historiske verdier. De arkitektoniske endringene påvirker ikke naturmangfoldet, landskap eller allmenne interesser negativt.

Tiltakshaver legger stor vekt på å beholde boligens interiør i hovedetasje mest mulig autentisk. I disse omgivelsen finner eieren ro og rekreasjon. Her ligger byggets sjel. Tiltakshaver tenker eneste løsning for oppgradering av sanitærforholdene ligger i en mindre utvidelse av boarealet. Tilbygget som er planlagt skjult i bakkant av våningshuset, blir knapt synlig; uansett fra hvilken vinkel det anskues.

Tiltakshaver tenker også at fortsatt skjøtsel og opprettholdelse av bygninger og eiendom, vil øke verdien for allmennheten når friluftsliv utøves. Som vist til tidligere er Kåløy ikke blant de mest benyttete turområdene. Mye grunnet krevende terreng. Men for dem som ønsker det, er tilgangen til Kåløy i hovedsak via tiltakshavers brygge og eiendom. Besøkende er alltid velkomne og har aldri blitt bortvist.

Som redegjort for vil ingen av hensynene det søkes dispensasjon fra, bli vesentlig tilsidesatt. Dette reduserer ulempene og vektlegges som fordel for å gi dispensasjon.

Avslutningsvis vises det til forvaltningsplanen pkt. 3.4. *Eiere av fritidsbebyggelse skal oppleve forutsigbarhet og likebehandling.* Tiltakshaver tenker at omsøkte påbygg/tilbygg er beskjedne, og som tiltak, mindre enn tilsvarende godkjente tiltak på andre eiendommer innenfor LVO.

ARK_Origo
Dato

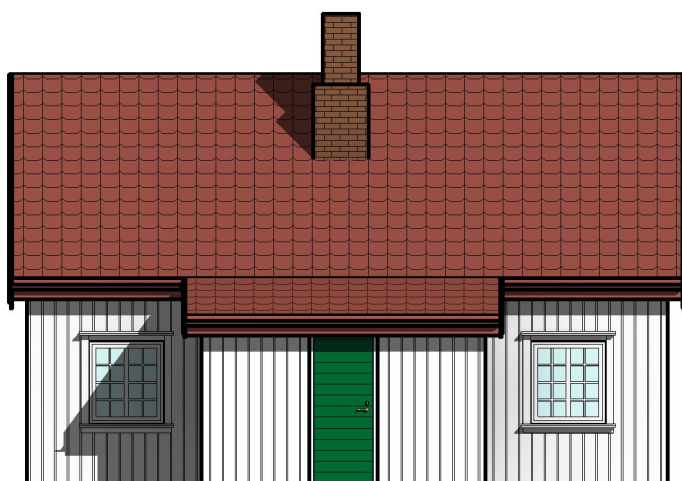
7/24/2020 3:15:48 PM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

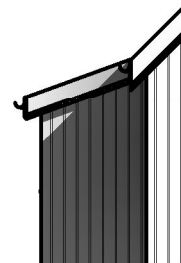
OWL As
Byggesprosjektering

Grønnvikdalen 2,
4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektr.:
Høring LVO	254-1

Fasade V
1 : 100

Fasade
1 : 100

Fasade N
1 : 100

Fasade Ø
1 : 100

7/26/2020 10:37:26 AM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

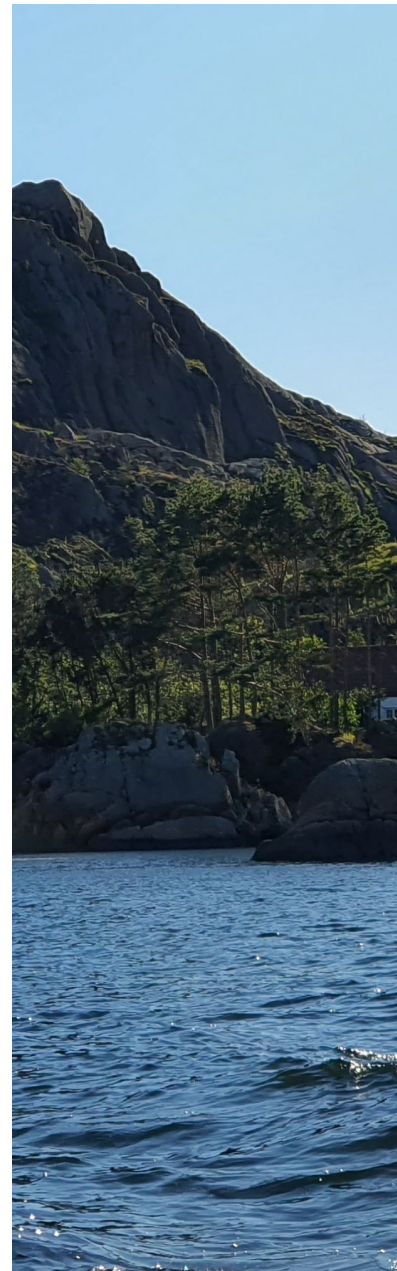

 Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektr.:
Høring LVO	254-1

Fasade mot vest

Fasade mot øst

Fri
lite

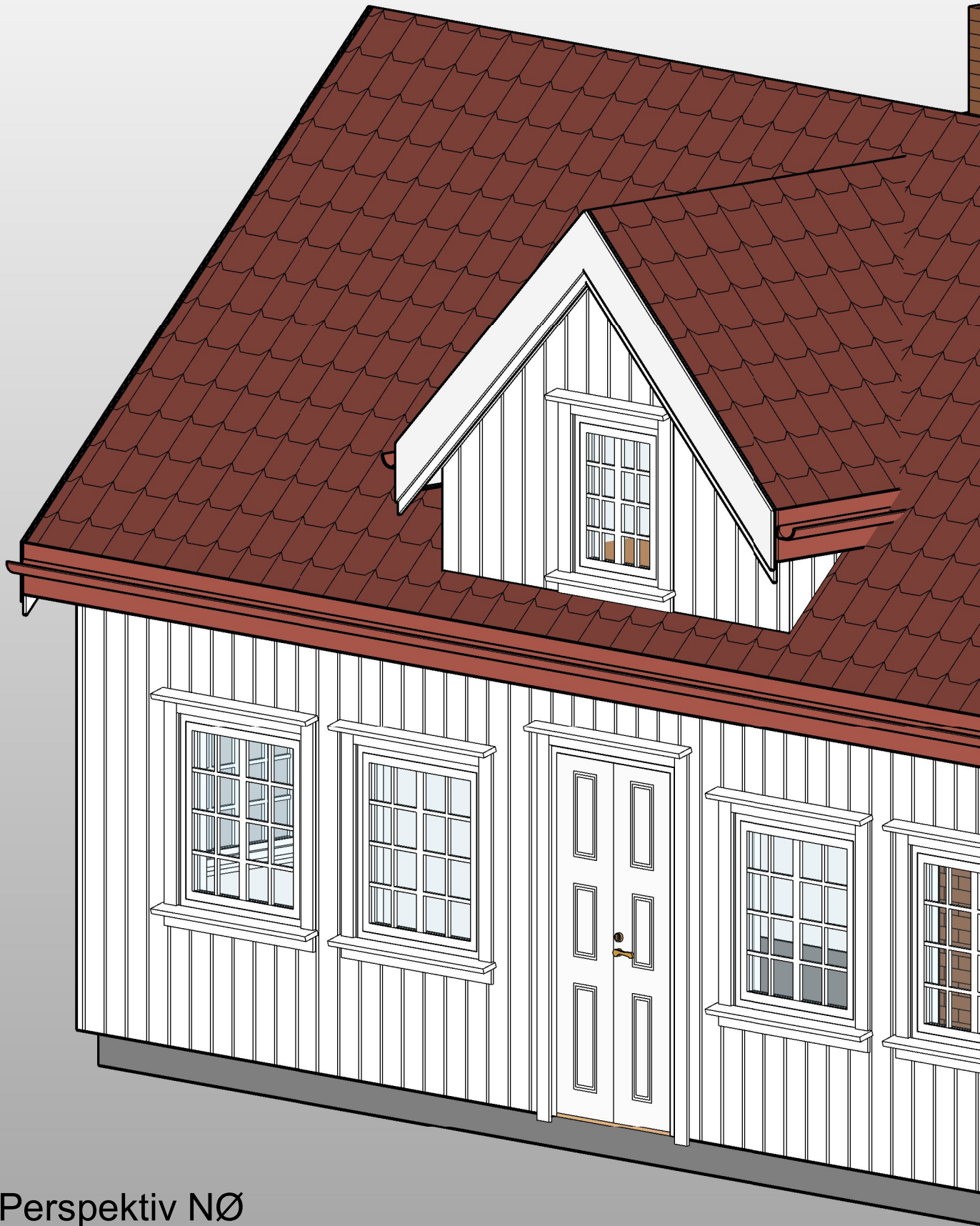
7/26/2020 10:46:04 AM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

 Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

Perspektiv NØ

7/24/2020 3:57:08 PM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

Fasade Vest
1 : 100

Fasade Nord
1 : 100

7/24/2020 3:45:35 PM

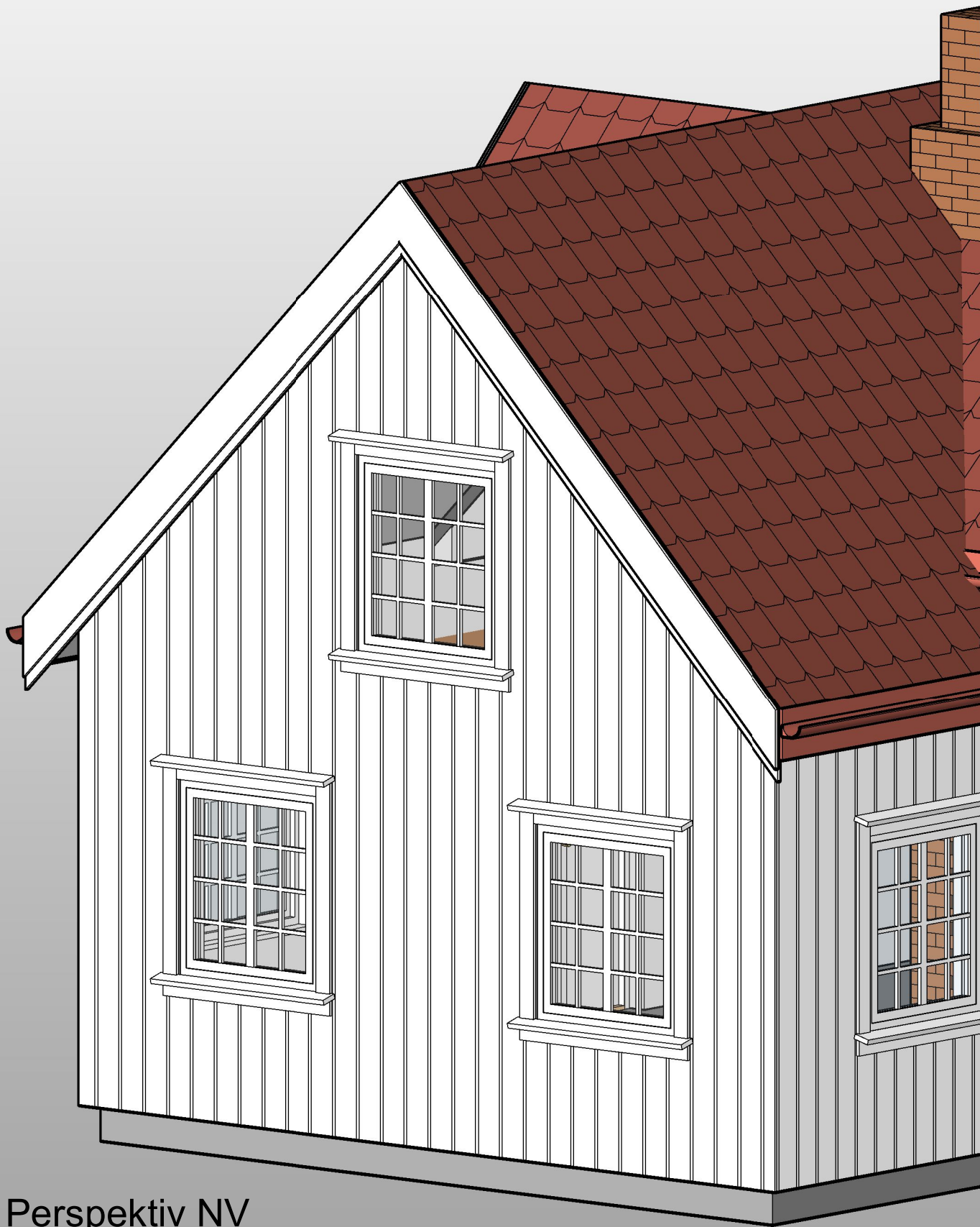
Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

Grønnvikdalen 2,
4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Byggesprosjektering

Tegningsstatus Høring LVO	Prosjektnr.: 254-1
-------------------------------------	-----------------------

Perspektiv NV

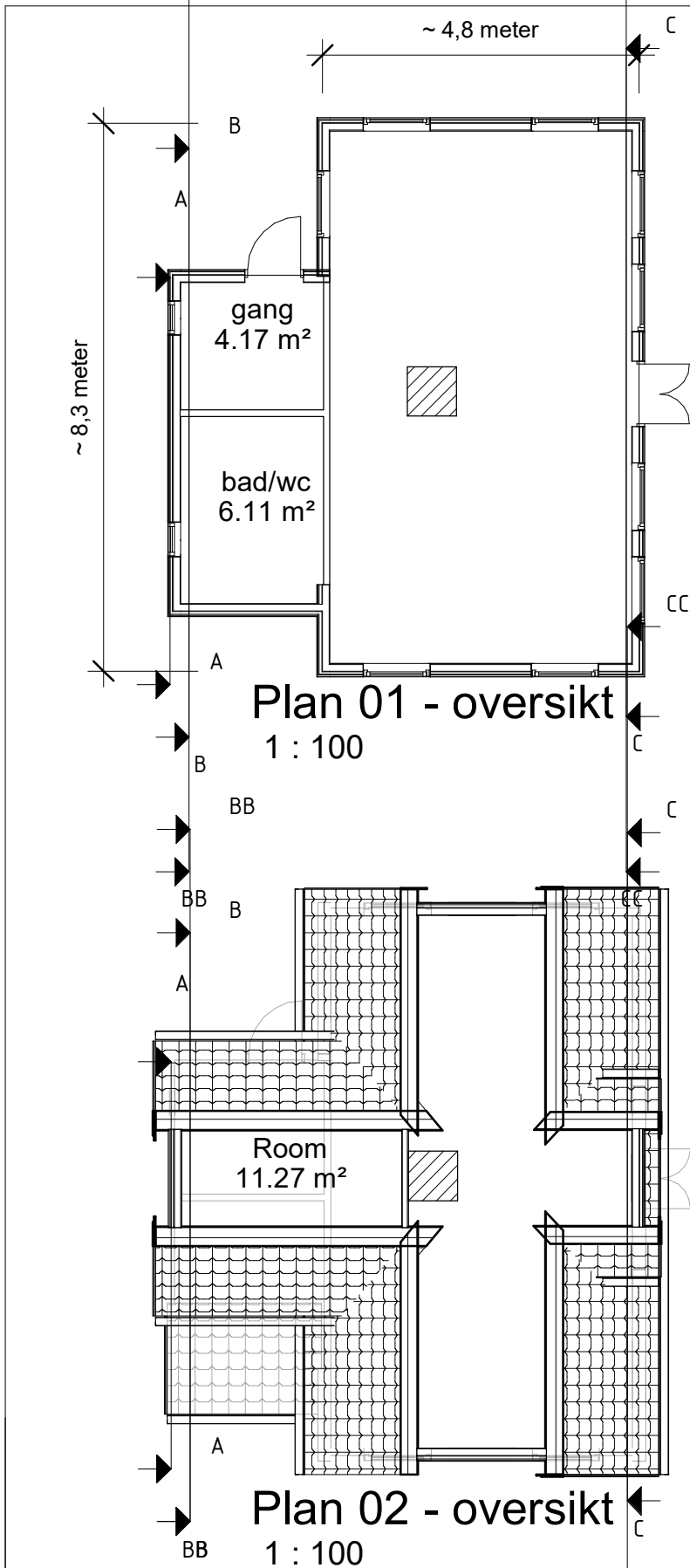
7/24/2020 3:58:23 PM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

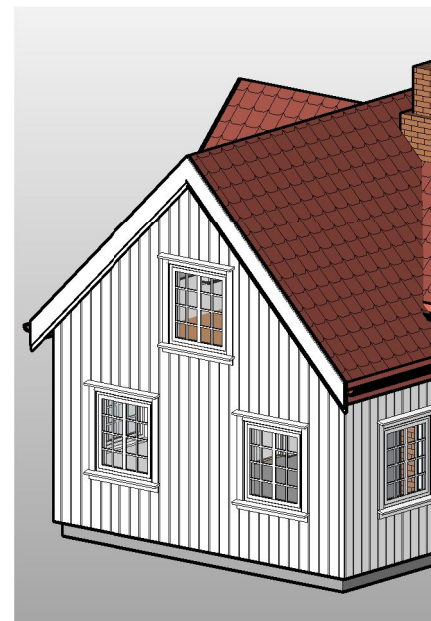
Grønnvikdalen 2,
4432 HIDRASUND

992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

Perspektiv 1

Perspektiv 3

7/24/2020 3:39:03 PM

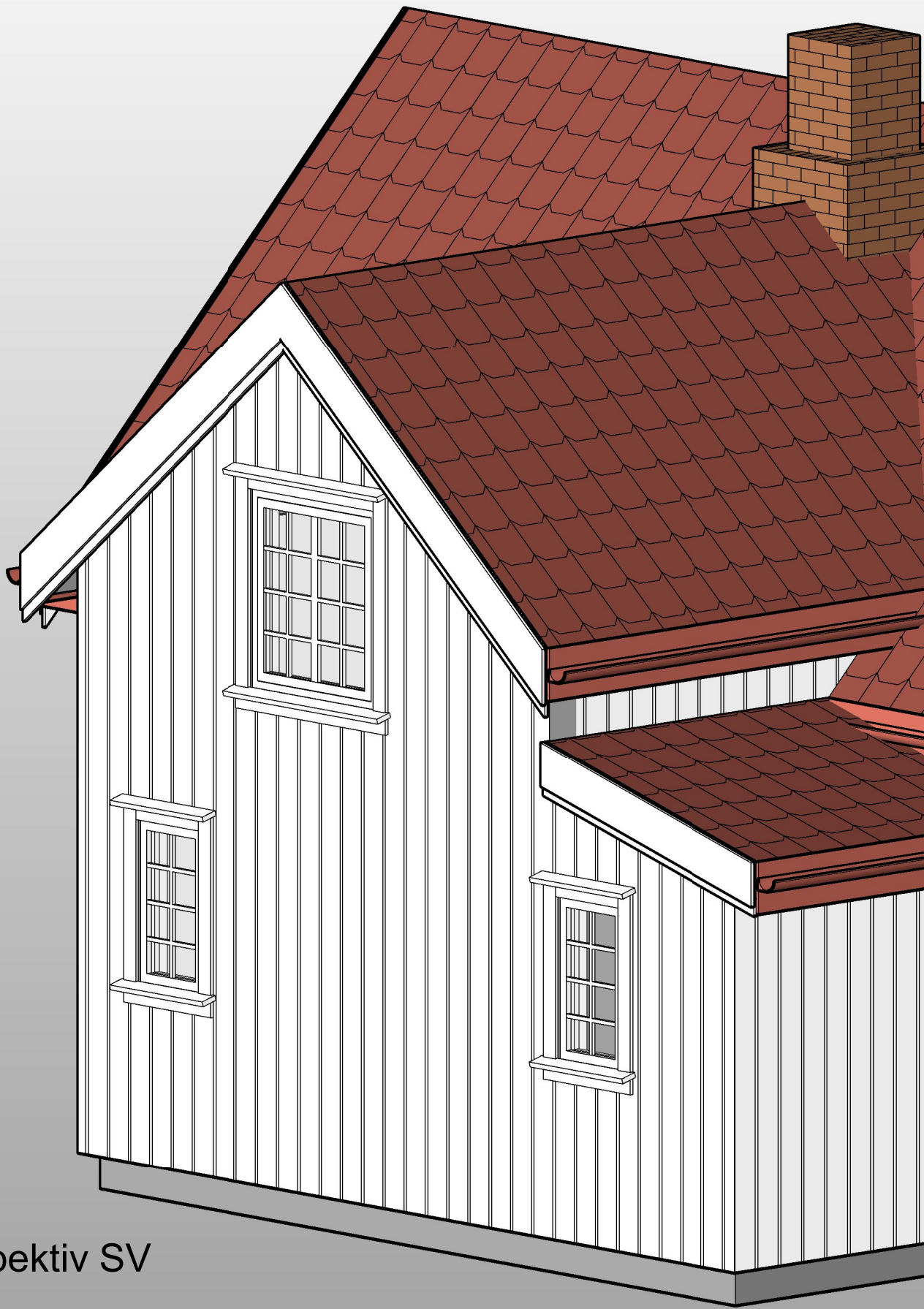
Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

OWL As

Byggprosjektering

Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

Perspektiv SV

7/24/2020 3:57:47 PM

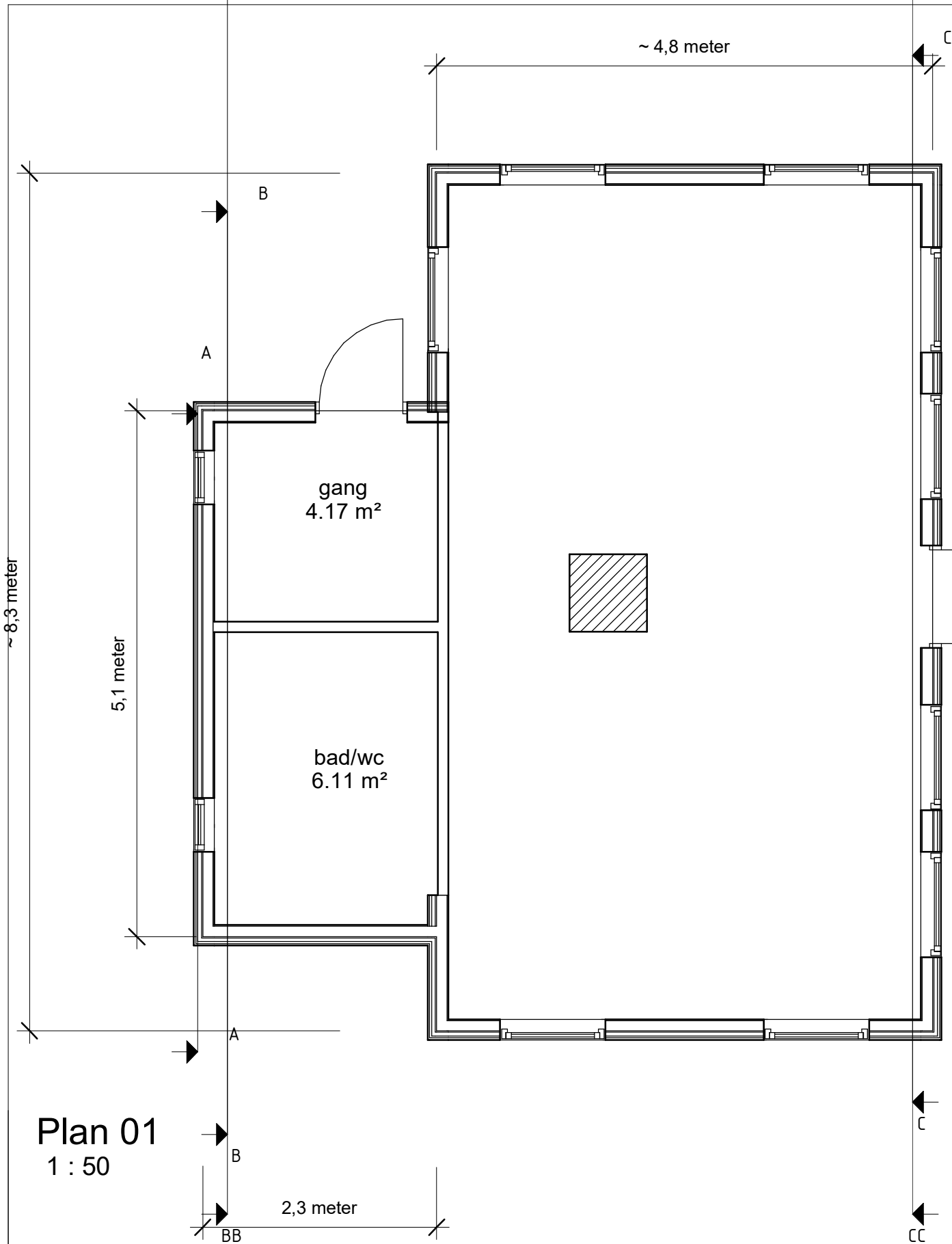
Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

OWL As *Byggesprosjektering*

Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

Plan 01
1 : 50

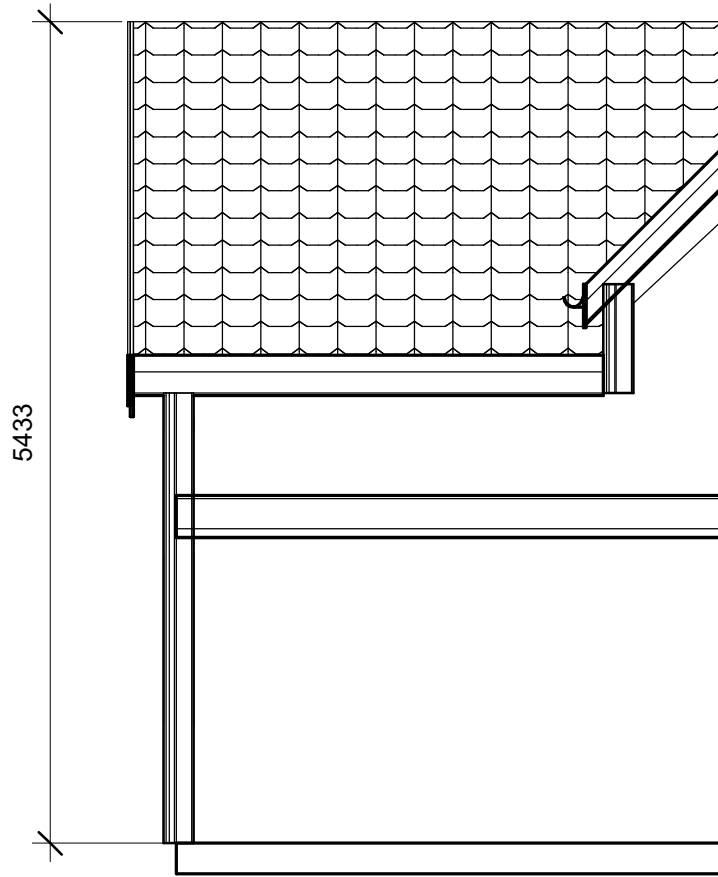
7/24/2020 3:32:55 PM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

OWL As Byggesprosjektering

Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND 992 07 943 post@htupro.no

Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

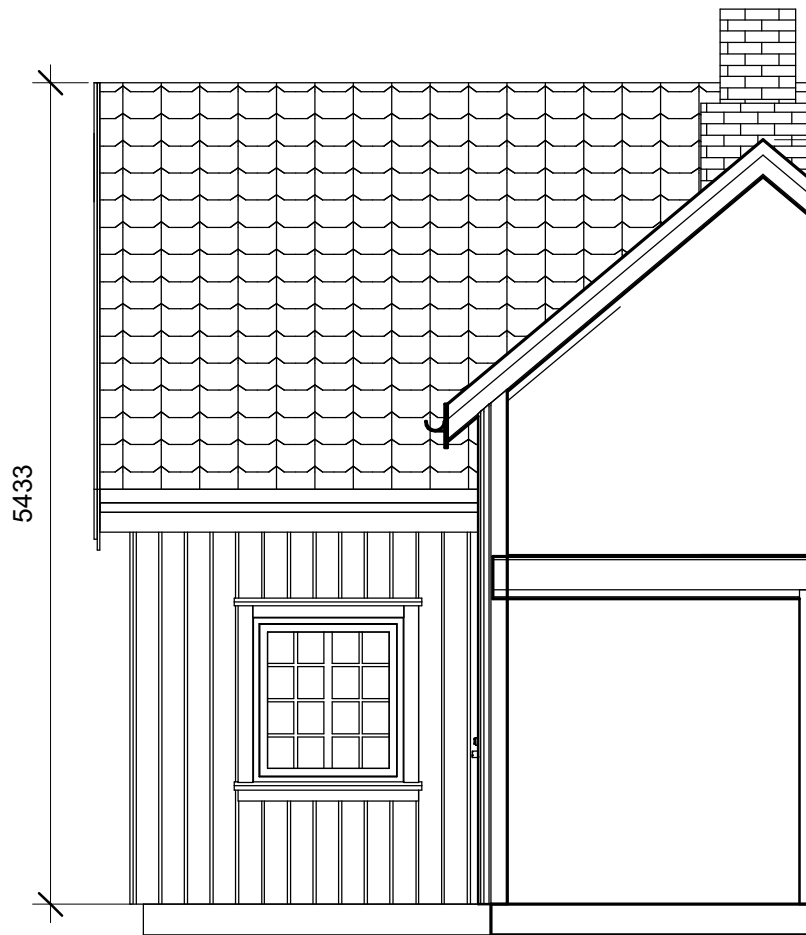

CC
1 : 50

7/24/2020 3:40:07 PM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

 <p>OWL As <i>Byggesprosjektering</i></p>	
<p>Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND</p>	
<p>992 07 943 post@htupro.no</p>	
<p>Tegningsstatus</p> <p>Høring LVO</p>	<p>Prosjektnr.:</p> <p>254-1</p>

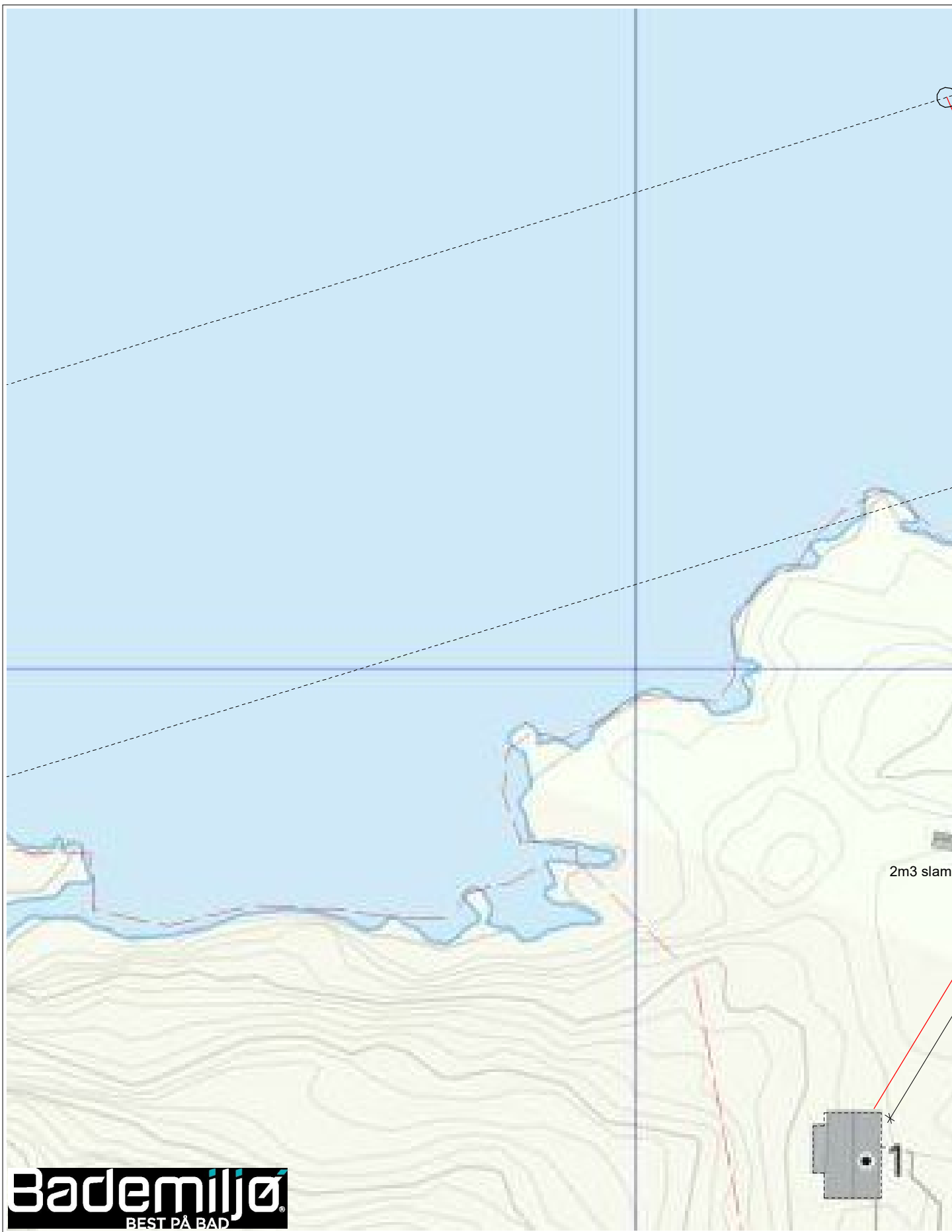

BB
1 : 50

7/24/2020 3:39:39 PM

Rev	Dato	Tekst	Tegn.	Kontr.

Grønnvikdalen 2, 4432 HIDRASUND	
Byggesprosjektering 992 07 943 post@htupro.no	
Tegningsstatus	Prosjektnr.:
Høring LVO	254-1

FAGKYNDIG FORETAK § 12-10

Foretak
Modalsli Rør As
Adresse
Brogaten 31, 4400 FLEKKEFJORD
Telefon
38 32 22 41 / 911 91 592
E-post
post@modalsli.no

UTSLIPPSANLEGG

Tiltakshaver
Mari Målbakken
Byggeplass
Kåløy 1
Kommune
FLEKKEFJORD
G.nr./B.nr.
2/22
Prosjekt
Avkloakkering/utslippsløsning
Prosjekt nummer
254-2

TEG

Tittel
situasjon
Tegnet av
Kontrollert av
Tegning

Arkivsaksnr: 2020/8296-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 22.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	33/21	03.06.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - Klage på vedtak om dispensasjon til levende lagring av torsk ved Breidlibukt - Naturvernforbundet i Agder - Varsel om mulig omgjøring - Miljødirektoratet

Forvalters innstilling

Klage fra Naturvernforbundet i Agder på vedtak i styresak 24/21 for verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder den 26.04.2021 tas til følge. Det vises til brev fra Miljødirektoratet om mulig omgjøring av styresak 24/21, at en tar til etterretning de signalene som er gitt i forhold til verneformålet for Flekkefjord landskapsvernområde.

Vedtaket i styresak 24/21 den 26.04.2021, omgjøres til at det gis avslag på dispensasjon til etablering av havbruksanlegg i Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde i henhold til verneforskriftens § 3 punkt 1.3 i.

Det vises til endelig klagebehandling fra Miljødirektoratet (ref. 2020/14166), datert 14.04.2021.

Verneområdeforvalter delegeres myndighet til å kunne følge opp saken i forhold til krav om retting, iht. naturmangfoldlovens § 69.

Bakgrunn

Verneområdestyret har forvaltningsmyndighet for blant annet Flekkefjord landskapsvernområde, og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles. Naturvernforbundet i Agder har påklaget vedtak gjort i styresak 24/21 den 26.04.2021.

Verneområdestyret fattet følgende vedtak den 26.04.2021 i styresak 24/21:

«Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt, med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 i.»

Begrunnelse:

Etter § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Etter naturmangfoldlovens § 8, kunnskapsgrunnlaget.

- *Området har tidligere vært brukt til oppdrett, det var da oppdrett i større skala når verneområdet ble innført. Etter naturmangfoldlovens § 8 skal myndighetene legge vekt på kunnskap som er bygd på generasjoners erfaringer.*
- *Andre anlegg i som ligger i sonen har fått fortsette – det ville dette også dersom det ikke var blitt fjernet av tiltakshaver, Marine Harvest høsten 2005 etter at vernet var trådt i kraft. Det må kunne vektlegges at disse anleggene ikke har bidratt til forringelse av verneformålet eller verneverdiene.*
- *Kysttorsk er en bestand som er i dårlig forfatning, og for å kunne opprettholde en bærekraftig høsting, vil tiltak som dette være viktig for å forhindre tyngre beskatning på mindre, ikke gyteklare individer.*
- *Aktiviteten knyttet til villfisk, fiskemottak og småskala fiske i området er en viktig del av det som utgjør «kulturlandskapet» i verneområdet. Det er lang tradisjon for dette, og fiskemottak er marginal virksomhet som er avhengig av denne typen lagring for å kunne sikre fornuftig drift, kvalitet og leveranse når markedet etterspør. Det er svært vanskelig å tenke seg Sørlandet uten små fiskebåter, mottak og lokalt fanget juletorsk.*
- *Tiltaket vil ikke tilsidesette hovedformålet for vernet, siden havbruksaktivitet var til stede på denne lokasjonen da vernet ble iverksatt, og det eksplisitt var godkjent at dette kunne fortsette. Kunnskapsgrunnlaget vurderes til å være tilstrekkelig i saken. § 9 «føre-var» prinsippet tillegges liten relevans i saken.*
- *Etter § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning. Ettersom dette er småskala levende lagring av torsk og det finnes få lignende anlegg. Verneområdestyret vurderer faren for presedens som liten ettersom dette ikke er tradisjonell oppdrett av laks og at belastning på økosystemene samlet sett vil være svært begrenset.*

Etter § 12 Miljøforsvarlige teknikker og metoder

- *Verneområde strekker seg over et stort område i kommunen, så er ikke mulig å finne andre plasser for tiltaket utenfor verneområdet når en må overholde minsteavstand til nærmeste eksisterende oppdrettsanlegg. Verneområdestyret mener samlet sett at denne lokaliseringen vil gi minst belastning på miljøet i området.*
- *I henhold til verneforskriften §3 punkt 1.3 i vurderer verneområdestyret til at dette anlegget er lite av omfang i forhold til tidligere oppdrettsanlegg og vil i begrenset grad være synlig på sjøoverflaten. Anlegget vurderes til i liten grad å forstyrre landskapsbildet.*
- *Samlet sett er det overveiende grunner for å tillate denne aktiviteten, som vil gi større robusthet til tradisjonell småskala næring i området på land og sjø, noe som anses som en sentral verdi og forutsetning i verneområdet.*
- *Område er avsatt til formålet i nylig vedtatt kystzoneplan uten at det er innkommet innsigelser fra verken vernestyre eller andre myndigheter.*

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Naturvernforbundet i Agder gir følgende begrunnelse for klagen (klagen ligger i sin helhet vedlagt i saken):

Til møtet forelå områdeforvalterens negative innstilling som altså styret forkastet enstemmig.

Flekkefjord og Oksøy – Ryvingen landskapsvernområder i da Vest-Agder ble opprettet i 2005 og har to overordnede formål jfr verneformålet § 2:

Det skal ta vare på sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep som grunnlag for gode friluftslivsopplevelser. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Altså er naturvernet den viktigste begrunnelsen for å opprette de to verneområdene.

Å beskytte natur, artsmangfold og å bidra til gode friluftsjnteresser, er det Naturvernforbundet er grunnlagt på og vår hovedinteresse i dag. Vi uttrykte derfor tidlig interesse for å være med i det rådgivende utvalget for de to landskapsvernområdene på kysten i Agder der Naturvernforbundet i Agder har to representanter, Jostein Andreassen og Peder Johan Pedersen.

Styret kan (vår understrekning) gi tillatelse til ulike tiltak opplistet i § 3 for den aktuelle saken punkt h: Etablering av havbruksanlegg uten fast bygningsmasse på land og særlig synlig anlegg på havoverflaten.

Det er så en egen dispensasjonsbestemmelse (§4) som gir anledning for tiltak når vernet krever det eller for særlige tilfeller som ikke strider mot formålet med vernet.

Det aktuelle anlegget vil dekke et «blått» friluftsområde på ca. 625 m² med 4 firkantede merder. Anlegget vil preges av svært dominerende gangbaner i metall. I tillegg vil det være flytende bøyer med gule fargemarkering og permanent lyssetting. Flytebøyene oppgis til å være 700 liter, men antallet fremkommer ikke i søknaden. Det søkes om tillatelse til anlegget på «ubestemt tid».

Det vises så til styrets begrunnelse for å tillate anlegget. Sitat: Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt, med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 i. Naturvernforbundet viser så til forskriften for landskapsvernområdet for dispensasjon, sitat:

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med fredningen krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.

Naturvernforbundet mener styrets bruk av dispensasjon er forvirrende siden bestemmelsen angir klare grunner for å dispensere og de åpner ikke for de argumentene styret fremfører. I tillegg mener Naturvernforbundet at enkelte av de argumentene styret legger til grunn for sin avgjørelse er irrelevante fordi de vektlegger forhold som ikke er av interesse for vurdering av § 2 og §3, punkt 1.3. Vi kan alle ha forståelse for kysttorskens situasjon og næringsinteresser knyttet til fiskemottak m.m., men i denne sammenhengen har de ikke relevans til saken.

Styrets vedtak vil etter Naturvernforbundets mening åpne for et anlegg som det ikke er anledning til ifølge verneforskriftene da det vil innebære at et vesentlig sjøareal for allmenn bruk blir privatisert og stoppet for allmenn bruk og vil fremstå visuelt svært dominerende fra tilstøtende områder i landskapsvernområdet. Etter vår oppfatning vil anlegget være i strid med formålet § 2 fordi det vil endre og virke inn på området karakter.

Breidlibukt befinner seg i skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø. Her finnes det ikke noen tekniske installasjoner, brygger eller veier. En installasjon som den omsøkte vil slik Naturvernforbundet vurderer saken, påvirke landskapet og stride mot verneformålet som blant annet er å ivareta et representativt og særpreget, sammenhengende landskap med åpne sjøflater og urørt skjærgård.

Dernest vil anlegget fremstå visuelt forurensende - særlig synlig på havoverflaten og derfor i strid med § 3 punkt 1.3.

Dispensasjonsbestemmelsen gir ikke anledning til å dispensere for tiltaket.

Naturvernforbundet ber om at styrets vedtak oppheves fordi bestemmelsene for landskapsvernområdet ikke gir anledning til slike flytende, dominerende oppdrettsanlegg. Vi viser for øvrig til Miljødirektoratets vedtak i klagesak av 14.04.2021 om levendeanlegg for torsk i Flekkefjord landskapsvernområde, der styrets tidligere vedtak for et tilnærmet likt anlegg ble opphevet.

Miljødirektoratet har i brev datert 18.05.2021 varslet en mulig omgjøring på vedtak i styresak 24/21. Det skrives blant annet følgende: *Miljødirektoratet varsler med dette at vi vil vurdere å omgjøre verneområdestyrets dispensasjonsvedtak. Det kan bli aktuelt å treffe et omgjøringsvedtak med avslag på søknaden, eller å oppheve vedtaket og sende søknaden tilbake til verneområdestyret for ny behandling.*

Det er satt en frist til uttalelse i saken til 10. juli.

Statsforvalteren i Agder har i brev datert 7.5.2021 stilt krav om at vedtaket må omgjøres. *Vedtaket kreves omgjort, slik at søker ikke får dispensasjon for etablering av havbruksanlegg i Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.* Vurdering går mye på det som er nevnt tidligere blant annet gjennom saksbehandling fra verneområdeforvalter og endelig klagebehandling fra Miljødirektoratet, at tiltaket er i strid med verneformålet. Statsforvalteren i Agder har i brev datert 19.05.2021, trukket klagen på bakgrunn av at Miljødirektoratet har varslet omgjøring i saken.

Vurdering

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i styresak 18/20 datert 29.10.2020. Klagen fra Naturvernforbundet i Agder er sendt innenfor klagefristen til å klage, og må derfor anses som gyldig.

Hovedmomentene i klagen fra Naturvernforbundet i Agder går mye på det samme som verneområdeforvalter fremla i styresak 18/20 den 29.10.2020. Det er ingenting nytt i fra klagen fra Naturvernforbundet, som skulle tilsi noen annen vurdering og anbefaling til verneområdestyret. Det anbefales derfor å ta klagen til følge fra Naturvernforbundet i Agder, ettersom en dispensasjon i Breidlibukt vil være i strid med verneforskriften og verneformålet for Flekkefjord landskapsvernområde.

Signalene fra Miljødirektoratet har og vært tydelig gjennom klagesaksbehandling datert 14.04.2021 og nå gjennom varsel om mulig omgjøring datert 18.05.2021, at dette tiltaket som omsøkes er i strid med verneformålet for Flekkefjord landskapsvernområde. Det anbefales derfor fra verneområdeforvalter side, at en tar til etterretning de signalene som er gitt og avslutter saken nå med å ta klagen til følge.

Konklusjon

Det anbefales derfor å omgjøre styresak 24/21 den 26.04.2021, til at det gis avslag på søknad om etablering av havbruksanlegg for levende lagring av torsk ved Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Andre relevante dokumenter ikke vedlagt:

- 1) Hidra Fiskemottak as søknad m/vedlegg datert 06.10.2020, totalt 6 dokumenter.
- 2) Hidra Fiskemottak as søknad om midlertidig tillatelse datert 25.09.2020.
- 3) Verneområdeforvalters tilbakemelding etter befarung 11. september 2020.
- 4) Verneområdeforvalters tilbakemelding på søknad om midlertidig tillatelse, datert 06.10.2020.
- 5) Melding om vedtak – Verneområdestyrets behandling i styresak 19/20 datert 29.10.2020.
- 6) Melding om vedtak – Verneområdestyrets behandling i styresak 18/20 datert 29.10.2020.
- 7) Klage frå Fylkesmannen i Agder, datert 20.11.20
- 8) Melding om vedtak – Verneområdestyrets behandling i styresak 30/20 datert 14.12.2020.
- 9) Miljødirektoratets endelige klagebehandling datert 15.04.2021

Vedlegg:

- 1 Breidlibukt - klage trekkes - etablering av anlegg til levende lagring av torsk – Brev fra Statsforvalteren i Agder datert 19.05.2021
- 2 Flekkefjord landskapsvernområde - Klage på vedtak i styresak 24/21 den 26.04.2021 om etablering av anlegg for levende lagring av torsk ved Breidlibukt – Statsforvalteren i Agder datert 07.05.2021
- 3 klage på vedtak om anlegg for torsk i Flekkefjord – Naturvernforbundet i Agder datert 19.05.2021
- 4 Varsel om mulig omgjøring av tillatelse til å etablere anlegg for levendelagring av torsk i Breidlibukt i Flekkefjord landskapsvernområde – Brev fra Miljødirektoratet datert 18.05.2021
- 5 Melding om vedtak - Flekkefjord landskapsvernområde - Breidlibukt - Ny revidert søknad om dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk – Styresak 24/21 den 26.04.2021

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord Ivo v/STATSFORVALTEREN I AGDER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Katrine Skajaa Gunnarsli, 38 17 62 15

Postboks 504
4804 ARENDAL

Klagen på vedtak i verneområdestyret ORF, styresak 24/21, trekkes

Det vises til Statsforvalterens brev oversendt 18.05.2021 (datert 07.05.2021); klage på vedtak om dispensasjon til etablering av anlegg for levendelagring av torsk i Flekkefjord landskapsvernområde.

Miljødirektoratet har i brev datert 18.5.2021 varslet at de vurderer omgjøring av aktuelt vedtak. Styrets vedtak og det skjønn de har utøvd vil dermed til å bli vurdert. For å unngå dobbelt saksbehandling, trekkes med dette vår klage.

Med hilsen

Stein A. Ytterdahl
statsforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

VERNEOMRÅDESTYRET FOR OKSØY-RYVINGEN OG
FLEKKEFJORD LANDSKAPSVERNOMRÅDER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Katrine Skajaa Gunnarsli, 38 17 62 15

Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Klage på vedtak om dispensasjon til etablering av anlegg for levendelagring av torsk - Flekkefjord landskapsvernområde

Vi viser til vedtak fra verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder, møtedato 26.04.2021, styresak 24/21, mottatt her 27.04.2021. Det vises også til styresak 18/20 i verneområdestyret, vår klage datert 20.11.2020, samt Miljødirektoratets vedtak i klagesaken datert 14.04.2021.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 tredje ledd klager Statsforvalteren i Agder med dette på verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder sitt vedtak datert 26.04.2021, styresak 24/21, om dispensasjon fra verneforskrift for etablering av anlegg for levendelagring av torsk i Flekkefjord landskapsvernområde.

Vedtaket kreves omgjort slik at søker ikke får dispensasjon for etablering av havbruksanlegg i Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Bakgrunn

Hidra fiskemottak AS har i søknad datert 11.02.2021 søkt på nytt om dispensasjon til etablering av anlegg for levendelagring av torsk ved Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Anlegget som nå er omsøkt har samme dimensjoner og utforming anlegget i forrige søknad, men med følgende tilpasninger som skal bidra til å gjøre anlegget mindre synlig:

- Rekkverket fjernes for å redusere anleggets høyde over vannflaten til ca. 0,5 meter.
- Merking av flytebøyene reduseres til å samsvare med Kystverkets minimumskrav. Bøyene farges da i hovedsak med svart eller grått med gule markeringer ved ytterpunktene.
- Belysning på flytebøyene reduseres til å samsvare med Kystverkets minimumskrav.
- Det settes timer på flytebøyenes belysning lik at lysene kun er på når det er mørkt.

Verneområdestyret gav i styresak 18/20 den 29.10.2020 dispensasjon til et lignende anlegg. Fylkesmannen i Agder (nå Statsforvalteren i Agder) påklaget vedtaket, jf. brev datert 20.11.2020. Bakgrunnen for klagen var at det ble vurdert i verneplanprosessen at skjærgården mellom Rasvåg og Stø ifølge verneplanen ikke et etableringssted for akvakulturanlegg, og at en slik etablering vil stride mot verneformålet. Miljødirektoratet stadfestet klagen og gav avslag på søknad om etablering av det da omsøkte anlegget ved Breidlibukt.

Søknad fra Hydra fiskemottak AS om endret anlegg ble behandlet i verneområdestyret den 26.4.21. Verneområdeforvalter innstilte på avslag med den begrunnelse at anlegget til tross for endringene som foreslås etter første søknad, vil være godt synlig i sjøoverflaten og det landskapet den befinner seg i. Verneområdestyret gikk imot forvalters innstilling og fattet følgende vedtak i saken (enstemmig):

«Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt, med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 i. Begrunnelse: Etter § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig |myndighet.

Etter naturmangfoldlovens § 8, kunnskapsgrunnlaget.

- *Området har tidligere vært brukt til oppdrett, det var da oppdrett i større skala når verneområdet ble innført. Etter naturmangfoldlovens § 8 skal myndighetene legge vekt på kunnskap som er bygd på generasjoners erfaringer.*
- *Andre anlegg i som ligger i sonen har fått fortsette – det ville dette også dersom det ikke var blitt fjernet av tiltakshaver, Marine Harvest høsten 2005 etter at vernet var trådt i kraft. Det må kunne vektlegges at disse anleggene ikke har bidratt til forringelse av verneformålet eller verneverdiene.*
- *Kysttorsk er en bestand som er i dårlig forfatning, og for å kunne opprettholde en bærekraftig høsting, vil tiltak som dette være viktig for å forhindre tyngre beskatning på mindre, ikke gyteklare individer.*
- *Aktiviteten knyttet til villfisk, fiskemottak og småskala fiske i området er en viktig del av det som utgjør «kulturlandskapet» i verneområdet. Det er lang tradisjon for dette, og fiskemottak er marginal virksomhet som er avhengig av denne typen lagring for å kunne sikre fornuftig drift, kvalitet og leveranse når markedet etterspør. Det er svært vanskelig å tenke seg Sørlandet uten små fiskebåter, mottak og lokalt fanget juletorsk.*
- *Tiltaket vil ikke tilsidesette hovedformålet for vernet, siden havbruksaktivitet var til stede på denne lokasjonen da vernet ble iverksatt, og det eksplisitt var godkjent at dette kunne fortsette. Kunnskapsgrunnlaget vurderes til å være tilstrekkelig i saken. § 9 «føre-var» prinsippet tillegges liten relevans i saken.*
- *Etter § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning. Ettersom dette er småskala levende lagring av torsk og det finnes få lignende anlegg. Verneområdestyret vurderer faren for presedens som liten ettersom dette ikke er tradisjonell oppdrett av laks og at belastning på økosystemene samlet sett vil være svært begrenset.*
- *Etter § 12 Miljøforsvarlige teknikker og metoder*

Verneområde strekker seg over et stort område i kommunen, så er ikke mulig å finne andre plasser for tiltaket utenfor verneområdet når en må overholde minsteavstand til nærmeste eksisterende oppdrettsanlegg. Verneområdestyret mener samlet sett at denne lokaliseringen vil gi minst belastning på miljøet i området.

- *I henhold til verneforskriften §3 punkt 1.3 i vurderer verneområdestyret til at dette anlegget er lite av omfang i forhold til tidligere oppdrettsanlegg og vil i begrenset grad være synlig på sjøoverflaten. Anlegget vurderes til i liten grad å forstyrre landskapsbildet.*
- *Samlet sett er det overveiende grunner for å tillate denne aktiviteten, som vil gi større robusthet til tradisjonell småskala næring i området på land og sjø, noe som anses som en sentral verdi og forutsetning i verneområdet»*

Juridisk grunnlag og planstatus

Det vises til vår klage datert 20.11.2020.

Statsforvalterens vurdering av vilkårene for klage

Aktuelle vedtak av 26.04.2021 er et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b), og er følgelig gjenstand for klage, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Statsforvalteren har klagerett, jf. naturmangfoldloven (nml.) § 62 tredje ledd. Melding om vedtak med saksprotokoll er mottatt her den 27.04.2021. Klage er fremsatt den 18.05.2021, og klagefristen på tre uker, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd, er således overholdt.

Statsforvalterens vurdering av styrets vedtak

Statsforvalteren viser til våre vurderinger i vår klage datert 20.11.2020 hva gjelder hjemmelsgrunnlag, synlighet og verneplanprosessen.

Miljødirektoratet stadfester i sin klagebehandling av den tidligere søknaden at anlegget vil påvirke landskapet, og at en tillatelse her vil være i strid med formålet med vernet av Flekkefjord landskapsvernområde. Dette er begrunnet med at Bredlibukt ligger i det urørte skjærgårds-landskapet mellom Stø og Rasvåg og hvor en tillatelse til anlegg vil være i strid med klare føringer i verneplanprosessen og med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen.

Statsforvalteren mener på den bakgrunn at for Bredlibukt vil lokaliseringen av anlegget være av større betydning når hjemmelsgrunnlaget skal vurderes, enn om det er justeringer i utformingen som i større eller mindre grad vil kunne påvirke synligheten.

Ved at rekkverket fjernes og merking (bøyer) tilpasses i farger og får redusert lys-setting, vil anlegget bli noe mindre synlig fra båt og dersom man befinner seg lavt i terrenget på land. Anlegget vil likevel være synlig i landskapet. Endringene påvirker relativt sett i liten grad synligheten, da landskapet i området går ganske bratt oppover fra vannet og slik at man raskt befinner seg høyt i terrenget. Statsforvalteren mener at anlegget slik det er omsøkt fortsett er et anlegg som er godt synlig i overflaten, og at det sett opp mot urørthetspreget i aktuelt område, ikke vil falle inn under den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen § 3 punkt 1.3 bokstav i), som åpner for at det ved søknad kan gis tillatelse til etablering av nye anlegg som ikke har «særlig synlige anlegg på sjøoverflaten».

Konklusjon

Med henvisning til ovennevnte, påklager Statsforvalteren i Agder verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder sitt vedtak datert 26.4.2021, styresak 18/20, om dispensasjon fra verneforskrift for etablering av anlegg for levendelagring av torsk i Flekkefjord landskapsvernområde.

Vedtaket kreves omgjort, slik at søker ikke får dispensasjon for etablering av havbruksanlegg i Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Med hilsen

Stein A. Ytterdahl
statsforvalter

Thomas Kiland-Langeland
miljøverndirektør
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Styret for Flekkefjord landskapsvernområde

Naturvernforbundet i Agder påklager med dette vedtak av 26.04. i sak st 24/21 for etablering av anlegg - lagring og oppaling av torsk i Flekkefjord kommune i landskapsvernområdet

Sitat: *Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt, med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt1.3*

Til møtet forelå områdeforvalterens negative innstilling som altså styret forkastet enstemmig.

Flekkefjord og Oksøy – Ryvingen landskapsvernområder i da Vest-Agder ble opprettet i 2005 og har to overordnede formål jfr verneformålet § 2:

Det skal ta vare på sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep som grunnlag for gode friluftslivsopplevelser. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Altså er naturvernet den viktigste begrunnelsen for å opprette de to verneområdene.

Å beskytte natur, arts mangfold og å bidra til gode friluftssinteresser, er det Naturvernforbundet er grunnlagt på og vår hovedinteresse i dag. Vi uttrykte derfor tidlig interesse for å være med i det rådgivende utvalget for de to landskapsvernområdene på kysten i Agder der Naturvernforbundet i Agder har to representanter, Jostein Andreassen og Peder Johan Pedersen.

Styret kan (vår understrekning) gi tillatelser til ulike tiltak opplistet i § 3 for den aktuelle saken punkt h:

Etablering av havbruksanlegg uten fast bygningsmasse på land og særlig synlig anlegg på havoverflaten.

Det er så en egen dispensasjonsbestemmelse(§4) som gir anledning for tiltak når vernet krever det eller for særlige tilfeller som ikke strider mot formålet med vernet.

Det aktuelle anlegget vil dekke et «blått» friluftsområde på ca 625 daa med 4 firkantede merder. Anlegget vil preges av svært dominerende gangbaner i metall. I tillegg vil det være flytende bøyer med gule fargemarkering og permanent lyssetting. Flytebøyene oppgis til å være 700 liter, men antallet fremkommer ikke i søknaden. Det søkes om tillatelse til anlegget på «ubestemt tid».

Det vises så til styrets begrunnelse for å tillate anlegget. Sitat:
Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt, med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 i.

Naturvernforbundet viser så til forskriften for landskapsvernområdet for dispensasjon, sitat:

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med fredningen krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.

Naturvernforbundet mener styrets bruk av dispensasjon er forvirrende siden bestemmelsen angir klare grunner for å dispensere og de åpner ikke for de argumentene styret fremfører. I tillegg mener Naturvernforbundet at enkelte av de argumentene styret legger til grunn for sin avgjørelse er irrelevante fordi de vektlegger forhold som ikke er av interesse for vurdering av § 2 og § 3, punkt 1.3. Vi kan alle ha forståelse for kysttorskens situasjon og næringsinteresser knyttet til fiskemottak m.m., men i denne sammenhengen har de ikke relevans til saken.

Styrets vedtak vil etter Naturvernforbundets mening åpne for et anlegg som det ikke er anledning til i følge verneforskriftene da det vil innebære at et vesentlig sjøareal for allmenn bruk blir privatisert og stoppet for allmenn bruk og vil fremstå visuelt svært dominerende fra tilstøtende områder i landskapsvernområdet. Etter vår oppfatning vil anlegget være i strid med formålet § 2 fordi det vil endre og virke inn på området karakter.

Breidlibukt befinner seg i skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø. Her finnes det ikke noen tekniske installasjoner, brygger eller veier. En installasjon som den omsøkte vil slik Naturvernforbundet vurderer saken, påvirke

landskapet og stride mot verneformålet som blant annet er å ivareta et representativt og særpreget, sammenhengende landskap med åpne sjøflater og urørt skjærgård.

Dernest vil anlegget fremstå visuelt forurensende - *særlig synlig på havoverflaten* og derfor i strid med § 3 punkt 1. 3. Dispensasjonsbestemmelsen gir ikke anledning til å dispensere for tiltaket.

Naturvernforbundet ber om at styrets vedtak oppheves fordi bestemmelsene for landskapsvernområdet ikke gir anledning til slike flytende, dominerende oppdrettsanlegg.

Vi viser for øvrig til Miljødirektoratets vedtak i klagesak av 14.04.2021 om levendeanlegg for torsk i Flekkefjord landskapsvernområde, der styrets tidligere vedtak for et tilnærmet likt anlegg ble opphevet.

Peder Johan Pedersen, fylkesleder og Jostein Andreassen, medlemmer i det rådgivende utvalget for de to landskapsvernområdene på kysten i Agder

Naturvernforbundet i Agder
Postboks 718
4666 Kristiansand

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord
landsk.vernområder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Trondheim, 18.05.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/14166

Saksbehandler:
Marit Doseth

Varsel om mulig omgjøring av tillatelse til å etablere anlegg for levendelagring av torsk i Breidlibukt i Flekkefjord landskapsvernområde

Det vises til Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder sin dispensasjon av 26. april 2021, hvor det gis dispensasjon til etablering av anlegg til levendelagring av torsk ved Breidlibukt i Flekkefjord landskapsvernområde.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som verneområdestyret treffer med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde. Etter forvaltningsloven av 10. februar 1967 § 35 tredje ledd kan klageinstansen av eget tiltak omgjøre et underordnet organs vedtak til skade for den som vedtaket retter seg mot, dersom offentlige interesser tilsier det. Varsel om at vedtaket vil bli vurdert omgjort må sendes innen tre uker etter at melding om det opprinnelige vedtaket ble sendt. Melding om endelig vedtak om omgjøring må sendes innen tre måneder etter opprinnelig vedtak.

Miljødirektoratet varsler med dette at vi vil vurdere å omgjøre verneområdestyrets dispensasjonsvedtak. Det kan bli aktuelt å treffe et omgjøringsvedtak med avslag på søknaden, eller å oppheve vedtaket og sende søknaden tilbake til verneområdestyret for ny behandling.

Flekkefjord landskapsvernområde ble vernet ved kongelig resolusjon 11. mars 2005. Formålet med vernet er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Ifølge verneforskriften § 3 punkt 1.1 er det forbud mot en rekke tiltak, blant annet mot utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger. Opplistingen av tiltak som er forbudt er ikke uttømmende angitt i denne bestemmelsen.

Forvaltningsmyndigheten kan i henhold til verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav i) gi tillatelse til etablering av havbruksanlegg uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten.

Etter klage fra Statsforvalteren i Agder omgjorde Miljødirektoratet den 14. april 2021 verneområdestyrets vedtak hvor det var gitt tillatelse til anlegg for levendelagring av torsk i Breidlibukt. Tillatelsen var gitt med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav i).

Vi la i vår avgjørelse vekt på at anlegget vil være godt synlig fra land utfra bilder og beskrivelse av anlegget. Av vesentlig betydning for vår avgjørelse var også at en tillatelse på omsøkte sted vil være i strid med klare føringer i verneplanprosessen og med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen. Andre lokaliseringer var vi imidlertid åpne for, og det ble vist til forvaltningsplanen hvor det står følgende: "*I andre deler av landskapsvernområdet der de negative virkningene på landskapet er små og viktige områder for biologisk mangfold og sårbare arter ikke er berørt, kan det være aktuelt å gi tillatelse til nye anlegg*".

Miljødirektoratet anbefalte forvaltningsmyndigheten at de ved revisjon av forvaltningsplanen utarbeider en brukssone hvor det kan åpnes for havbruk som ikke er en trussel mot verneverdier og verneformål. Dette vil være i tråd med føringer gitt i den kongelige resolusjonen.

Verneområdestyret ga den 26. april 2021 på nytt tillatelse til Hydra Fiskemottak AS, etter at de hadde sendt en ny, revidert søknad. Også denne gangen ble det gitt tillatelse til etablering av anlegget i Breidlibukt. Vedtaket er gitt med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav i). Styret mente at anlegget etter revidert søknad ville bli mindre synlig i landskapet. Det ble vist til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, og lagt til grunn at vedtaket var i samsvar med disse.

Anmodning om og adgang til å uttale seg i saken

Før vi tar stilling til omgjøringsspørsmålet, ber vi verneområdestyret å oversende kopi av sakens dokumenter, og å komme med vurderinger/kommentarer til saken snarest mulig, og senest innen 10. juli 2021. Hydra Fiskemottak AS har anledning til å komme med merknader til saken innen samme frist.

Dersom direktoratet beslutter å treffe vedtak om omgjøring i henhold til forvaltningslovens § 35 tredje ledd, er som nevnt fristen for å treffe vedtak tre måneder etter at det ble sendt melding om verneområdestyrets vedtak. Saken vil imidlertid bli avgjort så snart som mulig etter fristen for å komme med uttalelse/merknader til saken.

Vi ber om at uttalelser til saken sendes til Miljødirektoratet (post@miljodir.no) og til Marit Doseth (marit.doseth@miljodir.no)

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Knut Fossum
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:

Statsforvalteren i Agder
Hidra Fiskemottak

Postboks 788 Stoa

4809

ARENDAL

HIDRA FISKEMOTTAK AS
Kirkehamnveien 154
4432 HIDRASUND

Saksbehandler Ronny Skansen

Vår ref. 2020/8296 - 542.1

Dato 27.04.2021

Melding om vedtak - Flekkefjord landskapsvernområde - Breidlibukt - Ny revidert søknad om dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk

Med vennlig hilsen

Ronny Skansen
Verneområdeforvalter

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET
MILJØDIREKTORATET
Statens naturoppsyn
FLEKKEFJORD KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER
AGDER FYLKESKOMMUNE

Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Kirkeveien 32	4580	LYNGDAL
Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Postboks 504	4804	ARENDAL
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

Arkivsaksnr: 2020/8296-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 16.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	24/21	26.04.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - Breidlibukt - Ny revidert søknad om dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 i, søknaden om dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt. Det vises til endelig klagebehandling fra Miljødirektoratet (ref. 2020/14166), datert 14.04.2021.

Verneområdeforvalter delegeres myndighet til å kunne følge opp saken i forhold til krav om retting, iht. naturmangfoldlovens § 69.

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 26.04.2021

Styrets behandling

Forslag fra Reidar Gausdal om å gi dispensasjon til etablering av anlegg for levende lagring av torsk ved Breidlibukt i Flekkefjord landskapsvernområde. Ny og revidert innsendt søknad vurderes til at anlegget denne gangen blir mindre synlig i landskapet.

Verneområdeforvalter viste til at klagebehandlingen fra Miljødirektoratet inneholdt flere andre momenter som vil være relevant for denne søknaden.

Styrets vedtak – enstemmig

Verneområdestyret gir dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt, med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt1.3 i.

Begrunnelse:

Etter § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Etter naturmangfoldlovens § 8, kunnskapsgrunnlaget.

- Området har tidligere vært brukt til oppdrett, det var da oppdrett i større skala når verneområdet ble innført. Etter naturmangfoldlovens § 8 skal myndighetene legge vekt på kunnskap som er bygd på generasjoners erfaringer.
- Andre anlegg i som ligger i sonen har fått fortsette – det ville dette også dersom det ikke var blitt fjernet av tiltakshaver, Marine Harvest høsten 2005 etter at vernet var trådt i kraft. Det må kunne vektlegges at disse anleggene ikke har bidratt til forringelse av verneformålet eller verneverdiene.
- Kysttorsk er en bestand som er i dårlig forfatning, og for å kunne opprettholde en bærekraftig høsting, vil tiltak som dette være viktig for å forhindre tyngre beskatning på mindre, ikke gyteklare individer.
- Aktiviteten knyttet til villfisk, fiskemottak og småskala fiske i området er en viktig del av det som utgjør «kulturlandskapet» i verneområdet. Det er lang tradisjon for dette, og fiskemottak er marginal virksomhet som er avhengig av denne typen lagring for å kunne sikre fornuftig drift, kvalitet og leveranse når markedet etterspør. Det er svært vanskelig å tenke seg Sørlandet uten små fiskebåter, mottak og lokalt fanget juletorsk.
- Tiltaket vil ikke tilsesette hovedformålet for vernet, siden havbruksaktivitet var til stede på denne lokasjonen da vernet ble iverksatt, og det eksplisitt var godkjent at dette kunne fortsette. Kunnskapsgrunnlaget vurderes til å være tilstrekkelig i saken. § 9 «føre-var» prinsippet tillegges liten relevans i saken.
- Etter § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning. Ettersom dette er småskala levende lagring av torsk og det finnes få lignende anlegg. Verneområdestyret vurderer faren for presedens som liten ettersom dette ikke er tradisjonell oppdrett av laks og at belastning på økosystemene samlet sett vil være svært begrenset.
Etter § 12 Miljøforsvarlige teknikker og metoder
- Verneområde strekker seg over et stort område i kommunen, så er ikke mulig å finne andre plasser for tiltaket utenfor verneområdet når en må overholde minsteavstand til nærmeste eksisterende oppdrettsanlegg. Verneområdestyret mener samlet sett at denne lokaliseringen vil gi minst belastning på miljøet i området.
- I henhold til verneforskriften §3 punkt 1.3 i vurderer verneområdestyret til at dette anlegget er lite av omfang i forhold til tidligere oppdrettsanlegg og vil i begrenset grad være synlig på sjøoverflaten. Anlegget vurderes til i liten grad å forstyrre landskapsbildet.
- Samlet sett er det overveiende grunner for å tillate denne aktiviteten, som vil gi større robusthet til tradisjonell småskala næring i området på land og sjø, noe som anses som en sentral verdi og forutsetning i verneområdet.
-

- Område er avsatt til formålet i nylig vedtatt kystsoneplan uten at det er innkommet innsigelser fra verken vernestyre eller andre myndigheter.

Saksopplysninger

Hidra fiskemottak har i søknad datert 11.02.2021 søkt på nytt om dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Verneområdestyret har i styresak 18/20 den 29.10.2020 innvilget dispensasjon til anlegget. Statsforvalteren i Agder påklaget vedtaket og Verneområdestyret opprettholdt sitt vedtak i styresak 30/20 den 14.12.2020. Klagen ble dermed oversendt klageinstansen Miljødirektoratet som nylig kom med svar på klagen, datert 14.04.2021 der det gis endelig avslag på dispensasjon til etablering av anlegg til levende lagring av torsk ved Breidlibukt.

Før klagesaken var ferdigbehandlet så har Hidra fiskemottak kommet med en ny søknad. Endring fra foregående søknad er at søker vil ved å endre på anlegget for å gjøre det mindre synlig i landskapet. Søker opplyser blant annet følgende:

- *Rekkverket fjernes for å senke anlegget i landskapet. Det vil redusere anleggets synlighet over vann til under halvmeteren.*
- *Merking av flytebøyene minimeres i forhold til kystverkets minimumskrav. Bøyene farges da i dominerende grad med svart eller grått med gule markeringer ved ytterpunktene.*
- *Belysning på flytebøyene minimeres i forhold til kystverkets minimumskrav.*
- *Det settes timer på flytebøyenes belysning slik at lysene kun er på i mørket.*

Ellers vil anlegget ligge på samme sted som foregående og vil nå kunne stikke ca. 0,5 meter over havoverflata.

I forhold til juridisk grunnlag vises det til styresak 18/20 den 29.10.2020 som ligger vedlagt.

Vurdering

Miljødirektoratet skriver blant annet følgende i sin klagebehandling: *Ifølge verneforskriften kan det gis tillatelse til etablering av havbruksanlegg uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten, jf. verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav i). To vilkår må altså være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon til nye havbruksanlegg etter denne bestemmelsen. **Havbruksanlegg kan for det første ikke ha installasjon på land, og dette er ikke tilfelle i den foreliggende saken.** For det andre kan anlegget ikke være særlig synlig på sjøoverflaten. Verneområdestyret gjorde i sin tillatelse ikke noen vurdering av om dette vilkåret er oppfylt.*

Anlegget som er mer inngående beskrevet ovenfor, har fire firkantede merder, gangbro mellom merdene og en platting. Samlet areal vil være på ca. 625 m². Miljødirektoratet legger ut fra beskrivelse av anlegget og vedlagte bilder til grunn at installasjonene **vil synes godt i sjøoverflaten og i det landskapet som anlegget befinner seg i.**

Vilkåret for å kunne gi dispensasjon etter punkt 1 er derfor ikke tilstede. At anlegget kan bli noe mindre synlig ved å fjerne rekkverkene er opplagt, men anlegget vil likevel kunne synes godt i sjøoverflata, slik det er konstruert. Det andre og nye punktet fra søker vil ha liten relevans i saken, da Miljødirektoratet viser til andre sider i søknaden som vil komme i konflikt med verneinteressene.

Miljødirektoratet viser og til følgende:

I verneplanen "Forslag til Ytre kystzone Flekkefjord landskapsvernområde" fra februar 2003 står det blant annet følgende:

"Et anlegg skal vurderes opp mot urørthetspreget i det aktuelle området og om de aktuelle innretningene er egnet til å vesentlig forstyrre landskapsbildet, være til ulempe for friluftsliv eller biologisk mangfold Skjærgården mellom Rasvåg og Stø er sjelden. Store deler framstår som et sammenhengende uberørt landskap som er svært sårbart for anlegg og installasjoner. Et fiskeoppdrettsanlegg vil være i strid med landskapsvern i dette området".

Forvaltningsplan for Flekkefjord landskapsvernområde fra 2010 omtaler fiskeoppdrett i kapittel 3.7. I retningslinjer for tiltak og drift vises det til at søknader om nye anlegg vil bli vurdert opp mot urørthetspreget i området og om de aktuelle innretningene er egnet til å vesentlig å ville forstyrre landskapsbildet, være til ulempe for friluftsliv eller biologisk mangfold. Skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø omtales særskilt i siste avsnitt på side 31. Området beskrives som et sammenhengende uberørt landskap som er særlig sårbart for anlegg og installasjoner. Det skal ifølge forvaltningsplanen være vanskelig å få etablert nye anlegg her.

*Breidlibukt befinner seg i skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø. Her finnes det ikke noen tekniske installasjoner, brygger eller veier. **En installasjon som den omsøkte vil etter vår vurdering påvirke landskapet og stride mot verneformålet som blant annet er å ivareta et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater og urørt skjærgård.***

Miljødirektoratet stadfester at selve lokaliseringen av anlegget vil påvirke landskapet og er i strid med verneformålet for Flekkefjord landskapsvernområde.

Klagen sier også følgende:

En tillatelse på omsøkte sted vil dessuten være i strid med klare føringer i verneplanprosessen og med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen. Andre lokaliseringer vil imidlertid være mulig innenfor verneområdet, dersom anleggene ikke er godt synlige fra land.

En tillatelse i dette tilfellet vil også kunne ha en uheldig presedensvirkning, Statsforvalteren viser til at de allerede er kjent med at et akvakulturfirma planlegger å søke om havbruksanlegg på to nye

lokaliteter innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Slike anlegg har vanligvis et utseende og omfang som medfører at de påvirker det landskapet de befinner seg i.

Med bakgrunn i tidligere vurderinger og klagesaksbehandling fra Miljødirektoratet må den nye søknaden avslås.

Ettersom avslaget fra Miljødirektoratet er endelig må anlegget flyttes ut fra landskapsvernområdet så snart som mulig. I utgangspunktet bør en kunne forvente at søker flytter anlegget ut av landskapsvernområdet på eget initiativ.

Hvis ikke søker fjerner anlegget selv på eget initiativ, må det sendes varsel om pålegg/krav om retting etter § 69 i naturmangfoldloven. Søker vil da få en frist for å uttale seg. Etter naturmangfoldloven (nml.) § 69, 1. ledd, kan myndigheten etter loven pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven. Hvis dette blir nødvendig foreslås det å delegere til verneområdeforvalter å følge opp saken.

Vedlegg:

- 1 Breidlibukt - kopi av vedtak – klagesaksbehandling – Miljødirektoratet datert 14.04.2021 etablering av anlegg til levende lagring av torsk
- 2 Revidert søknad – Hidra fiskemottak datert 11.02.2021
- 3 Vedtak - Klage på vedtak - verneforskriften til etablering av anlegg for levende lagring av torsk – styresak 30/20 datert 14.12.2020
- 4 Melding om vedtak - Breidlibukt - søknad - etablering av anlegg til levende lagring av torsk – styresak 18/20 datert 29.10.2020

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/5696-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 23.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	34/21	03.06.2021

Flekkefjord landskapsvernområde - Søknad om forlenget dispensasjon til test-merde ved Breidlibukt - Nekkar ASA

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 i, søknaden om forlenget dispensasjon til test-merde ved Breidlibukt.

Saksopplysninger

Nekkar ASA fikk i styremøte datert 11.08.2020 innvilget følgende dispensasjon av verneområdestyret:

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde gir med hjemmel i Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde § 3-1.3 bokstav (i) dispensasjon fra verneforskriften for å etablere en nedskalert test-merde og sjøkabel i tråd med plassering som vist i søknad.

Dispensasjon gis med følgende vilkår:

- 1. Merden skal ikke være særlig synlig på sjøoverflaten.*
- 2. Dispensasjon er midlertidig og gjelder inntil 1. oktober 2021.*

Nekkar ASA søker nå om en forlenget dispensasjon i brev datert, 28.04.2021. Det gis blant annet følgende begrunnelse for ønske om forlengelse: *Grunnen til at vi ønsker mer tid på lokasjon er at fremdriften på lokasjon har blitt veldig utsatt, dette på grunn av leveranser for utstyr som kom altfor sent. Vi skulle hatt systemet oppe å gå i 2020 og ser at vi ikke klarer dette før i Juni i år, da føler vi at vi får for lite tid til testen som sirkulasjons enheter og andre ting.*

Anlegget er samlokalisert med Hidra Fiskemottaks planlagte anlegg for levende lagring av torsk.

Anlegget er konstruert med en PA ring på ca. 30 meter i diameter og har samme høyder som Hidra fiskemottak sitt anlegg som ligger ca. 1 meter og 20 cm over vannoverflata, samt rekkverk på ca. 60 cm.

Juridisk grunnlag

Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde i Flekkefjord kommune, Vest-Agder. FOR-2005-03-11-225. Flekkefjord landskapsvernområde ble vernet 11. mars 2005.

Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er *å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.*

Etter § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. *Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep og tiltak som oppføring, ombygging og riving av bygninger, brygger, moloer, broer og andre anlegg, veibygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, boring og sprenging, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av turveier og stier, opplag av båter, utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger.*

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 punkt 1.3 i, gi tillatelse til: *Etablering av havbruksanlegg uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten.*

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Miljødirektoratets endelige klagesaksbehandling av sak - Hidra fiskemottak om levende lagring av torsk ved Breidlibukt - Flekkefjord landskapsvernområde, datert 14.04.2021.

Vurdering

Ettersom Nekkars anlegg er samlokalisert med Hidra fiskemottak sitt anlegg, så må det nevnes at det er gitt et endelig avslag på Hidra fiskemottak sitt anlegg gjennom Miljødirektoratets klagebehandling, datert 14.04.2021. Flere av momentene i den saken er relevant også i denne saken i forhold til plassering av anlegget ved Breidlibukt og at anleggene er relativ lik i synlighet i landskapet. Verneområdeforvalter var på befaring av anleggene høsten 2020, da begge anleggene var kommet opp.

I dispensasjon fra 11.08.2020 så er det stilt et vilkår at merden ikke skal være særlig synlig i overflaten. Etter befaring og de faktiske størrelsene på høyde som anlegget har i dag er det vanskelig å se at anlegget oppfyller vilkåret i dispensasjonen. Dispensasjonen som ble gitt den gang var litt begrenset utredet og det burde i større grad vært hensyntatt de vurderingene som er gjort i forvaltningsplanen i forhold til lokalisering mellom Rasvåg og Stø.

Denne saken skal behandles som et nytt anlegg i henhold til § 3 punkt 1.3 i for Flekkefjord landskapsvernområde.

Det foreligger noen føringer i forvaltningsplan fra 2010 for Flekkefjord landskapsvernområde i henhold til saker om havbruk. Følgende er blant annet nevnt på side 31 som er relevant for denne saken:

Søknader om nye anlegg vil bli vurdert opp mot urørthetspreget i området og om de aktuelle innretningene er egnet til vesentlig å ville forstyrre landskapsbildet, være til ulempe for friluftsliv eller biologisk mangfold.

Anlegg som innebærer bygning eller installasjon på land, vil som regel stride mot verneformålet og dermed ikke kvalifisere for dispensasjon.

Skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø framstår som et sammenhengende uberørt landskap som er særlig sårbart for anlegg og installasjoner. I dette området vil det være vanskelig å få inn nye anlegg. I andre deler av landskapsvernområde der de negative virkningene på landskapet er små og viktige områder for biologisk mangfold og sårbare arter ikke er berørt, kan det være aktuelt å gi tillatelse til nye anlegg.

I henhold til naturmangfoldloven bør virksomheter som kan skade naturmangfold/landskap primært plasseres utenfor landskapsvernområdet. Noe av bakgrunnen for at anlegget ønskes plassert innenfor var på bakgrunn av samlokalisering med Hidra fiskemottak sitt anlegg for blant annet oppnå samdriftsfordeler. Nå er det gjennom klagesaksbehandling stadfestet at det med all sannsynlighet ikke blir noe anlegg for Hidra fiskemottak i dette området.

I forhold til verneforskriften og forvaltningsplan er at ved eventuell nye anlegg så er det et krav om at anlegget ikke skal være særlig synlig på sjøoverflaten. Ved en eventuell dispensasjon til nytt anlegg så skal det vurderes om anlegget vil forstyrre landskapsbildet og urørthetspreget i området. Det er også sagt at Skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø framstår som et sammenhengende uberørt landskap som er særlig sårbart for anlegg og installasjoner. I dette området vil det være vanskelig å få inn

nye anlegg. Terskelen for å gi tillatelse til et nytt anlegg i dette området skal dermed være veldig høy. Verneområdeforvalter mener selve anlegget slik det er presentert gjennom befaring og opplysninger om høyder at det vil være naturlig å se på som et anlegg som er dominerende i landskapsbildet. Sånne anlegg er presentert er det vanskelig å se for seg at tiltaket kan gis dispensasjon etter § 3 punkt 1.3 i.

Gjennom klagesaksbehandling datert 14.04.2021 sier Miljødirektoratet følgende om Hidra fiskemottak som har tilsvarende høyder og landskapsvirkninger: «*Miljødirektoratet legger ut fra beskrivelse av anlegget og vedlagte bilder til grunn at installasjonene vil synes godt i sjøoverflaten og i det landskapet som anlegget befinner seg i. Breidlibukt befinner seg i skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø. Her finnes det ikke noen tekniske installasjoner, brygger eller veier. En installasjon som den omsøkte vil etter vår vurdering påvirke landskapet og stride mot verneformålet som blant annet er å ivareta et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater og urørt skjærgård. En tillatelse på omsøkte sted vil dessuten være i strid med klare føringer i verneplanprosessen og med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen.*»

Verneområdeforvalter oppsummerer at tiltaket vil påvirke urørthetspreget i området og forstyrre landskapsbilde i et område, som en skal være restriktiv til nye tiltak. Vanskelig er det også å se for seg at anlegget ikke blir særlig synlig på sjøoverflaten. Det anbefales søker å finne andre bedre egnete områder for å ha et slik test anlegg.

Verneområdeforvalter anbefaler derfor verneområdestyret å avslå søknaden, da det en er i strid med verneforskriften og verneformålet for Flekkefjord landskapsvernområde.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg:

- 1 Flekkefjord - Breidlia - Hidra - søknad om forlengelse av testanlegg - nedskalert test-merde – Søknad fra Nekkar ASA datert 28.04.2021
- 2 Søknad Flekkefjord Kommune for utsetting av nedskalert test merde
- 3 Nedskalert_modell_skisse_50x50m_grid
- 4 Melding om vedtak - Flekkefjord landskapsvernområde - dispensasjon fra verneforskriften - søknad om nedskalert test-merde og sjøkabel - Breidlia – Hidra – styresak 11.08.2020
- 5 Breidlibukt - kopi av vedtak - etablering av anlegg til levende lagring av torsk- Klagesaksbehandling av Miljødirektoratet datert 14.04.2021 – etablering av anlegg for levende lagring av torsk ved Breidlibukt.

Fra: Rune Aasheim[rune.aasheim@nekkar.com]
Sendt: 28.04.2021 10:44:08
Til: Postmottak SFAG
Kopi: Mette Harv
Tittel: Flekkefjord, Hidra Lokasjon for test merde

Hei Ronny, takk for hyggelig prat.

Sender som avtalt til deg også en søknad om forlengelse til test anlegg på Breilid (Hidra)
Henvendelsen gjelder referansenummer: 2020/7197-15 hos Kystverket.
Jeg sender med alle vedlegg som var i første søknad

Grunnen til at vi ønsker mer tid på lokasjon er at fremdriften på lokasjon har blitt veldig utsatt, dette på grunn av leveranser for utstyr som kom altfor sent.
Vi skulle hatt systemet oppe å gå i 2020 og ser at vi ikke klarer dette før i Juni i år, da føler vi at vi får for lite tid til testen som sirkulasjons enheter og andre ting.

Kanskje dette har noe å si for deres avgjørelse?

Hvis du lurer på noe er det bare å ringe meg

Mvh
Rune Aasheim
90864301

Rune Aasheim

Manager Projects & Supply Chain | Nekar AS

Phone: +47 908 64 301

Email: rune.aasheim@nekkar.com

Visit: Andøyfaret 31, 4623 Kristiansand, Norway

www.nekkar.com

Flekkefjord Kommune v/ Hans Egill Berven og Terje Åmot**Søknad om å få sette nedskalert merde i sjøen**

Nekkar ASA søker herved om å få sette ut i sjøen en nedskalert test merde i sjøen ved Breilid, (ved siden av Hidra Fiskemottak sine 12x12 meter merder til Torsk), dette er kun til test og det skal testes pumper, pose, sensorer og regulering. Det skal ikke være fisk i merden.

Søker også om å få leie 50m2 på land ved Fiskelaget Sør (Kirkehavn)

Testen vil vare til neste sommer.

Vi har en avtale med Hidra Fiskemottak at de kan ha ettersyn på prosjekt.

- Kontaktperson Hidra Fiskemottak:
- Ivar Larsen Fedje
- Telefon: 954 23 950
- Epost: ivar@hidrafiskemottak.no

Andre samarbeids partnere vi jobber med i Flekkefjord:

- Fiskelaget sør, Arbeids båt og mannskap (Alf Erik Ulland)
- Mørenot Aquaculture, til forankring
- IPC AS, til flytebrygger (Jan Rune Åsly)
- Flekkefjord Elektro, til Byggestrøm
- Tratec Flekkefjord, til Byggestrøm
- Flekkefjord Kommune, Lagring av materiell ved Fiskelaget Sør
- Øyna Sjøtransport, til transport for lodd til fortøyninger.

Håper at søknaden kan behandles fort siden vi gjerne ville ha ut merden i slutten av september 2020

Se vedlegg: Lokasjon nedskalert merde

Mvh

Rune Aasheim

Manager Projects & Supply Chain | Nekkar ASA

Phone: +47 908 64 301

Email: rune.aasheim@nekkar.com

Visit: Andøyfaret 31, 4623 Kristiansand, Norway

6

5

4

D

~30m

C

B

A

16500

~50m

~1100

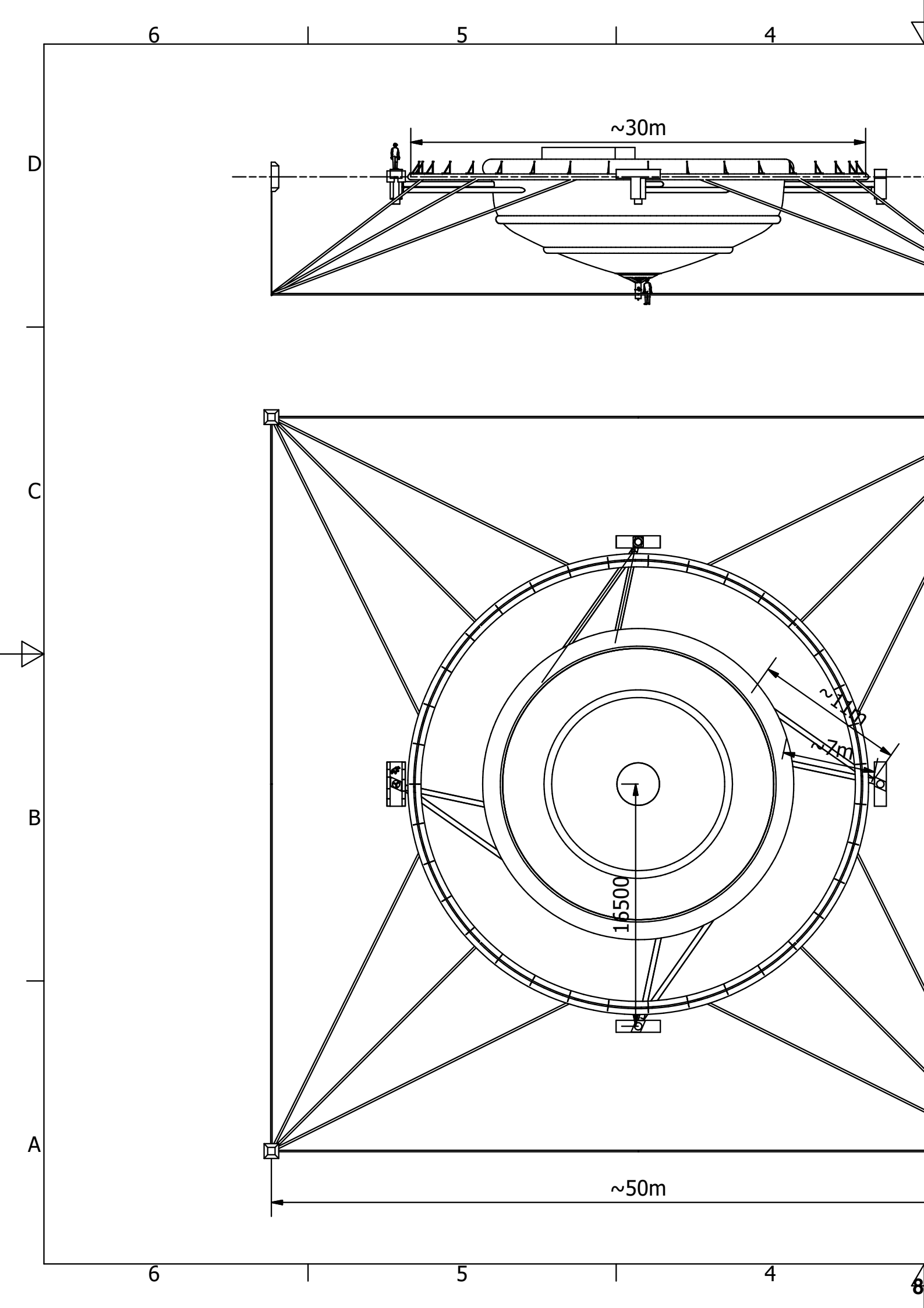
~7m

6

5

4

8

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Besøksadresse
Tordenskjoldsgate 65
4614 Kristiansand

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Kontakt
Sentralbord +47 37 01 75 00
Direkte 370 17 843
fmavpost@fylkesmannen.no

NEKKAR ASA AVD
KRISTIANSAND
Andøyfaret 31
4623 KRISTIANSAND S

Saksbehandler Ronny Skansen

Vår ref. 2020/5696 - 432.2

Dato 14.09.2020

Melding om vedtak - Flekkefjord landskapsvernområde - dispensasjon fra forskriften - Søknad om nedskalert test-merde og sjøkabel -

Breidlia - Hidra

Med vennlig hilsen

Ronny Skansen
seniorrådgiver

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Statens naturoppsyn	Kirkeveien 32	4580	LYNGDAL
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
AGDER FYLKESKOMMUNE	Agder fylkeskommune Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
HIDRA FISKEMOTTAK AS	Kirkehamnveien 154	4432	HIDRASUND

Arkivsaksnr: 2020/5696-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 03.08.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF		11.08.2020

Flekkefjord landskapsvernområde - dispensasjon fra Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde - søknad om nedskalert test-merde og sjøkabel ved Breidlia - Hidra

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 11.08.2020

Behandling i møtet:

Verneområdeforvalter sin tilrådning til vedtak ble godkjent med en endring av dato. Råd fra Statens naturoppsyn sentralt 10. august på opplæringsseminaret er at vilkårene til vedtakene må være kontrollerbare. Særlig datoene må være konkret slik at de er kontrollerbare av SNO.

Styrets vedtak – enstemmig

Vedtak:

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde gir med hjemmel i Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde § 3-1.3 bokstav (i) dispensasjon fra verneforskriften for å etablere en nedskalert test-merde og sjøkabel i tråd med plassering som vist i søknad.

Dispensasjon gis med følgende vilkår:

1. Merden skal ikke være særlig synlig på sjøoverflaten.

2. Dispensasjon er midlertidig og gjelder inntil 1. oktober 2021.

Forvalters tilrådning til vedtak

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde gir med hjemmel i Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde § 3-1.3 bokstav (i) dispensasjon fra verneforskriften for å etablere en nedskalert test-merde og sjøkabel i tråd med plassering som vist i søknad. Dispensasjon gis med følgende vilkår:

- Merde er ikke særlig synlig på sjøoverflaten
- Dispensasjon er midlertidig og gjelder til sommeren 2021

Saksopplysninger

Nekkar ASA søker om å få sette ut i Flekkefjord landskapsvernområde en nedskalert test merde i sjøen ved Breidlia. Det er kun til test og det skal testes pumper, pose, sensorer og regulering. Det skal ikke være fisk i merden. Testen vil vare til neste sommer.

Juridisk grunnlag

Forskrift for Flekkefjord landskapsvernområde – FOR-2005-03-11-225

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- Eablering av havbruksanlegg uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten.*

Miljøprinsippene §§ 8-12

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8, vises det til at planområdet i liten grad berører naturmangfold. Allikevel er det foretatt en utsjekk i Naturbasen og i Artsdatabankens artskart, for å bli sikkert at tiltaket ikke berører naturen i området rundt merder.

Det framkommer at det ikke er registrert prioriterte arter, truede eller nær truede arter på Norsk rødliste, utvalgte naturtyper, eller truede eller nær truede naturtyper på Norsk rødliste som ble negativt påvirket av tiltaket i planområdet. Det er heller ikke framkommet opplysninger i saken som skulle tyde på at det kan befinne seg arter eller naturtyper i planområdet som ikke er fanget opp av ovennevnte registreringer. Dermed er det heller ikke påvist mulige effekter av tiltaket på naturmangfold. Kravet i § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, er dermed oppfylt.

I og med at naturmangfold i liten grad berøres av planforslaget og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legger verneområdeforvalter til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Vurdering

Verneområdestyret kan gi tillatelse til etablering av havbruksanlegg uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten. Verneområdeforvalter anbefaler derfor en dispensasjon fra forskriften for å sette nedskalert merde i Flekkefjord landskapsvernområdet med plassering vist i søknaden (se vedlegg 1). Dispensasjon gis med vilkår at dispensasjonen er midlertidig og gjelder til sommer 2021, og at merde er ikke særlig synlig på sjøoverflaten.

Statsforvalteren i Agder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Trondheim, 14.04.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/14166

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om tillatelse til etablering av anlegg for levendelagring av torsk i Flekkefjord landskapsvernområde

Vi viser til klage på Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder sitt vedtak datert 29.10.2020. Klagesaken ble oversendt til Miljødirektoratet den 15.12.2020.

1. Vedtak

Miljødirektoratet gir klager medhold og avslår søknaden fra Hidra fiskemottak AS om etablering av anlegg for lagring av levende torsk ved Breidlibukt i Flekkefjord landskapsvernområde, jf. verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav i) og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

2. Kort om bakgrunnen for saken

Hidra fiskemottak AS søkte den 7.10.2020 om dispensasjon fra verneforskriften for etablering av anlegg til levendelagring av torsk ved Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Det omsøkte anlegget skal bestå av fire firkantede merder, á ca. 12 x 12 meter, som sammen med gangbro og platting i midten utgjør en flate på om lag 25 x 25 meter, totalt ca. 625 m². Posene i merdene vil være 15 meter dype. Anlegget skal bæres av en rekke 700 liters firkantede flytebøyer som er farget gule for å markere ytterpunktene. Flytebøyene skal stikke maksimalt en halv meter opp over vannflaten.

Fortøyningene går ned i en ramme som ligger 7 meter under vannflaten og videre til bunnen, dette for at fortøyningene ikke skal være synlige eller stå i veien for båttrafikk rundt merdene under røktning. Merdene dekkes med svart hoppenett/fuglenett som skal festes til rekkverk i en høyde på 120 cm over vannflaten, maksimalt vil høyden være 190 cm over vannflaten.

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder ga den 29.10.2020 tillatelse til etablering anlegget for levendelagring av torsk. Dispensasjon ble gitt med hjemmel i verneforskriften for Flekkefjord landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 bokstav i).

Begrunnelse for klagen

Statsforvalteren i Agder påklagde verneområdestyret sitt vedtak i brev datert 20.11.2020. Det ble vist til at mulighetene for havbruk ble vurdert i verneplanprosessen og at man kom til at anlegg som ikke var særlig synlige på sjøoverflaten kunne etableres noen steder i verneområdet, uten at formålet med vernet ble truet nevneverdig. Imidlertid er skjærgården mellom Rasvåg og Stø ifølge verneplanen ikke et slikt etableringssted, da en slik etablering vil stride mot verneformålet. Breidlibukt ligger på strekningen mellom Rasvåg og Stø. Statsforvalteren viste til at styret ikke har vurdert synligheten eller alternativ plassering i sitt vedtak. Statsforvalteren mente at et tradisjonelt merdanlegg som omsøkt ikke er et anlegg som er lite synlig på sjøoverflaten.

Til slutt påpekes det en manglende vurdering av miljørettsprinsippene, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. Det vises til at farene for en uheldig presedensvirkning er reell, da Statsforvalteren er kjent med at et akvakulturfirma planlegger å søke om havbruksanlegg på to nye lokaliteter innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde.

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder sine vurderinger av klagen

Verneområdestyret behandlet klagen i møte den 14.12.2020. Styret opprettholdt sitt vedtak. Det ble vist til at området tidligere har vært brukt til oppdrett og at forvaltningen kan legge vekt på generasjoners kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 8. At andre anlegg som ligger i sonen har fått fortsette, indikerer ifølge kommunen at også dette anlegget kunne ha hatt fortsatt drift dersom det tidligere anlegget ikke hadde blitt fjernet i 2005 av tiltakshaver. Styret legger til grunn at anleggene ikke har forringet verneformålet eller verneverdiene og det vises til at det forekom havbruksaktivitet i området da vernet ble vedtatt.

Styret mener at anlegget vil styrke kysttorsken, en bestand som er i dårlig forfatning. Aktiviteten knyttet til småskala fiske er ifølge styret en viktig del av "kulturlandskapet" i verneområdet og lagring av fisk er av stor betydning for denne driften. Siden anlegget er ett av få, er faren for presedens etter styrets vurdering liten.

Siden verneområdet dekker mye av kommunens areal, er det ifølge styret ikke mulig å finne alternativ plassering som har nødvendig minsteavstand til nærmeste eksisterende oppdrettsanlegg. Verneområdestyret mener at omsøkte lokalisering vil gi minst belastning på miljøet i området. Da anlegget er lite av omfang i forhold til tidligere oppdrettsanlegg, og i begrenset grad vil være synlig på sjøoverflaten, mener styret at anlegget i liten grad vil forstyrre landskapsbildet.

Avslutningsvis viser styret til Flekkefjord kommune sin kommunedelplan for kystsonen, hvor et område i Breidlibukt er avsatt til fremtidig akvakultur. Planen ble vedtatt i 2017 og det kom ikke noen innsigelser verken fra verneområdestyre eller andre myndigheter i forbindelse med utarbeidelsen av denne planen.

3. Miljødirektoratets vurderinger

Miljødirektoratet er klageinstans og kan prøve alle sider i saken, jf. forvaltningsloven § 34. Vi kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Flekkefjord landskapsvernområde ble vernet ved kongelig resolusjon 11.03.2005. Formålet med vernet er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Miljødirektoratet har sitt kunnskapsgrunnlag fra saksforberedelsen, verneplanen "Forslag til Ytre kystsone Flekkefjord landskapsvernområde" fra februar 2003, kongelig resolusjon og forvaltningsplanen.

Ifølge verneforskriften § 3 punkt 1.1 er det forbud mot en rekke tiltak, blant annet mot utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger. Opplistingen av tiltak som er forbudt er ikke uttømmende angitt i denne bestemmelsen.

Hidra fiskemottak AS har søkt om tillatelse til å etablere et anlegg hvor torsk skal lagres levende. Anlegget er søkt plassert i Breidlibukt innenfor Flekkefjord landskapsvernområde. Det var på vernetidspunktet flere havbruksanlegg innenfor verneområdet. Ett av anleggene hadde konsesjon til lakseoppdrett i Breidlibukta, men denne konsesjonen opphørte noen få måneder etter at vernet ble vedtatt, og anlegget ble fjernet. Drift av havbruksanlegg som på vernetidspunktet hadde konsesjon er tillatt jf. verneforskriften § 3 punkt 1.2 bokstav k), mens oppføring av nye anlegg må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten for verneområdet.

Ifølge verneforskriften kan det gis tillatelse til etablering av havbruksanlegg uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten, jf. verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav i). To vilkår må altså være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon til nye havbruksanlegg etter denne bestemmelsen. Havbruksanlegg kan for det første ikke ha installasjon på land, og dette er ikke tilfelle i den foreliggende saken. For det andre kan anlegget ikke være særlig synlig på sjøoverflaten. Verneområdestyret gjorde i sin tillatelse ikke noen vurdering av om dette vilkåret er oppfylt.

Anlegget som er mer inngående beskrevet ovenfor, har fire firkantede merder, gangbro mellom merdene og en platting. Samlet areal vil være på ca. 625 m². Miljødirektoratet legger ut fra beskrivelse av anlegget og vedlagte bilder til grunn at installasjonene vil synes godt i sjøoverflaten og i det landskapet som anlegget befinner seg i.

Bilde 1

Bilde 2

Bilde 3

Søkers bilder av anlegget. Bilde 1 viser synlighet fra siden, mens bilde 3 viser dimensjon i forhold til gammelt anlegg

Det ble som overfor nevnt åpnet for at det kan etableres havbruksanlegg innenfor verneområdet i verneplanprosessen, men verneforskriften sier ingenting om hvor dette kan være aktuelt. I verneplanen "Forslag til Ytre kystzone Flekkefjord landskapsvernområde" fra februar 2003 står det blant annet følgende:

"Et anlegg skal vurderes opp mot urørthetspreget i det aktuelle området og om de aktuelle innretningene er egnet til å vesentlig forstyrre landskapsbildet, være til ulempe for friluftsliv eller biologisk mangfold Skjærgården mellom Rasvåg og Stø er sjelden. Store deler framstår som et sammenhengende uberørt landskap som er svært sårbart for anlegg og installasjoner. Et fiskeoppdrettsanlegg vil være i strid med landskapsvern i dette området".

Verneplanen sier også at fiskeoppdrett bør tas opp som et tema i en forvaltningsplan.

Ifølge kongelig resolusjon kan det søkes om etablering av anlegg dersom oppdrett kan skje uten at det vesentlig endrer eller virker inn på landskapets art eller karakter, eller på annen måte er i strid med verneformålet. Det foreslås etablert en brukssone der det etter dispensasjon kan drives fiskeoppdrett, for å avklare rammer i forhold til næringen.

Forvaltningsplan for Flekkefjord landskapsvernområde fra 2010 omtaler fiskeoppdrett i kapittel 3.7. I retningslinjer for tiltak og drift vises det til at søknader om nye anlegg vil bli vurdert opp mot urørthetspreget i området og om de aktuelle innretningene er egnet til å vesentlig å ville forstyrre landskapsbildet, være til ulempe for friluftsliv eller biologisk mangfold. Skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø omtales særskilt i siste avsnitt på side 31. Området beskrives som et sammenhengende uberørt landskap som er særlig sårbart for anlegg og installasjoner. Det skal ifølge forvaltningsplanen være vanskelig å få etablert nye anlegg her.

Breidlibukt befinner seg i skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø. Her finnes det ikke noen tekniske installasjoner, brygger eller veier. En installasjon som den omsøkte vil etter vår vurdering påvirke landskapet og stride mot verneformålet som blant annet er å ivareta et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater og urørt skjærgård.

Kongelig resolusjon gir signaler om at det skal være mulig å drive oppdrett innenfor verneområdet, dette skal kunne skje dersom aktiviteten ikke vesentlig endrer eller virker inn på landskapets art eller karakter, eller på annen måte er i strid med verneformålet. Verneforskriften åpner derfor for at forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon til omlokalisering av eksisterende anlegg, og etablering av havbruksanlegg og skjelloppdrett uten installasjon på land og særlig synlig anlegg på sjøoverflaten. Dette er ikke tilfellet i det omsøkte tilfellet, ut fra beskrivelse av anlegget og vedlagte bilder mener vi at havbruksanlegget vil være godt synlig på sjøoverflaten.

En tillatelse på omsøkte sted vil dessuten være i strid med klare føringer i verneplanprosessen og med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen. Andre lokaliseringer vil imidlertid være mulig innenfor verneområdet, dersom anleggene ikke er godt synlige fra land. Det følger også av retningslinjene i forvaltningsplanen at *"I andre deler av landskapsvernområdet der de negative virkningene på landskapet er små og vikle områder for biologisk mangfold og sårbare arter ikke er berørt, kan det være aktuelt å gi tillatelse til nye anlegg"*.

Miljødirektoratet mener forvaltningsmyndigheten bør gjøre en konkret vurdering av hvilke områder som kan være aktuelle for nye anlegg, i tråd med føringer i den kongelige resolusjonen om å utarbeide en brukssone hvor det kan åpnes for havbruk som ikke er en trussel mot verneverdier og verneformål. Dette vil skape forutsigbarhet for havbruksnæringen ved eventuelle nye søknader i området. Dette kan vurderes i forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen.

At det ikke ble fremmet noen innsigelser fra vernemyndigheten da området i Breidlibukta ble avsatt til fremtidig akvakultur i Flekkefjords kommunedelplan for kystsonen, kan ikke tillegges avgjørende vekt ved behandlingen av søknad etter verneforskriften. Verneområdestyret skal forvalte og ivareta landskapsvernområdet innenfor de rammer som verneforskriften setter og de retningslinjer som forvaltningsplanen gir. Andre regelverk og planer skal vanligvis ivareta andre hensyn og vil derfor ikke nødvendigvis alltid harmonisere med verneforskriftens bestemmelser. En manglende innsigelse ved utarbeidelse av regelverk og planer kan bero på mange ulike årsaker, og trenger ikke nødvendigvis å bety at vedkommende myndighet er enig i det foreslåtte.

En tillatelse i dette tilfellet vil også kunne ha en uheldig presedensvirkning, Statsforvalteren viser til at de allerede er kjent med at et akvakulturfirma planlegger å søke om havbruksanlegg på to nye lokaliteter innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Slike anlegg har vanligvis et utseende og omfang som medfører at de påvirker det landskapet de befinner seg i.

4. Klagerett

Vedtaket er endelig, og dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Fossum
seksjonsleder

Kopi til:

Hidra Fiskemottak v/ Ivar Larsen Fidje

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord
landskapsvernområder

Statens naturoppsyn

Postboks 788 Stoa 4809 ARENDAL

Postboks 5672 7485 TRONDHEIM
Sluppen

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4226-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 27.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	35/21	03.06.2021

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Innspill til beiteplan og veien videre - rapport utarbeidet av Biofokus

Forvalters innstilling

Verneområdestyret tar innspill fra Biofokus til orientering og verneområdeforvalter får i oppdrag å jobbe videre med saken. Det skal være et klart mål at områder som i dag har en noe redusert (gul) og sterkt redusert (rød) tilstand skal jobbes mot en god tilstand (grønn).

Saksopplysninger og Vurdering

BioFokus v/Solfrid Helene Lien Langmo og Anders Thylén har på oppdrag for Verneområdestyret i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde gjennomført en naturtypekartlegging av de fleste større øyer og holmer innenfor området etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for 2020. Som en del av oppdraget inngikk også en overordnet vurdering av beiteressurser og tilstand for disse i områdene.

Det var på forhånd definert undersøkelsesområder via Miljødirektoratets bestillingsverktøy for naturtypekartlegging, og fokus ble rettet særlig mot de øyene med allerede eksisterende beiteavtale. Vurderinger ble også gjort underveis, og nye kartleggingsområder ble bestilt der en så at det var behov for supplering av områdene. Særlig ble en del områder på fastlandet der det ikke foreligger beiteavtaler, og som fremstod som forholdsvis gjengrodd ved observasjon fra sjøen, ikke prioritert for undersøkelser. Også enkelte av holmene innenfor de bestilte undersøkelsesområdene

ble av tidsmessige årsaker ikke undersøkt.

Dette notatet gir en oppsummering av observerte effekter av eventuelt utført skjøtsel for de undersøkte øyene og holmene i området. Det er videre gitt anbefalinger for videre skjøtsel og restaurering. De er blant annet kategorisert ut ifra god (grønn), noe redusert (gul) og sterkt redusert (rød) tilstand.

Det har som verneområdestyret kjenner til vært fokus på dette med overbeiting og feil type skjøtsel på enkelte områder som styret har ansvaret for. Det gjelder ikke bare i Oksøy-Ryvingen, men også en del andre steder på kysten av Agder. Det har vært et dialogmøte mellom en del aktører om dette temaet, se vedlagt referat.

Dette er en stor sak som verneområdeforvalter må få i oppdrag å jobbe videre med. Det må være et klart mål om at alle områder skal utvikles til ha en sunn og god tilstand i forhold til de verneverdiene en skal forvalte.

Følgende står i referatet fra dialogmøte (22.04.2021) om veien videre:

Det vil være viktig å ha dialog på tvers av myndigheter og mellom interesseorganisasjoner regionalt. I forvaltningen av de store verneområdestyrene er det rådgivende utvalg som er primærarenaen for innspill og bekymringer. Dialogmøter og temasamlinger på tvers av myndigheter, etater, kommuner og beitebrukere er ønskelig og av stor betydning for en god forvaltning av områdene. Dette er særlig viktig i og med at ressurser til tiltak for trua natur samt personalressurser i verneområdeforvaltningen er begrenset.

Vedlegg:

- 1 Oppsummering fra dialogmøte om beiting i verneområder i skjærgården – datert 22.04.2021
- 2 Innspill til verneområdestyret – Naturvernforbundet i Agder datert 02.05.2021
- 3 Innspill til verneområdestyret – Naturvernforbundet i Agder datert 22.04.2021
- 4 Innspill til verneområdestyret – Naturvernforbundet i Agder datert 02.05.2021

Eksempel på beiteavtale

Biofokus -rapport 2021-6 – Sammenstilling av naturverdier på land i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Biofokus – notat 2021-18 – Innspill til beiteplan Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Rapportene sendes på egen e-post.

NATURVERNFORBUNDET I AGDER
m/ flere

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ronny Skansen, 370 17 843

Oppsummering fra dialogmøte om beiting i verneområder i skjærgården 22.04.2021

Tilstede:

BioFokus, Anders Thylèn
Sabima, Christian Steel
Sabima, Kristoffer Bøhn
Sabima, Even W Hanssen
Flere interesseorganisasjoner inkl. botanisk, entomologiske og zoologisk forening, Asbjørn Lie
Naturvernforbundet i Agder, Peder Johan Pedersen
Naturvernforbundet i Agder, Jostein Andreassen
Statsforvalteren i Agder, Bjørn Vikøyr
Statsforvalteren i Agder, Katrine Skajaa Gunnarsli
Statsforvalteren i Agder, Marie Bjelland
Statsforvalteren i Agder/verneområdeforvalter for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord LVO, Ronny Skansen
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord LVO, Styreleder Reidar Gausdal
Verneområdeforvalter for Raet nasjonalpark, Jenny M Gulbrandsen
Statens naturoppsyn, Halvard R Pedersen
Statens naturoppsyn, Arild Pfaff
Kristiansand kommune, Trond Johanson
Kristiansand kommune, Steinar Sunde

Bakgrunnen for møtet

Det rettes bekymring mot verneområdeforvaltningen fra flere lokale interesseorganisasjoner som opplever at områder langs kysten beites for hardt. En rekke trua og sårbare plantearter på øyene i skjærgården har gått kraftig tilbake. Tidligere drift og historisk bruk av områdene er viktig å ha kunnskap om både med tanke på planlagt skjøtsel og når områder tilstandsvurderes.

Forvaltningen av verneområder langs kysten er fragmentert. Følgende har myndighet for verneområder i skjærgården:

- Statsforvalteren: sjøfuglreservat og andre mindre verneområder, samt overordnet ansvar for forvaltning av trua arter og håndterer (?) tilskuddsordning for trua naturtyper

- Nasjonalparkstyret for Raet
- Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
- Kommunene forvalter grunneierrett og beiterett bl.a, i de fleste offentlig eide områder. I noen slike områder har grunneier beholdt beiteretten selv om det offentlige har overtatt eiendommen.
- På privat eiendom har grunneier beiterett også i vernede områder, i statlig sikrede områder varierer det noe om grunneier eller kommunen forvalter beiteretten.

Agenda:

- Kort innledning - **Statsforvalteren**
- Bakgrunnen for møtet – **Sabima / Naturvernforbundet**
- Rammer for forvaltningen: vernebestemmelser, beiterettigheter – **Bjørn Vikøyr, Statsforvalteren**
- Hovedtrekk fra kartlegging og beitebruksplan for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - **Anders Thylén, BioFokus**
- Beiteavtaler i Kristiansand kommune – **Trond Johanson, Kristiansand kommune**
- Beiting i Raet nasjonalpark. **Jenny Gulbrandsen, verneområdeforvalter Raet**
- Diskusjon og veien videre

Oppsummering:

- Vernebestemmelsene gir rammer for myndighetsutøvelsen. Der hvor grunneier har beiterett er det begrenset hvor langt forvaltningen kan gå i å regulere denne. Her blir god dialog og ev. kompensasjonsordninger viktige.
- Rapporten til Biofokus dokumenterer at beitingen må styres mer aktivt.
- På offentlig eide arealer er det vernemyndigheten som tar stilling til om og eventuelt hvilken beitestrategi som er hensiktsmessig. Rapporten til Biofokus tyder på at man må styre mer aktivt.
- Tilstanden for verneverdier og verneformål i forhold til der det foregår beiting viser god tilstand enkelte steder, mens det for andre områder viser klare tegn på for høyt beitetrykk og dårlig tilstand. Det er et mål om at det skal jobbes for at alle områder bør gå mot god tilstand der verneverdier og verneformål blir ivaretatt på en god måte.
- Det er mange aktører som har ansvar for beiting i verneområder. For å oppnå et godt resultat, der verneverdiene og verneformålene for naturvernområdene blir godt ivaretatt er en avhengig av et tett samarbeid mellom alle aktører.
- Beiteretten står sterkt i mange verneområder. Å kompensere med tilskudd for å ivareta verneverdier kan være aktuelt enkelte steder.
- Statsforvalteren tar initiativ til et oppfølgings og evalueringsmøte til høsten.
- Kartlegging og overvåkning av flere utvalgte områder vil være viktig. Det vil også gi mulighet for effektkontroll av artsmangfoldet, noe som er særlig viktig for truede arter.

Viktige momenter for tilpasset beiting:

- Art av beitedyr (blanding av f.eks. sau og storfe ønskelig)
- Rase innen den enkelte art (ulike raser beiter svært ulikt)
- Beitetrykk (dyr/areal), det er heller ikke uvesentlig om det er lam eller kalver i forhold til totalt dyretall.

- Tilgangen på beitedyr er en utgangsfaktor, men man vil komme feil ut hvis beiterettshaver/bonde skal bestemme dette i verneområder.
- Periodisk beiting – flytt dyrene. Følg med på beitegrunnlag
- Skjerm særlig sårbare arter
- Tenk små-mosaikk både i restaurering og ved ev. sviing.
- Vurder om det er behov for beiting og eller om mekanisk fjerning vil holde
- Beitetrykk fra gås må også tas med i en samlet vurdering av beitetrykk
- Unngå beiting på vinteren, og unngå beiting i blomstringstiden.
- Ofte er 'tidlig gjengroingsfase' en ønskelig gjennomsnittstilstand ift. naturmangfold f.eks. urter og pollinatorer
- Beitetrykk bør være svakt slik at gress og urter ikke blir nedbeitet. Derfor bør områder uten lyng kun beites fra juni til september.
- I områder med lyng kan beiting skje vinter og vår (i prinsippet helårlig), hvis strandenger og andre viktige botaniske områder skjermes generelt, men særlig i blomstringstiden.
-

Veien videre

Det vil være viktig å ha dialog på tvers av myndigheter og mellom interesseorganisasjoner regionalt. I forvaltningen av de store verneområdestyrene er det rådgivende utvalg som er primærarenaen for innspill og bekymringer. Dialogmøter og temasamlinger på tvers av myndigheter, etater, kommuner og beitebrukere er ønskelig og av stor betydning for en god forvaltning av områdene. Dette er særlig viktig i og med at ressurser til tiltak for trua natur samt personalressurser i verneområdeforvaltningen er begrenset.

Til styret for landskapsvernområdene Oksøy- Ryvingen og Flekkefjord

Landskapsvernområdene ble opprettet i 2005 og har to overordnede formål. Det skal ta vare på egenartet skjærgårdsnatur som grunnlag for gode friluftslivsopplevelser. Altså var naturvernet den viktigste begrunnelsen for å opprette de to verneområdene.

Å beskytte natur, arts mangfold og å bidra til gode friluftssinteresser, er det Naturvernforbundet er grunnlagt på og vår hovedinteresse i dag. Vi er representert i en rekke utvalg som forvalter eller gi innspill til forvaltning av verneområder i landet. Vi uttrykte derfor tidlig interesse for å være med i det rådgivende utvalget for de to landskapsvernområdene på kysten i Agder der vi har to representanter, i dag Jostein Andreassen og Peder Johan Pedersen.

Vi har nær kontakt med andre organisasjoner og enkeltpersoner med interesse for natur og får mange tilbakemelding om saker vi oppfordres til å engasjere oss i. I den anledning har det fra botanikere, ornitologer, zoologer, entomologer (insektsinteresserte) og friluftssinteresserte over tid blitt uttrykt uro og bekymring over hvordan steder i landskapsvernområdene forvaltes på. Den frodige og mangfoldige vegetasjonen som i stor grad har kjennetegnet øyer og kystområder er borte. Noen steder fremstår med «ørkenaktig» preg. Dette har, etter vår oppfatning, uheldige konsekvenser for arts mangfoldet. Blomster forsvinner og dermed livsgrunnlaget for en rekke insekter, og når kratt og vegetasjon blir borte, forringes også hekkemuligheter og skjul for flere fuglearter som er knyttet til kystnaturen. Når det rike arts mangfoldet reduseres og i mange tilfeller også forsvinner, påvirke det også våre opplevelser.

Foto: Peder Johan Pedersen og Odd Kindberg, fra to øyer i landskapsvernområdet Oksøy - Ryvingen

Det må tilstrebes en forvaltning som i størst mulig grad fremmer og tilbakefører det rike artsmangfoldet skjærgårdsnaturen har vært kjent for. I så måte kan både den intensive beitebruken og noen former for skjøtsel være forhold som må revurderes. På møte den 22.04. ble vi presentert for et kart over Oksøy – Ryvingen med en rangering av områdenes naturtilstand – rød, gul og grønn der røde områder hadde svært dårlig tilstand. Forvaltningen bør derfor ha som mål å tilbakeføre alle områder til grønn, god naturtilstand.

Vi viser så til det regelverket som ligger til grunn for verneområdene. Slik vi oppfatter forskriften, skal naturvernet, beskyttelse av landskap og artsmangfold være førende i forhold til andre interesser, næring spesielt. Mange av oss kan ha stor forståelse for næringsvirksomhet som har tradisjon på Agderkysten eller som er nye, eksempelvis beiting og oppdrett. Men spørsmålet er om slik virksomhet fremmer selve formålet med vernet eller om bestemmelsene gir anledning til slik virksomhet. I noen tilfeller vil det være spørsmål om tolkning, i andre tilfeller ikke. Et eksempel fra temaet som vi berørte i møtet, beiting. Fra vernebestemmelsene i kursiv:

Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Beite er tillatt.

Miljødirektoratet kan ved forskrift regulere eller forby beite som skader landskapets art eller karakter.

Her vil det være en skjønnsmessig vurdering, men det synes åpenbart at beite er underordnet hensynet til plantelivet og dermed også selve verneformålet. Vurderingen er om plantelivet påføres skade eller ødeleggelse, noe vi klart mener.

Vår oppgave i det rådgivende utvalget er å gi råd og å engasjere oss og på den måten bidra til at sammenhengende, særegent kystlandskap blir tatt vare på og ikke utsettes for miljøbelastende bruk og innretninger som forringer områdenes naturtilstand og dermed den friluftsmessige verdien jfr formålet og vernebestemmelsene.

Peder Johan Pedersen

Til styret for landskapsvernområdene i Kristiansand, Lindesnes og Flekkefjord, 22.04-21

Josteins innlegg i Teams-møtet:

Navnet mitt er Jostein Andreassen. Jeg er 72 år, fra Søgne og bondegutt. I hele mitt voksne liv har jeg vært naturfaglærer. I 55 år har jeg vært en ivrig botaniker. Det kommer vi tilbake til.

Men jeg har en annen kompetanse og erfaring, og siden den er svært sentral ang. det jeg skal si i fortsettelsen, må jeg fortelle om dette først:

I 15 år, fra 1955 og til 1970-tallet, var jeg alltid med min far og siden min bror, de var begge sauebønder i skjærgården, selv om det ikke var deres hovednæring. Jeg var sentral i arbeidet.

Siden gården Eig ved Lundeelva i Søgne hvor jeg kommer fra, nesten ikke har skog, består svært mye av den utmarka som hører til gården, øyer og holmer, de ligger i mengde utenfor Torvefjorden og rundt Børøya sentralt i Søgnes skjærgård. Alle gårdsbrukene som eide øyer og holmer, holdt sauer. Vi hadde sauene på våre egne holmer eller der vi hadde sauebeitet hvert 4. år. Det var vanlig å ha dyra der ute omtrent fra 17. mai til hummerfisket 1. oktober. Vi hadde 4 voksne ordinære dalasauer og derfor 10-12 lam. Min bror hadde dobbelt så mange av samme slag.

Vi fraktet dem ut i åpen motorbåt, la til under en liten skrent slik at de voksne dyra kunne hoppe fra dørken, opp på sittebenken og videre opp på holmen. Vi stod på knatten rett over og lokket med ei bøtte med havre. Lammene fulgte etter, alt foregikk enkelt og greit.

Når vi flyttet dem over på en annen holme, var prosessen motsatt, raskt levert siden vi var der ute hver søndag ettermiddag og lokket dem med havre for å holde dem tamme. Da så vi også til dem om de hadde det bra, og ikke minst kontrollerte vi kvaliteten på beitet. Var det tørt, ble det raskere mindre mat, men var det mer regn, grodde graset fortsatt mens de var der. Etter 14 dager – tre ukers tid kunne vi flytte sauene over på en annen holme og eventuelt tilbake senere, når det var blitt mer mat igjen. Holmen eller øya kunne gjerne være i størrelsesorden 150-200 meter bred og tilsvarende i lengde.

På denne måten drev vi veldig balansert. Sauene tok alle trær og busker som vokste opp og alle de nye skuddene på eineren. Eineren ble bevart, men formerte seg ikke noe særlig. Måker, ærfugl og småfugl hadde sine reir.

På disse øyene og holmene var det aldri noe gjengroing. Den kom senere da sauebeitet forsvant på 70-tallet. Vi etterlot oss et svært lite eller nesten usynlig økologisk avtrykk. Vi brant aldri. Jeg så heller aldri noen av de andre saueholder-naboene som brant. Det sier seg selv at alt dette er noen av mine flotteste barne- og ungdomsminner.

Som sagt har jeg vært en veldig ivrig botaniker. Jeg har vært over hele Agderkysten fra Lyngør til Hidra utenfor Flekkefjord, kartlagt floraen og rapportert og presset planter til Agderherbariet, Agder naturmuseum, ofte sammen med andre interesserte. Søgnes skjærgård er jeg særdeles godt kjent i, det er det stedet jeg kjenner best, den har nærmest vært min lekegrind og yndlingsoppholdssted, vi har hatt hytte på en av øyene våre, og jeg har vært der hele sommerferien. Likedan på ei hytte i mitt barndomsrike, Uvår.

Har kartlagt floraen, geologien, stedsnavnene og vært veldig interessert i fuglelivet. Altså, jeg har fulgt utviklingen over de siste 55 år. Vært guide for alt slags folk, fra NrK til arkeologer, geologer, botanikere, turister og drevet leirskole i mange år med skøyta S/S "Lister". I alt 5000 skolebarn fra store deler av landet har jeg fraktet rundt i skjærgården i perioden 1986-2009, alltid med strandhogg (og eget blikk for botanikken) som aktivitetsform. På de ytterste øyene i Ny-Hellesund, mest Helgøya, har jeg vært guide over 300 ganger, fra 1969 av. Asbjørn Lie som er hos dere, kjenner meg godt.

Så om botanikken og skjærgården: I 1975 undersøkte jeg de 44 aller sørligste øyene og holmene utenfor Tregde, altså daværende Mandal kommune, sammen med Per Åsen på Agder naturmuseum for Miljøverndepartementet. Han hadde oppdraget på vegne av museet, jeg var en ivrig samarbeidsmann.

For det første: Skjærgården fra Oksøy og vestover har altså landets sørligste skjærgård. Den er derfor svært interessant *vitenskapelig* fordi den også har innslag av fjellflora. Disse plantene må ha vært der siden Istida, og faktisk finner vi dem først igjen i Åseralsheiane. Insektsforskeren Kai Berggren sier at dette gjelder også insekter. Av fjellplanter finner vi bl.a. heisiv, heistarr, rosenrot, fjelltjæreblom, fjellmarikåpe (den sistnevnte kun på Tjamsøya, eneste plass i heel skjærgården, som jeg har sett). Det ville være svært synd om disse skulle forsvinne, men de er svært sårbare.

For det andre: I denne landets sørligste skjærgård finner vi selvsagt plantenes sørgrense i Norge, men vi kan også oppdage østgrensa til de vi kan kalle "vestlendingane", de plantene som vandrer nedover Vestlandskysten og prøver

å utbre seg østover, og der de sloss mot et annet klima – en varm sommer og en kald vinter i motsetning til en mild vinter og en fuktig sommer.

Eksempler: På Uvår fant jeg i 1978 ny østgrense i Norge for vestlandsbregna blankburkne. Samme år fant jeg igjen O. Prestruds funn fra 1893 av klengelerkespore på Hellersøya, Songvår fyr, også østgrense for Norge. Den siste er det svært lite av under ei fjellskorte og tilsvarende sårbar. Samme år gjenfant jeg tidligere nevnte Prestruds funn av prikkstarr på Helgøya, da fremdeles sørgrense for Norge. Ingen planter i Søgne-skjærgården representerer vestgrense for landet.

På en vanlig "ordinær" holme i Søgne er det gjerne 75 forskjellige arter pluss 3-4 spesielle som skifter om å være der eller ikke nede ved stranda. Men mange av Søgnes 729 forskjellige høyere plantearter fins i skjærgården.

Så bekymringen:

Siden jeg har fulgt utviklingen i Søgne-skjærgården på så nært hold og gjennom så mange år, sett blomsterlivet og fuglelivet bugne, sett resultatet av lite eller ingenting beitetrykk, moderat beitetrykk, sterkt beitetrykk og beitetrykk også om vinteren, vil jeg gjerne sterkt understreke at her må det skje ei forandring!

La meg bruke Statens øy Helgøya som eksempel, men nevner også øyer og holmer som Lyngholmane, Indre Hellersøya, Langøya, den lange smale Songvårøya og andre som er helt nedslitt:

Motsetningen har vi i Kubbøya i Songvår, der eieren har nekta sauebeite, og er som en Edens have av blomsterprakt nå om årene, av gras, balderbrå, strandnellik, strandsmelle og ikke å forglemme: duftende skjermplanter, viktige for insektene, strandkvann, svalestjertens beste venn, melkerot, sløke ved ansamlinger av regnvann, samt vendelrot!

Understreker her at jeg min kritikk og bekymring ikke er tenkt å ramme saueholderne, de gjør vel det de opplever de har fått tillatelse til:

På Helgøya er jeg særdeles godt kjent og har fulgt utviklingen omhyggelig siden 1969, da jeg begynte å guide i tyskeranlegget. Jeg har som sagt vært der over 300 ganger. Undersøkte floraen omhyggelig i 1978 og har fulgt utviklingen nøye siden.

Når en nå kommer i land om våren, så slår det mot en at her er det blitt sterilt, total ubalanse: En stiller seg spørsmålet: Hva i all verden er skjedd her? Jo, alt

er blitt beita ned om vinteren. Ja, det er virkelig deprimerende: Understreker: *Sterilt*. Hvor er for eksempel den flotte og store og fargerike skogflatbelgen, som slynget seg flere meter oppe i seljetrærne? Både trærne og erteplantene er helt forsvunnet. Hvor er orkideen flekkmarihånd som stod i mengder på toppen ved stien mellom lynga ut mot sørvest? Både lynga og orkideen er borte vekk. Helt forsvunnet. Tørr mark med null vegetasjon, bortsett fra en slags aldeles nedbeita grasmark. Likeledes orkideen nattfiol, aldri mer å se. Enda verre med orkideen korallrot, det ene av de to voksestedene i Søgne: Borte vekk. Helt bart og tørt.

Enda verre: kanskje de flotteste bestandene i landet med mengder av den sjeldne marinøkkelen på grasbenkene på toppen mot øst. Helt forsvunnet. Enda verre: den svære bestanden med meterhøye hjortetrøst, som jeg fant i 1978 som sørgrense for Norge: Til og med den svære rota har sauene gnaget vekk! Nedenfor voksestedet for prikkstarren i stranda, som jeg nevnte, sørgrense for Norge i 1893 og ved gjenfunnet i 1978, borte vekk.

På skrentene i sør på Helgøya er der betydelig erosjon. Ingenting holder på jorda, den renner vekk ved store nedbørsmengder. Det er deprimerende å se ødeleggelsen, jeg bruker det ordet. Her vil det ta flere år uten beiting, for i det tatt å snakke om noen rehabilitering. Den blir vanskelig!

På andre øyer er det nedbeita og brent. Sterilt. Strandengene helt golde. Skjerimplantene borte! Sprikende tørre og brente stive einerpinner slår "overalt" imot en. Hvor skal ærfuglen gjemme seg vekk ved hekking, hvor skal måkene gjemme reiret sitt i graset når det ikke finnes, hvor i graset skal ungene deres gjemme seg for svartbaken? Jeg minner om at vi har *et internasjonalt verneansvar for sildemåka*. Fuglelivet i skjærgården er virkelig hardt pressa. Bestandene er som dere vet, sterkt synkende. Jeg var med i Songvår og ringmerka måkeunger på 1970-tallet, da var der 4-5000 par sildemåker, nå et par hundre?

Hva bør gjøres?

Ikke beiting om vinteren! Dette er noe nytt, en endra driftsform forvaltningen ikke har tatt høyde for!

En betydelig pause i beitingen. Naturen og vegetasjonen må få god tid til å rehabiliter seg. Det kan ta år før vi kan få en tilnærmet "normal" situasjon.

Begrenset antall sauer og som står i forhold til areal og beitepotensiale! Tørt kontra vått klima på den aktuelle tida og utsikt for "ny" grasvekst.

Kun periodebeiting. Kontroll av situasjonen, hvordan er vegetasjonen akkurat der og da. Skifte over på en annen øy for beiting der mens det får gro i fred på den øya der sauene kom fra.

Understreker igjen: Henstiller sterkt til styret og den/de ansvarlige: Det må tas betydelig hensyn til den økologiske balansen, til fuglene, hekkingen, insektene, plantelivet. Vi må få slutt på dette at når en kommer i land på enkelte holmer, så må en tro at, for å bruke en av ornitologenes meget drastiske ord, så må en tro at heile holmen er "bomba med napalm". Jeg roper herved et kraftig varsko!

Altså: På vegne av ivrige, men dypt bekymrede og fortvilte insektforskere, ornitologer, botanikere og folk som "bare" i interessert i vår vakre skjærgårds ve og vel:

Kjære styret for Skjærgårdsparken og Landskapsvernområdet: Vi må få mangfoldet og den økologiske balansen tilbake. Da må vi få innført konkrete tiltak for rehabilitering, utstrakt kontroll og håndheving av helt bestemte regler som saueholdere og alle andre må følge.

Takk for oppmerksomheten!

Fra: pederjop@online.no[pederjop@online.no]

Sendt: 02.05.2021 17:25:52

Til: reidar.gausdal@vabb.no; Skansen, Ronny

Kopi: fmavpost@statsforvalteren.no; postmottak@agderfk.no; postmottak@kristiansand.kommune.no;

postmottak@lindesnes.kommune.no; post@flekkefjord.kommune.no; post@miljodir.no

Tittel: naturvern, landskapsvernområdene

Til styret for landskapsvernområdene, Oksøy- Ryvingen og Flekkefjord

Vi viser til bekymringsmelding i mail av 08.06. 2020 om artsmangfoldet i landskapsvernområdene, et forhold vi også har gitt uttrykk for på flere møter. Vi viser så til nettmøte 22.04. om forvaltning av verneområdene der vi utdypet vår bekymring. De to vedleggene sammenfatter det vi på dette møtet fremførte av bekymring og er å anse som merknader fra oss som representanter i det rådgivende utvalget.

Vi ber om at denne mailen med vedleggene blir videresendt til de 4 andre representantene i styret. Samtidig ber vi om tilbakemelding på denne bekymringsmeldingen.

Med vennlig hilsen Jostein Andreassen og Peder Johan Pedersen,

Naturvernforbundet
i Agder

Postboks 718

4666 Kristiansand

Kristiansand
kommune

Avtale om sauehold på Hundsøya, Langøya, Skarvøya, Helgøya, Indre Hellersøya og Tjamsøya

Mellom Kristiansand kommune og Audun Abrahamsen.

Audun Abrahamsen gis med dette tillatelse til å ha sau på beite på Hundsøya, Langøya, Skarvøya, Helgøya, Indre Hellersøya og Tjamsøya, jf. Vedlagte kart datert 06.5.2020 på følgende vilkår:

- Type dyr skal være utegangersau.
- Saueholdet skal skje innenfor lover og forskrifter for husdyrhold. Audun Abrahamsen er ansvarlig for å innhente evt. nødvendige tillatelser fra mattilsyn og evt. andre.
- Audun Abrahamsen har ansvar for oppsyn med dyrene. Det skal settes opp skilt med kontaktinfo om dette.
- Audun Abrahamsen har ansvar for oppføring og vedlikehold av gjerde og porter/gjerdeklyv der det er aktuelt med stier/ferdsel.
- Gjerde skal etableres slik at beite avgrenses som vist på vedlagte kart datert 06.05.2020. Det skal monteres porter/klyv slik at området er tilgjengelig for allmenn bruk. Øvrige gjerder skal ikke settes opp på øya uten etter avtale med parkvesenet.
- Antall dyr må tilpasses beitegrunnet. Parkvesenet avgjør ved tvilstilfeller.
- Evt. oppføring av bygninger/installasjoner skal avklares med parkvesenet som repr. for grunneier og må få dispensasjon av verneområdestyret i tråd med verneforskriften
- Evt. vegetasjonsskjøtsel og sviing skal avklares i forkant med parkvesenet.

Avtalen er klarert med forvaltningsmyndighet innenfor landskapsvernområdet.

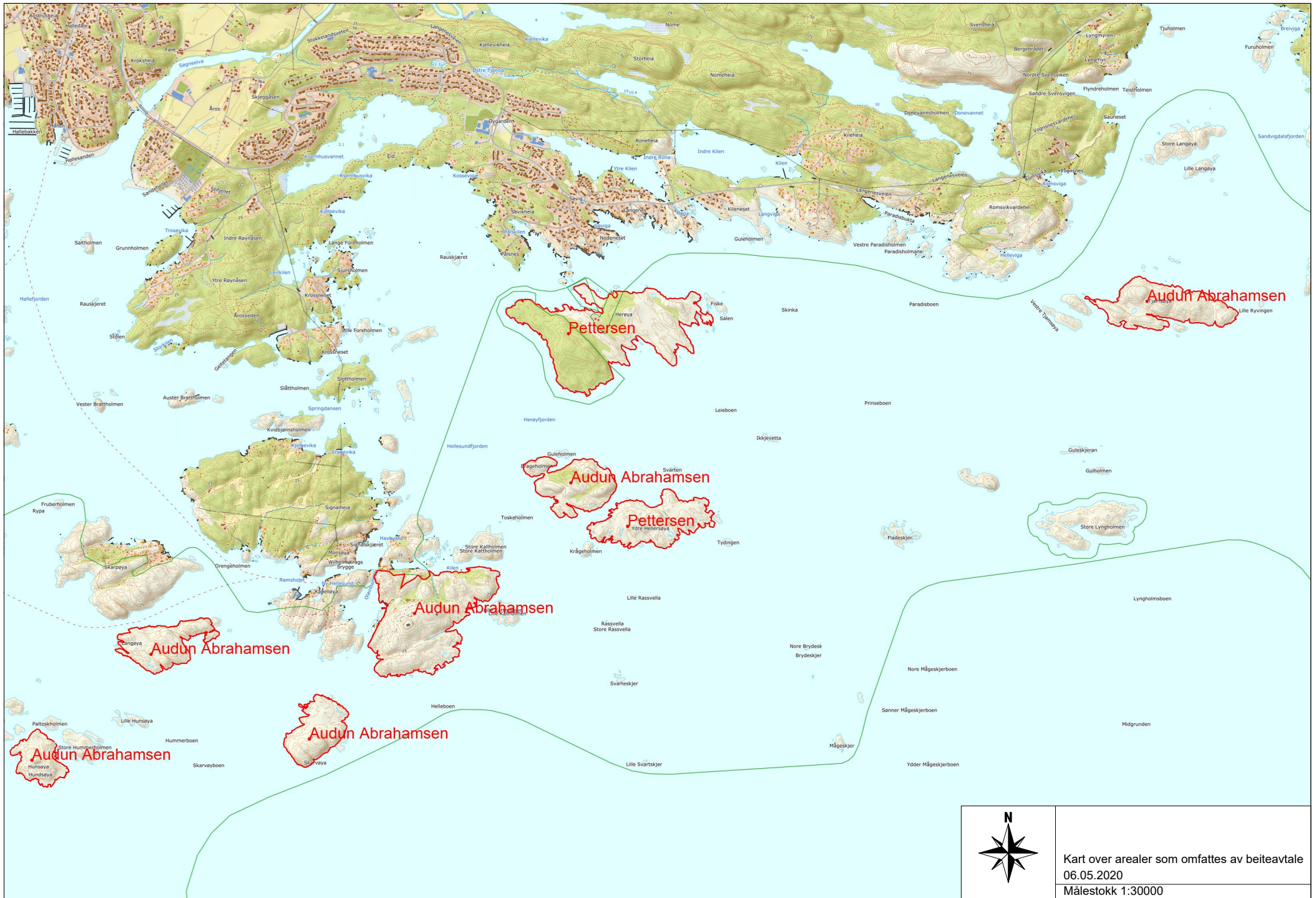
Avtalen gjelder i 5 år, og kommunen har i avtaleperioden anledning til å si opp avtalen med 3 mnd. varsel dersom parkvesenet finner behov for endret drifts/skjøtselsregime, eller om beitetrykket er i konflikt med verneformålet.

Avtalen gjelder frem til 06.05.2025.

Kristiansand kommune den 06.05.2020

Audun Abrahamsen
Saueholder

Aase M. Hørsdal
Parksjef
Kristiansand kommune

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4153-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 17.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	36/21	03.06.2021

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Søknad om etablering av vannledning til eksisterende fritidsbolig på Gammeløya - DNT Sør

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir med hjemmel i § 3 punkt 1.3 f, DNT Sør dispensasjon til etablering av vannledning til eksisterende fritidsbolig på Gammeløya.

Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Eventuelt avfall i forbindelse med aktiviteten, skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte.
- Vannledningen skal legges slik den blir lite synbar og det skal ikke gjøres inngrep som skader landskapet ved legging.
- Verneområdestyret har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes nødvendige tillatelser etter andre lover.
- Byggearbeidet skal skje med hensyn til hekke- og yngletid for vilt, natur og friluftsliv.
- Når tiltaket er gjennomført sendes en kort rapport med bilde som viser gjennomført tiltak til Verneområdestyret med kopi til Statens naturoppsyn v/Halvard Ranestad Pedersen (Halvard.Ranestad.Pedersen@miljodir.no).

Saksopplysninger

Møvik byggetjenester søker i brev datert 22.04.2021 på vegne av leietaker Dnt Sør om tillatelse til å etablere en vannledning til eksisterende fritidsbolig på Gammeløya i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde.

Det opplyses om blant annet følgende i søknaden:

Det skal legges ut en 40mm vannledning på land og i sjø. Ingen terrengarbeider. Kan tildekkes noe på land hvis det er ønskelig.

Det er Den Norske Turistforening som leier bygget på Gammeløya og som vil strekke en ledning her.

Ledningen strekkes skånsomt og går ut fra Flekkerøy nord for Gammeløya. I disse pandemitider, og også ut over denne, er det svært viktig å få tilgang på rent vann for brukere av stedet. DNT har et leieforhold her som gjør at dette er et viktig og samfunnsnyttig tiltak, reversibelt og ikke forstyrrende for naturmiljø eller landskapsmessig. Det er et behov som er svært ønskelig også av hygieniske årsaker, samt å kunne tilby allmenheten tilgang på drikkevann på stedet. Vannledning skal føres fram til hyttevegg utvendig her på Gammeløya.

Kommunalt vann tas fra ledning i Kvennesviga, se vedlagte kartvedlegg D-1,D-2 og D-3 som viser foreslått /omsøkt trasé.

Borebrønn anses for å ikke være egnet, både av hensyn til at man da må «passe på» kvaliteten, og at tunnel til fastlandet ligger med trase under denne øya. Boring er derfor ikke ønskelig.

Brønnvann eller overflatevann er ikke aktuelt.

Ledningen følger trase som eksisterer så langt det er mulig, se kartvedlegg, og vil i den eksisterende traseen ikke utfordre ankring mv. ytterligere.

Selve strekningen i verneområdet er på ca. 35 meter på land. Saken er klarert ut i forhold til kulturminnemyndighetene hos Agder fylkeskommune.

Juridisk grunnlag

Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder. FOR-2005-04-29-388.

Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde ble opprettet 29. april 2005. Formålet med Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmenheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Etter § 3 punkt 1.1 er området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep som: Oppføring og ombygging av bygninger, brygger og andre anlegg, vegbygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, sprenging, bryting av stein, mineraler eller fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Oppstillingen er ikke uttømmende. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å ville endre landskapets art eller karakter vesentlig.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 punkt 1.3 f gi tillatelse til: *Etablering av kloakkanlegg, brønn eller vannledning til eksisterende fritidsbolig.*

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Vurdering

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter (§ 3.1.1). Etter søknad kan det gis dispensasjon etter § 3 punkt 1.3 j) til *Etablering av brønn og vannledning til eksisterende fritidsbolig.*

Offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet skal bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag så langt dette er rimelig, jf. naturmangfoldloven § 8. Verneområdeforvalter mener at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir tilstrekkelig informasjon om tiltakets konsekvenser for naturmiljøet i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde til at det kan fattes vedtak i saken. Det legges her vekt på opplysninger som fremkommer i Naturbase, forvaltningsplan, sammen med informasjon i forbindelse med forarbeidet til vernet, til grunn for vurderingen av kunnskapsgrunnlaget.

Saken må vurderes etter § 3 punkt 1.3 f) i verneforskriften som sier at det kan gis tillatelse til etablering av kloakkanlegg, brønn eller vannledning til eksisterende fritidsbolig. Tiltaket er av begrenset karakter og så lenge en utfører tiltaket på en skånsom måte for terrenget og landskapet.

Tiltaket vil ikke innebære merkbare endringer i forhold til naturmangfoldet og landskapets art eller karakter siden vannledning vil legges i et med terrenget og ligger diskret i landskapet jfr naturmangfoldloven §§ 8-9. I forhold til naturmangfoldlovens § 10, økosystemtilnærming og samlet belastning vil den omsøkte legging av vannledning ikke bidra til noe vesentlig belastning på naturen. Det vil kun være i byggeperioden. Det

er derfor satt vilkår at tiltaket vises hensyn til hekke- og yngletiden for vilt, natur og friluftsliv. Etter § 12 i naturmangfoldloven, miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er det satt vilkår om at eventuelt avfall skal fraktes ut og deponeres på lovlig måte, slik at en unngår forurensning.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg:

- 1 Kristiansand - Oksøy - Ryvingen landskapsvernområde - til uttalelse - legging av vannledning i terreng og sjø fra Flekkerøya - Gammeløya
- 2 1800_001
- 3 Kristiansand - søknad om dispensasjon - legging av vannledning fra Flekkerøya til Gammeløya - Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde
- 4 Verneområdestyret _søknad etablering av ledning

Fra: Anne Karen Birkeland[anne@arkmovik.no]

Sendt: 22.04.2021 08:07:43

Til: Postmottak SFAG; Solstrand, Maria-Victoria; Kiland-Langeland, Thomas Christian

Tittel: VS: Ber om uttalelse til dispensasjonssøknad fra formål i plan. Gammeløya, rv. 456

Emne: Ber om uttalelse til dispensasjonssøknad fra formål i plan. Gammeløya, rv. 456

Vedlagt oversendes søknad om legging av vannledning på terreng og i sjø fra Flekkerøya og over til Gammeløya. Øya er beliggende i

Verneområdet Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Det skal legges ut en 40mm vannledning på land og i sjø. Ingen terrengarbeider. Kan tildekkes noe på land hvis det er ønskelig.

Det haster med å få dette behandlet hos kommunen før sesongstart. Det er Den Norske Turistforening som leier bygget på Gammeløya og som vil strekke en ledning her .

Se vedlegg for info, har forstått at Solstrand ikke er tilgjengelig så ber om at saken kommer til rett mottaker.

Med vennlig hilsen

Anne Karén Birkeland

Møvik Byggetjenester A/S

Tlf.: 38 01 02 84 / 975 87 172

Andøyfaret 33, 4623 Kristiansand

Kontaktinformasjonen ble funnet på 1881.no - 1881 skaper kontakt.

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Rammetillatelse

Ett-trinns søknadsbehandling

Oppfylles vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd? Ja Nei

Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker

Tiltaksklasse SØK

1

Foreligger sentral godkjenning? Ja Nei

Nullstill

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser? Ja Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbeidstilsynet før igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850, jf. Kulturminneloven § 25, andre ledd? Ja Nei

Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen foreligge før igangsetting av tiltaket.

Søknaden gjelder		
Eiendom/byggested	Gnr. Bnr. Festenr. Seksjonsnr. Bygningsnr. Bolignr. Kommune Fra 7 13 og til land på Fløkerøy Kristiansand	
	Adresse Postnr. Poststed FRa Hattesteinen til Gammeløya 4625 Fløkerøy	
Planlagt bruk/formål	☐ Bolig ☐ Fritidsbolig ☐ Garasje ☒ Annet: vannledning i sjø Beskriv Bygn.typekode (jf. s. 2)	
Tiltakets art pbl § 20-1 (flere kryss mulig)	Nye bygg og anlegg ☐ Nytt bygg *) ☐ Parkeringsplass *) ☒ Anlegg ☐ Veg ☐ Vesentlig terrenginngrep	
	Endring av bygg og anlegg ☐ Tilbygg, påbygg, underbygg *) ☐ Fasade	☐ Konstruksjon ☐ Reparasjon ☐ Ombygging ☐ Anlegg
		Endring av bruk ☐ Bruksendring ☐ Vesentlig endring av tidligere drift
	Riving ☐ Hele bygg *) ☐ Deler av bygg *) ☐ Anlegg	
	Bygn.tekn. installasj.** ☐ Nyanlegg *) ☐ Endring ☐ Reparasjon	
	Endring av bruksenhet i bolig ☐ Oppdeling ☐ Sammenføyning	
	Innhegning, skilt ☐ Innhegning mot veg ☐ Reklame, skilt, innretning e.l.	
	Annet: ☐ Beskriv	
*) Byggblankett 5175 fylles ut og vedlegges. (Vedlegg gruppe A) **) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.		

Vedlegg	Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra - til	Ikke relevant
	Opplysninger om ytre rammer og bygningsspesifikasjon for tiltaket (Byggblankett 5175)	A	-	☒
	Dispensasjonssøknad (begrunnelse/vedtak) (pbl kap. 19)	B	1 -	☐
	Nabovarsling (Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader)	C	1 -	☐
	Situasjonsplan, avkjørselsplan bygning/eiendom	D	1 -	☐
	Tegninger	E	-	☐
	Redegjørelser/kart	F	-	☐
	Erklæring om ansvarsrett/gjennomføringsplan	G	1 -	☐
	Boligspesifikasjon i Matrikkelen	H	-	☒
	Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet	I	1 -	☐
	Andre vedlegg	Q	-	☒

Erklæring og underskrift			
Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker kravene i henhold av plan- og bygningsloven. En er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap. 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger. Foretaket forplikter seg til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. SAK10 kap. 10 og 11.			
Ansvarlig søker for tiltaket		Tiltakshaver	
Foretak MØVIK BYGGETJENESTER AS	Org.nr. 997898559	Navn DNT SØR v/ daglig leder Bjørn Andersen-Steinsland	
Adresse Andøfaret 33		Adresse Gyldenløvesgate 2B	
Postnr. 4623	Poststed Kristiansand	Postnr. 4611	Poststed Kristiansand
Kontaktperson ANNE K.BIRKELAND	Telefon	Mobiltelefon 97587172	Eventuelt organisasjonsnummer 970082883
E-post anne@arkmovik.no		E-post bjorn.andersen-steinsland@dnt.no	
		Telefon (dagtid)	
Dato 12/11-20	Underskrift 	Dato 12.11.20	Underskrift
Gjentas med blokkbokstaver ANNE K.BIRKELAND		Gjentas med blokkbokstaver DNT SØR v/ daglig leder Bjørn Anders+	

Fakturaadresse	
Navn DNT SØR v/ Bjørn Andersen-Steinsland	
Adresse Gyldenløvesgate 2B	
Postnr. 4611	Poststed Kristiansand
Eventuelt organisasjonsnummer 970082883	

Kristiansand kommune, byggesak

Til offentlige myndigheter for uttalelse

Oversendelsesbrev legging vannledning fra Flekkerøy til Gammeløya – DNT leietaker

Tiltak:

Etablere vann fra offentlig nett på Flekkerøya, vist i kartvedlegg, og føre fram til vegg på hytta Gammeløya.

Tiltaket krever dispensasjoner for legging på land og i sjø og fra ulike formål.

Tiltaket blir målt inn av landmåler ved legging og vil da bli koordinatfestet, ansvarlig foretak for innmåling er Landmåler Sør AS.

Ansvarlig foretak for legging er Johannessen VVS AS.

Søknad sendes til offentlige myndigheter for uttalelse og vi ber om raskt svar slik at leggingen kan gjøres raskt og før sommersesongen 2021.

Grunneieres tillatelser er innhentet og vedlegges. Gammeløya er uregulert og ligger i Landskapsvernområdet for Oksøy.

Kommuneplanens formål:

Bevaring: Kulturmiljø

Samferdsel: Hovedvei (under grunnen)

Båndlegging: Hensynssone H720

Formål: LNFR Nåværende, Nåværende kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone, samt nåværende Farleder,

Kart:

Pil viser Gammeløya

Møvik Byggetjenester AS
Andøyfaret 33, 4623 Kristiansand
Org.nr: 997 898 559 MVA
380 10 284 - anne@arkmøvik.no

SENTRALT
GODKJENT

Omsøkte tiltak krever derfor dispensasjon fra flere forhold, her er felles begrunnelser i dispensasjonssaker:

I disse pandemitider, og også ut over denne, er det svært viktig å få tilgang på rent vann for brukere av stedet. DNT har et leieforhold her som gjør at dette er et viktig og samfunnsnyttig tiltak, reversibelt og ikke forstyrrende for naturmiljø eller landskapsmessig. Det er et behov som er svært ønskelig også av hygieniske årsaker, samt å kunne tilby allmenheten tilgang på drikkevann på stedet. Vannledning skal føres fram til hyttevegg utvendig her på Gammeløya.

Kommunalt vann tas fra ledning i Kvennesviga, se vedlagte kartvedlegg D-1,D-2 og D-3 som viser foreslått /omsøkt trasé.

Borebrønn anses for å ikke være egnet, både av hensyn til at man da må «passe på» kvaliteten, og at tunnel til fastlandet ligger med trase under denne øya. Boring er derfor ikke ønskelig. Brønnvann eller overflatevann er ikke aktuelt.

Ledningen følger trase som eksisterer så langt det er mulig, se kartvedlegg, og vil i den eksisterende traseen ikke utfordre ankring mv. ytterligere.

Det er store samfunnsmessige fordeler med tiltaket og fordelene ved å tilby rent vann framfor å ikke ha et slikt tilbud her er større enn ulemper ved å etablere vannledning. Vannledningen er beskjedent av størrelse og vil ikke dominere i kulturmiljøet verken på land eller i sjø. Tiltaket er reversibelt.

I forhold til Naturmangfoldet i sjø vil ledningen ligge stille og ikke påvirke naturmiljøet i negativ forstand.

Allmenhetens tilgang til øya medfører at leietaker vil være sikker på at vannkvaliteten er god nok.

Ved innmåling av legging for ledningen kartfester landmålerforetaket plasseringen i sjø og på land. Det vil da bli lagt til i kart på sjø og på land. På stedet der ledningen ilandføres er det ikke vanlig å oppankre, men vanlig skilting kan eventuelt etableres.

Tiltaket er beskjedent i sin form.

Hensyn til gjeldende formål, vern og tilhørende bestemmelser:

Samfunnsnytt og miljøfaktoren ved å etablere ledningen og etablere rent vann på stedet vil ikke vesentlig tilsidesette vern og formål og tiltaket er reversibelt.

De hensyn som er satt i formålene i kommuneplanens arealdel er svært viktige men samtidig blir verken formål eller hensynet vesentlig tilsidesatt om det gis tillatelse til omsøkte etablering.

Vi ber om deres uttalelse til saken. For ytterligere begrunnelser og opplysninger ber jeg om å bli kontaktet.

Med hilsen Anne K. Birkeland, søker, 2. januar 2021, rev. 21 april 2021

Møvik Byggetjenester AS
Andøyfaret 33, 4623 Kristiansand
Org.nr: 997 898 559 MVA
380 10 284 - anne@arkmovik.no

Kopi til:

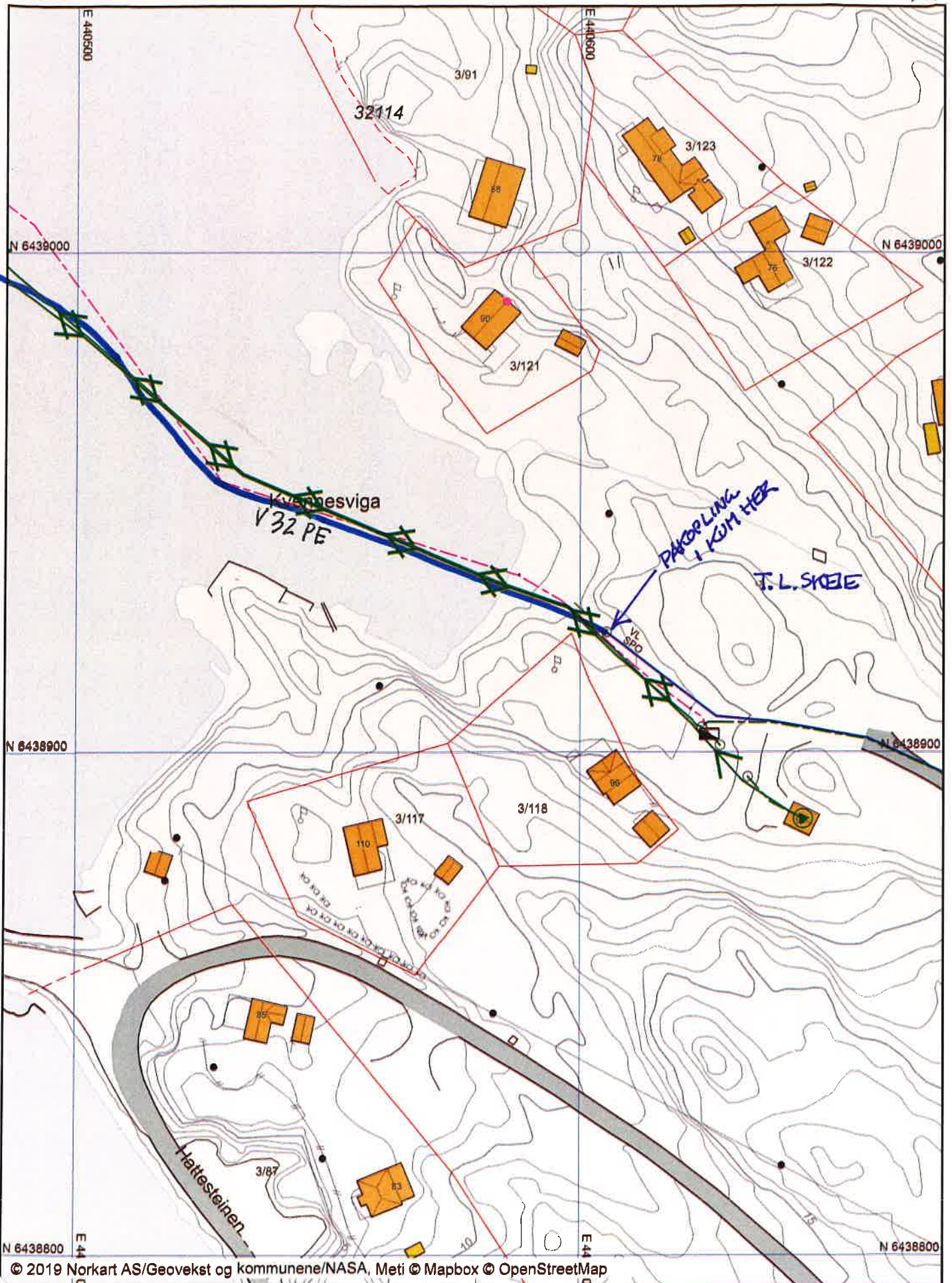
Oksøy Ryvingen verneområdestyre v/ verneområdeforvalter
Kystverket
Kristiansand Havn
Statsforvalter, Miljøvern avdelingen
Statens vegvesen,
Byantikvaren, Jorunn Monrad, Kristiansand kommune
Byggesak, Kristiansand kommune

Møvik Byggetjenester AS
Andøyfaret 33, 4623 Kristiansand
Org.nr: 997 898 559 MVA
380 10 284 - anne@arkmøvik.no

SENTRALT
GODKJENT

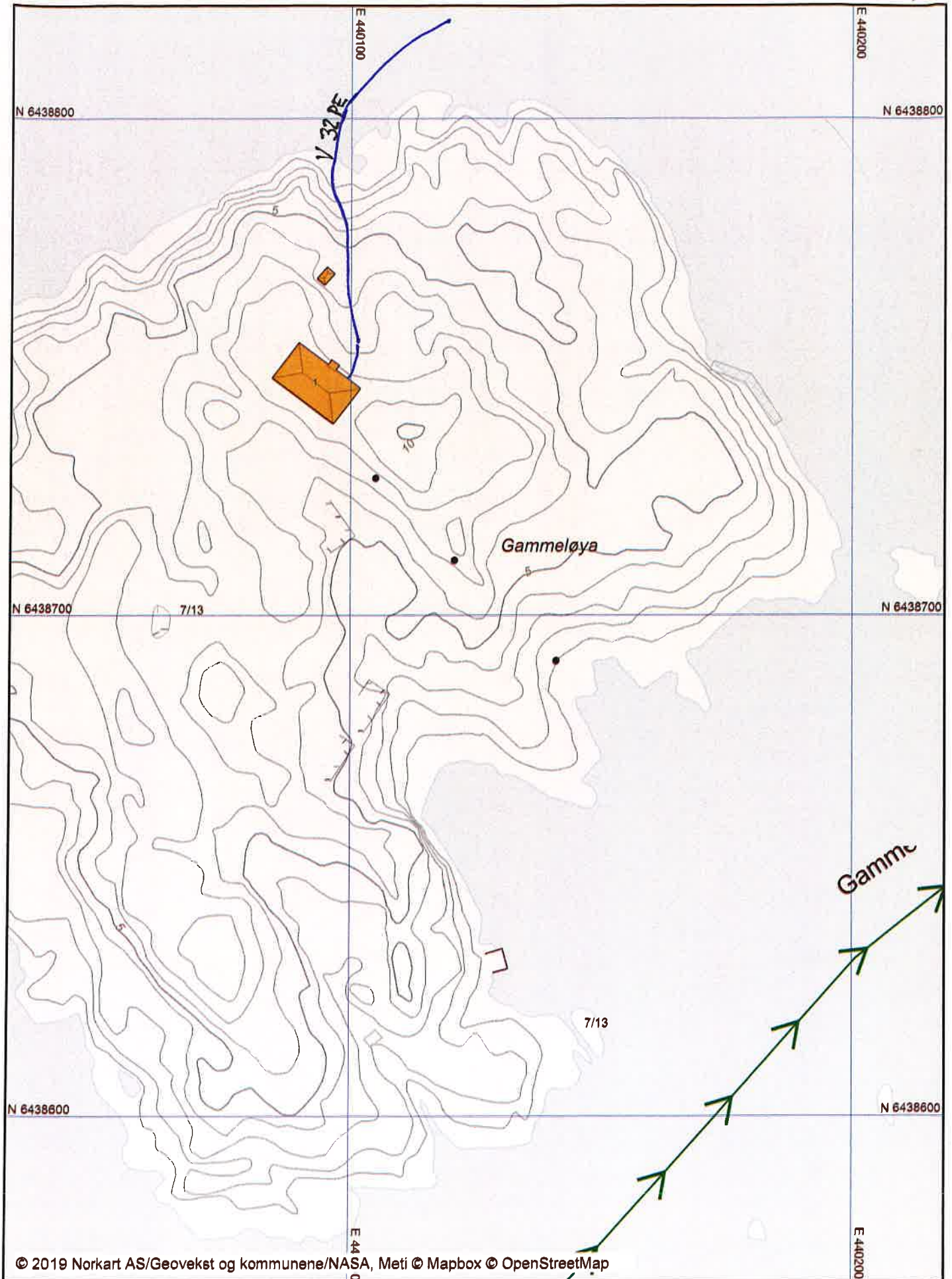

Utskrift fra Norkart AS kartklient

Dato: 3/10-20

Målestokk: 1:1000

Koordinatsystem: UTM 32N

D-3

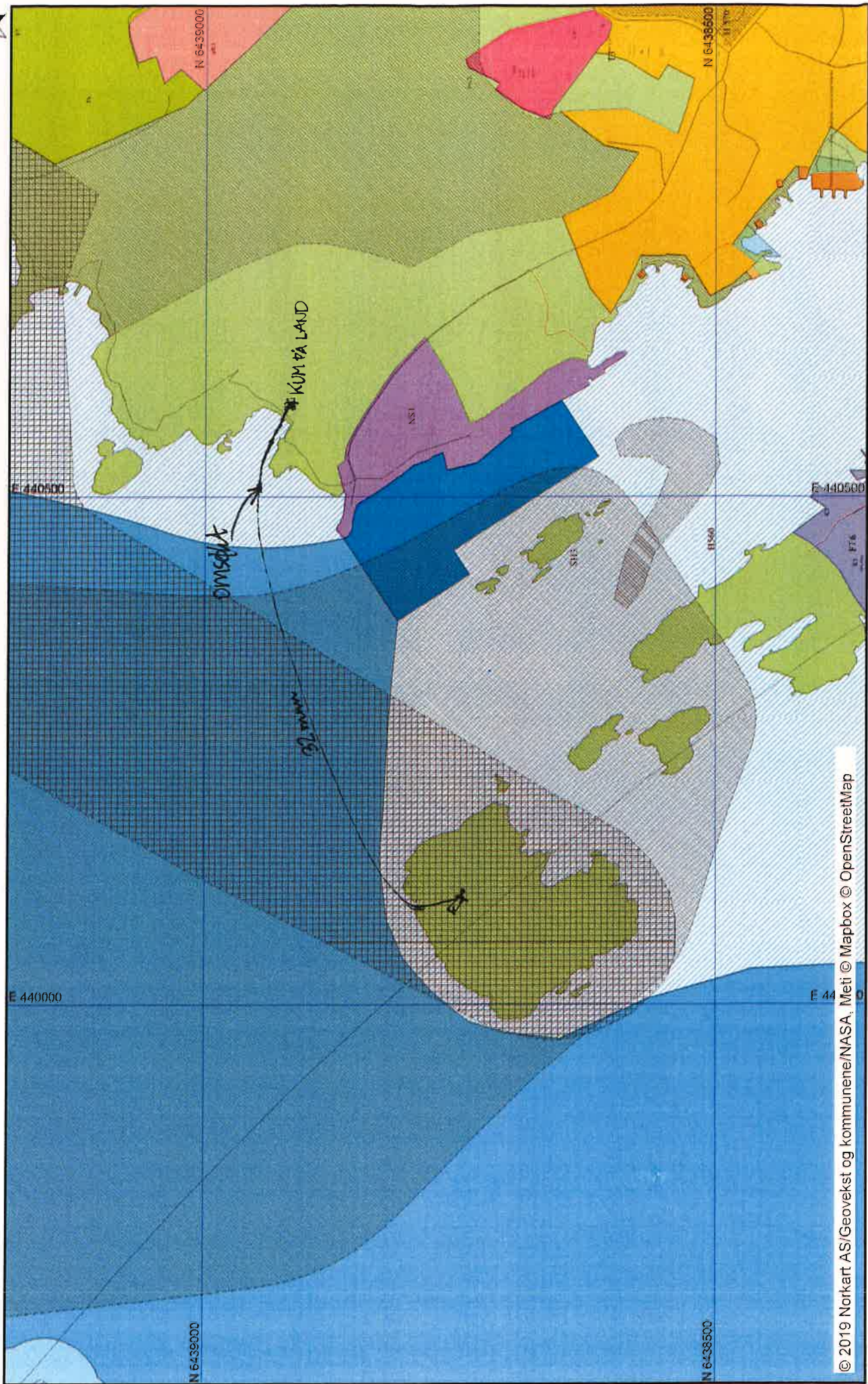

Utskrift fra Norkart AS kartklient

Dato: 3/10/20

Målestokk: 1:5000

Koordinatsystem: UTM 32N

Kristiansand
kommune

By- og stedsutvikling

Ingeniørvesenet – Vann og avløp – Abonnet

JOHANNESSEN VVS AS
Alt: Johannessen Bård
Torridalsveien 152
4630 KRISTIANSAND S

Saksnr: 2021/2997
Dato: 18.02.21

BEHANDLET

Søknad om vann- og avløpsarbeid

EIENDOM/BYGGESTED:

Adresse: Gammeløya 1	Gårdsnr: 7	Bruksnr: 13	Festenr:	Seksjonsnr:
Abonnet: #EIER_NAVN#				

FORETAK:

Navn: JOHANNESSEN VVS AS	Adresse: Torridalsveien 152	Postnr: 4630
Telefonnr:	E-post:	Poststed: KRISTIANSAND S

SØKNADEN GJELDER:

Utvendig rørarbeid:	X	Innvendig rørarbeid:	
----------------------------	----------	-----------------------------	--

SØKNADEN ER GODKJENT MED FØLGENDE KOMMENTAR:

- Arbeid kan ikke påbegynne før det foreligger godkjenning om legging av spillvannspumpeledning iht. havn og farvannsloven. Godkjenning vedlegges ferdigmelding.
- Vannledningen skal tilkobles på kommunal ledning med strekkfast T-rør utenfor kum. Tilkobling utføres iht. til gjeldende sanitærbestemmelser
- Det skal settes ned egen vannkum med støpt bunn (minste dim. 1000 mm i diameter) utstyrt med stengeventil, kontrollmåler, tilbakeslagsventil serviceventiler før og etter vannmåler. Vannmåler plasseres frostfritt, montert i konsoll (jf. Tekniske bestemmelser kap. 2, pkt. 2.6). Videre skal vannkummen skal være tilfredsstillende drenert.
- Sit.plan med innmålt påkoblingspunkt, røranlegg, s tengenventil, kummer etc vedlegges ferdigmelding
- Alt utvendig røranlegg skal koordinatinnmåles og innleveres i sosiformat
- Bilder av påkoblingspunkt/røranlegg
- Kopi av tinglyst avtale om legging, drift og fremtidig vedlikehold av privat vann- og avløpsanlegg på annen eiers grunn

Det må i tillegg søkes til Plan- og bygningsetaten når tiltaket er søknadspliktig i henhold til plan- og bygningsloven.

Denne søknaden er kun behandlet i henhold til Kristiansand kommunes sanitærbestemmelser vedtatt av bystyret 28. november 2019.

Saksbehandler Jonas Arntsen	Kopi til:
--------------------------------	-----------

GRUNNEIERERKLÆRING/RETTIGHETER

Eier av gnr. 3 bnr. 2 i Kristiansand kommune, Torill Lindebø Skeie, gir herved tillatelse til å legge ned vannledning for sommervann 32 mm fra kommunal kum i Kvennesviga nord for Hattesteinen og videre legge ledningen ut i sjø til Gammeløya gnr. 7 bnr. 13, eier Kristiansand kommune, vist på kart datert 3. oktober 2020.

Alle arbeider og kostnader, søknader og gebyrer vedr. etablering og drift av ledningen skal dekkes av DNT SØR (eller senere leietakere av Gammeløya). Det gis rett til å vedlikeholde ledningen og sikre ledningen mot oppdrift.

Evt. senere leietakere av Gammeløya plikter å vedlikeholde ledningen.

Denne erklæring skal tinglyses på respektive eiendommer.

Kristiansand den

Torhild - M. Lindebø Skeie
TORILL LINDEBØ SKEIE, eier av gnr. 3 bnr. 2

DNT SØR v/BJØRN ANDERSEN-STEINSLAND Org.nr: 970082883

ERKLÆRING

Erklæring om godkjenning av tiltak plassert på kommunal eiendom.

Kristiansand kommune v/Analyse og eiendomsutvikling som eier av gnr. 7, bnr. 13, gir herved DNT Sør rett til å anlegge og ha liggende vannledning som vist til i bilaget, jf. plan- og bygningsloven §29-4a.

Rettigheten er tidsbegrenset til 3 år fra d.d. og kan kun benyttes i forbindelse med søknad/situasjonskart som nevnt over.

Særskilte bestemmelser:

- DNT Sør må selv sørge for offentlige tillatelser for legging av vannledning
- Alle kostnader og arbeider ved utførelsen av tiltaket, samt drift skal dekkes av DNT Sør.
- Det gis plikt og rett til å vedlikeholde og sikre ledninger
- Evt. senere leietakere av Gammeløya plikter tilsvarende punkter i erklæringen som går på vedlikehold og sikring av ledningen.
- Kristiansand kommune forbeholder seg retten til å kreve ledningen fjernet ved behov

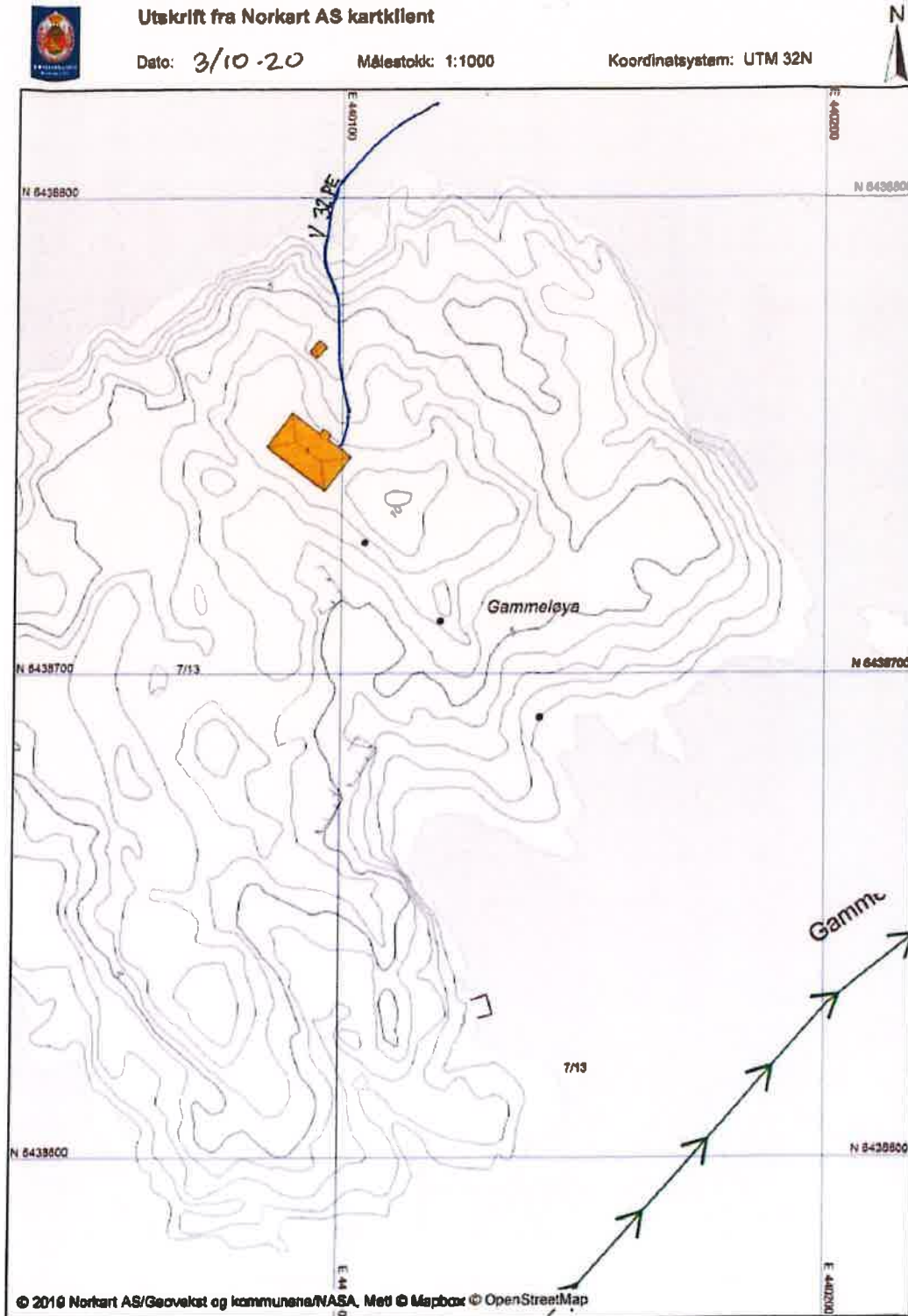
Sted: Kristiansand Dato: 16/12-2020

.....
Simen Meiholt

Rådgiver
KA, Analyse og eiendomsutviklingsenheten

Vedlegg:

Fra: Anne Karen Birkeland[anne@arkmovik.no]
Sendt: 25. apr 2021 20:37:58
Til: Postmottak SFAG
Kopi: Kiland-Langeland, Thomas Christian; 'Bjørn Andersen-Steinsland'
Tittel: Oversender til Verneområdestyrets forvalter

Hei viser til hyggelige samtaler med deg denne uka, angående saken som skal behandles og Solstrands fravær. Fint om du kan få

saken effektivt. Ta gjerne kontakt for spørsmål.

Ledningen har en dimensjon på ca 4 centimeter, sikres i sjø mot oppdrift.

Med vennlig hilsen

Anne Karén Birkeland

Møvik Byggetjenester A/S

Tlf.: 38 01 02 84 / 975 87 172

Andøyfaret 33, 4623 Kristiansand

Verneområdestyret for Oksøy -Ryvingen

Oversendelsesbrev legging vannledning fra Flekkerøy til Gammeløya – DNT leietaker

Leietaker: DNT Sør v/ daglig leder Bjørn Andersen-Steinsland, Gyldenløvesgate 2B, 4611 Kristiansand

Søker på vegne av leietaker: Møvik Byggetjenester AS, Andøyfaret 33, 4623 Kristiansand

Tiltak:

Etablere vann fra offentlig nett på Flekkerøya, (vist i kartvedlegg innsendt tidligere D - 1-3), førea fram i sjø og opp på Gammeløya til vegg på hytta. Den Norske Turistforening Sør er leietaker av hytta som ligger her nord på øya.

Tiltaket krever dispensasjoner for legging på land og i sjø og fra ulike formål og tillatelse fra Verneområdestyret for Oksøy – Ryvingen Landskapsvernområde.

Tiltaket blir målt inn av landmåler ved legging og vil da bli koordinatfestet, ansvarlig foretak for innmåling er Landmåler Sør AS. Ansvarlig foretak for legging er Johannessen VVS AS.

Det bes om behandling i Verneområdestyret, slik at ledning kan etableres fram til Gammeløya. Ledningen legges delvis i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområdets areal. Grunneieres tillatelser er innhentet og vedlegges. Gammeløya er uregulert.

Kommuneplanens formål:

Bevaring: Kulturmiljø

Samferdsel: Hovedvei (under grunnen)

Båndlegging: Hensynssone H720

Formål: LNFR Nåværende, Nåværende kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone, samt nåværende Farleder,

Kart:

Pil i høyre kant øverst viser Gammeløya

Omsøkte tiltak krever dispensasjon fra flere forhold, her er felles begrunnelser i dispensasjonssaker:

Ledningen strekkes skånsomt og går ut fra Flekkerøy nord for Gammeløya. I disse pandemitider, og også ut over denne, er det svært viktig å få tilgang på rent vann for brukere av stedet. DNT har et leieforhold her som gjør at dette er et viktig og samfunnsnyttig tiltak, reversibelt og ikke forstyrrende for naturmiljø eller landskapsmessig. Det er et behov som er svært ønskelig også av hygieniske årsaker, samt å kunne tilby allmenheten tilgang på drikkevann på stedet. Vannledning skal føres fram til hyttevegg utvendig her på Gammeløya.

Kommunalt vann tas fra ledning i Kvennesviga, se vedlagte kartvedlegg D-1, D-2 og D-3 som viser foreslått /omsøkt trasé.

Borebrønn anses for å ikke være egnet, både av hensyn til at man da må «passe på» kvaliteten, og at tunnel til fastlandet ligger med trase under denne øya. Boring er derfor ikke ønskelig. Brønnvann eller overflatevann er ikke aktuelt.

Ledningen følger trase som eksisterer så langt det er mulig, se kartvedlegg, og vil i den eksisterende traseen ikke utfordre ankring mv. ytterligere.

Det er store samfunnsmessige fordeler med tiltaket og fordelene ved å tilby rent vann framfor å ikke ha et slikt tilbud her er større enn ulemper ved å etablere vannledning.

Vannledningen er beskjedent av størrelse og vil ikke dominere i kulturmiljøet verken på land eller i sjø. Tiltaket er reversibelt.

I forhold til Naturmangfoldet i sjø vil ledningen ligge stille og ikke påvirke naturmiljøet i negativ forstand.

Allmenhetens tilgang til øya medfører at leietaker vil være sikker på at vannkvaliteten er god nok.

Ved innmåling av legging for ledningen kartfester landmålerforetaket plasseringen i sjø og på land. Det vil da bli lagt til i kart på sjø og på land. På stedet der ledningen ilandføres er det ikke vanlig å oppankre, men vanlig skilting kan eventuelt etableres.

Tiltaket er beskjedent i sin form.

Hensyn til gjeldende formål, vern og tilhørende bestemmelser:

Samfunnsnytt og miljøfaktoren ved å etablere ledningen og etablere rent vann på stedet vil ikke vesentlig tilsidesette vern og formål og tiltaket er reversibelt.

De hensyn som er satt i formålene i kommuneplanens arealdel er svært viktige men samtidig blir verken formål eller hensynet vesentlig tilsidesatt om det gis tillatelse til omsøkte etablering.

Vi ber om deres uttalelse til saken. For ytterligere begrunnelser og opplysninger ber jeg om å bli kontaktet.

Hvilke konsekvenser kan denne etableringen ha for Verneområdet eller Nasjonalparken?

Offisielt navn: Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

ID: VV00002344

Vernedato: 29.04.2005

Verneplan: Verneplan for nasjonalparker og andre større verneområder

Forvaltningsmyndighet: Vernområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder. Hele øya er avsatt til naturvernområde.

Tiltaket medfører ikke sprengning eller grøfting ute på Gammeløya. Her blir ledningen ført opp fra sjøen med lodd og blir lagt i skorter og furer i terrenget. Skal føres fram til hytteveggen. Tiltaket er reversibelt, men vil legges stabilt. Vi mener at den omsøkte etableringen ikke tilsidesetter de hensyn vernet skal ivareta.

§ 2. Formål

Formålet med Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene.

Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Jfr verneforskriftens kap. 1.3 kan Forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til:
f. Etablering av kloakkanlegg, brønn eller **vannledning til eksisterende fritidsbolig**.
Naturbase er sjekket ut og traseen er ikke i konflikt med funn i Naturbase, se vedlagte
utskrift av kartet.

Argumenter og begrunnelser for etableringen:

Gnr. 7 bnr. 13 er ikke nevnt i opplistingen i Verneforskriften, men framgår av tilhørende kart.
Ut fra kap. 1.3 bokstav f) mener vi at vannledning kan etableres som omsøkt. Det skal ikke
gjøre inngrep med unntak av festemidler.

I formålsparagrafen for området mener vi at tiltaket kan tillates. Dette gir allmennheten
mulighet til naturopplevelser med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Tiltaket vil ikke endre landskapets karakter eller verneformålet.

Verneforskriftens § 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med vernet
krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig
betydning, **eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.**

Vi mener tiltaket kan komme inn under unntak fra bestemmelsen og ber om tillatelse.

Med hilsen Anne K. Birkeland, (e.sign) søker

Dato: 2. januar 2021, rev. 24 april 2021

Vedlegg:

Kart fra Naturbase

ST 37/21 Eventuelt